

การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ
เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

โดย

พลอากาศโท กฤษฎา สุพิชญ์
เจ้ากรมข่าวทหารอากาศ

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๕
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖

หนังสือรับรอง

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง “การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)” ลักษณะวิชา การทหารของ พลอากาศโท กฤษฎา สุพิชญ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๕ ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖

พลโท

(ชาติชาย ชัยเกษม)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

บทคัดย่อ

เรื่อง การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

ลักษณะวิชา การทหาร

ผู้วิจัย พลอากาศโท กฤษฎา สุพิชญ์ **หลักสูตร** วปอ. **รุ่นที่** ๖๕

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความเชื่อมโยงทางยุทธศาสตร์งานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) และได้แนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาและวิเคราะห์ นโยบายหรือแผนที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการข่าวกรอง และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ต้องมีความเชื่อมโยงกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง แผนย่อย การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ ทั้งการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง และการพัฒนาระบบงานข่าวกรองแบบบูรณาการ ควรเชื่อมโยงกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ในประเด็น การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ การพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ การบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ และการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ควรเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในประเด็น ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย รวมถึงควรเชื่อมโยงกับแผนการปฏิรูปประเทศ ในประเด็น ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล โดยมีการพัฒนา ประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพกำลังพลด้านการข่าวกรอง การพัฒนาการบริหารจัดการตามวงรอบข่าวกรอง การพัฒนาเทคโนโลยีตามวงรอบข่าวกรอง และการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมถึงมีข้อเสนอแนะ ควรปรับปรุงแผนปฏิบัติการราชการกองทัพอากาศ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ในประเด็น การพัฒนาข่าวกรอง ควรปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานและระบบงานด้านการข่าวกรอง ควรจัดตั้งคณะทำงานปรับปรุงระบบงานด้านการข่าวกรอง ควรจัดทำโครงการพัฒนาขีดความสามารถด้านการข่าวกรอง ควรจัดทำสมรรถนะหลัก และสมรรถนะหน้าที่ด้านการข่าวกรอง และควรนำเสนอขีดความสามารถด้าน ISR ของกองทัพอากาศ ให้ประชาคมข่าวกรองภายในประเทศและหน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ ทั้งนี้ ในครั้งต่อไปควรทำการวิจัยปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการนำแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศไปสู่การปฏิบัติ และการวิจัยประเมินผลการพัฒนาด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ตามแผนปฏิบัติการราชการกองทัพอากาศ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

Abstract

Title Intelligence Activity Development of the Royal Thai Air Force in support of the Master Plan under the National Strategy on Security (2023 - 2037)

Field Military

Name Air Marshal Krisda Supich **Course** NDC **Class** 65

The objective of this research is to study about the strategic link between intelligence activities of the Royal Thai Air Force and the Master Plan under the National Strategy on Security (2023 - 2037) and to gain guidelines for the intelligence activity development of the Royal Thai Air Force in order to support the Master Plan under the National Strategy on Security. This research is qualitative research conducted by studying and analyzing policies or maps related to intelligence activities as well as in-depth interviewing intelligence experts of the Royal Thai Air Force. The research result can be concluded that the intelligence activity development of the Royal Thai Air Force must be linked with the Master Plan under the National Strategy on Security, Subplan, development on the national potential in order to be ready for incoming threats. Moreover, development on the national potential in security and intelligence integration should be linked with national security policies and plans on the topics of sovereignty and national interest protection, capacity development in national defense, international equilibrium, national preparedness plan, and national crisis management. Also, National intelligence development, and defense information integration should be linked with the national economic and social development plan on the topics of Thailand is a center of digital industry in the ASEAN, Thailand is able to reduce risks and effects from natural disaster and climate change and Thailand has a modern public sector. Besides, the RTAF intelligence development should be linked with the national reform plans on the topic of changing the practice of public administration and service to digital system. Such development includes the intelligence personnel potential, intelligence cycle management, intelligence cycle technology, international relations. Furthermore, the RTAF Operational Plan (2023-2027) should be revised in the areas of intelligence development, organizational structure, intelligence system, intelligence core competencies and functional competencies including presenting RTAF ISR Capability to domestic intelligence community and relevant government agencies. In the future research, the successful factors that lead to implementing the RTAF intelligence development and intelligence development evaluation should be conducted in accordance with the RTAF Operational Plan (2023 - 2027).

คำนำ

การข่าวกรอง มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดในการบริหารประเทศ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพ กระบวนการตัดสินใจของทุกระดับ จึงระบุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ให้มีการพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงในทุกระดับ กำหนดให้มีการพัฒนา ด้านการข่าวกรองอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึง แผนปฏิบัติการกองทัพอากาศ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ด้วย

ทั้งนี้ ตามแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งกำหนดให้ปรับปรุงการดำเนินงานโดยมุ่งเน้นการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยแบบพุ่งเป้า ไม่ใช่ การมุ่งที่ตัวชี้วัด โดยมีการถ่ายระดับเป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย ไปสู่ระดับความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน ดังนั้น เพื่อให้ขีดความสามารถด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศสามารถเป็น เครื่องมือช่วยให้กองทัพอากาศบรรลุ “เป้าหมาย” ตามแผนปฏิบัติการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และส่งผลต่อการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) จึงจำเป็นต้องกำหนดแนวทาง “การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)” ให้สามารถแปลงแนวทางการพัฒนาด้านการข่าว ตามที่กำหนดไว้ในแผนย่อย การพัฒนาศักยภาพของ ประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรม

ผู้วิจัยปฏิบัติการสังกัดกรมข่าวทหารอากาศ และเห็นความสำคัญของการพัฒนางาน ด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ให้สามารถบรรลุเป้าหมาย ตามแผนปฏิบัติการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กองทัพอากาศ และสามารถขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง ในการ นำผลการวิจัยไปใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศต่อไป

พลอากาศโท

(กฤษฎา สุพิชญ์)

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๖๕

ผู้วิจัย

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัย “การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)” สำเร็จได้ด้วยความรู้และประสบการณ์อย่างสูงจากท่าน พลโท พงศ์เทพ แก้วไขโย ที่ปรึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาเอกสารวิจัยโดยให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยหาวิธีการแก้ไขปัญหาคอขวดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งให้กำลังใจผู้วิจัยด้วยความเมตตา ตั้งแต่เริ่มทำเอกสารวิจัยจนสำเร็จ ตลอดจนหน่วยงานผู้จัดทำองค์ความรู้ แผน และนโยบายต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยใช้ศึกษาอ้างอิงประกอบการทำเอกสารวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ พลอากาศเอก พันธุ์ภักดี พัฒนกุล ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ พลอากาศเอก พงษ์สวัสดิ์ จันทสาร ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ พลอากาศโท พิบูลย์ วรวรรณปรีชา รองเสนาธิการทหารอากาศ และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลและคำแนะนำ รวมถึงให้สัมภาษณ์เชิงลึก ที่เป็นประโยชน์ต่อเอกสารวิจัยนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ประโยชน์และคุณค่าจากเอกสารวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บุษปการี ผู้บังคับบัญชา ตลอดจนครูและอาจารย์ทุกท่าน

พลอากาศโท

(กฤษฎา สุพิชญ์)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๖๕

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
คำนำ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญแผนภาพ	ช
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
ขอบเขตของการวิจัย	๒
วิธีดำเนินการวิจัย	๒
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย	๓
คำจำกัดความ	๓
บทที่ ๒ การทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)	๕
นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๐
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๒๔
แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)	๒๙
ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย	๓๑
หลักการบริหารงานคุณภาพ	๓๔
แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๓๖
แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบงานข่าวกรองแบบบูรณาการ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๔๑
ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๔๓
แผนปฏิบัติการราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กองทัพอากาศ	๔๔
กรอบแนวคิดของการวิจัย	๕๑
สรุป	๕๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๓ การแปลงแผนแม่บทสู่การปฏิบัติ	๕๔
การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์	๕๕
แผนแม่บทย่อย เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินการ	๕๘
บริบทงานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ	๖๓
สรุป	๖๖
บทที่ ๔ การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ เพื่อขับเคลื่อน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)	๖๗
แนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ	๖๗
สรุป	๘๓
บทที่ ๕ สรุปและข้อเสนอแนะ	๘๗
สรุป	๘๗
ข้อเสนอแนะ	๘๙
บรรณานุกรม	๙๔
ภาคผนวก	๙๕
ผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	๙๖
ผนวก ข แบบประเมินการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของแนวทางการพัฒนางาน ด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)	๙๗
ประวัติย่อผู้วิจัย	๑๐๓

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่	
๒ - ๑ ความเชื่อมโยงของแผนระดับต่าง ๆ	๒๒
๒ - ๒ หลักการบริหารงานคุณภาพ (Plan Do Check Act: PDCA)	๓๕
๒ - ๓ กรอบแนวคิดของการวิจัย	๕๑
๓ - ๑ วงรอบข่าวกรอง (Intelligence Cycle)	๖๕

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บริบทและสถานการณ์ในการพัฒนาประเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ให้สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

ภัยคุกคามด้านความมั่นคงส่งผลกระทบต่อการบริหารและการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ ส่งผลให้ประเทศไทยต้องยกระดับขีดความสามารถของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทุกมิติ ให้มีความพร้อมรับมือภัยคุกคามด้านความมั่นคงในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมและรวดเร็ว ทัดเทียมในระดับสากล ท่ามกลางสถานการณ์และแนวโน้มพลวัตความมั่นคงที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็น ความมั่นคง จึงมีเป้าหมายภายใต้กรอบแนวคิด “ความมั่นคงแบบองค์รวม” ให้ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับเพิ่มขึ้น และประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขดีขึ้น และเป็นกลไกที่สำคัญเพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทางในภาพรวมที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ตามที่ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงกำหนด ซึ่งได้ขยายขอบเขตความมั่นคงของชาติให้ครอบคลุมเกี่ยวข้องกับมิติต่าง ๆ ในทุกองคาพยพ โดยจะเน้นการดำเนินการให้ “ปัญหาเก่าหมดไป ปัญหาใหม่ไม่เกิด” เอื้อต่อการบริหารประเทศมากยิ่งขึ้น รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานด้านความมั่นคง บูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศ และพัฒนาปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการและขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงของประเทศ ให้เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ในการที่จะขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

ตามที่ได้มีการปรับปรุงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง ทำให้ทุกองคาพยพจะต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แนวทางการพัฒนาหน่วยงาน ให้มีความสอดคล้อง สามารถบรรลุเป้าหมายที่ถูกกำหนดไว้ ทั้งนี้ กองทัพอากาศ ซึ่งเป็นหนึ่งในหน่วยงานด้านความมั่นคง ได้กำหนดให้ “การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการข่าวและความร่วมมือด้านความมั่นคง” เป็นหนึ่งในกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ โดยขีดความสามารถด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ มีความจำเป็นต่อการป้องกันอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และสามารถสนับสนุนการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวมของประเทศ รวมถึง การนำขีดความสามารถระบบตรวจจับ (Sensor) ของกองทัพอากาศ ประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ อาทิ จัดทำข้อมูลภาพถ่ายทางอากาศด้วยกล้องถ่ายภาพทางอากาศความละเอียดสูง และจัดทำข้อมูลความสูงภูมิประเทศเชิงเลขด้วยอุปกรณ์ LiDAR เพื่อสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศของประเทศ ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ทั้ง การบริหารจัดการน้ำ การพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร และการพัฒนาระบบคมนาคม เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อให้ขีดความสามารถด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ สามารถเป็นเครื่องมือช่วยให้กองทัพอากาศบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ และบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) รวมถึงส่งผลต่อการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ทั้ง การรักษาความสงบภายในประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ และการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม จึงจำเป็นต้องกำหนดแนวทาง “การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)” ให้สามารถแปลงแนวทางการพัฒนาด้านการข่าวกรองตามที่กำหนดไว้ในแผนย่อย การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาถึงความเชื่อมโยงทางยุทธศาสตร์งานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)
๒. ได้แนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

ขอบเขตการวิจัย

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา

- ๑.๑ การวิจัยนี้เน้นการศึกษาและวิเคราะห์ ยุทธศาสตร์หรือนโยบายที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการข่าวกรอง
- ๑.๒ การวิจัยนี้เป็นการกำหนดแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ไม่ลงลึกไปในแผนงานโครงการ

๒. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารหน่วยงานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ร่วมกับการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ดังนี้

๑. การรวบรวมข้อมูล

- ๑.๑ ข้อมูลทุติยภูมิ ดำเนินการโดยการศึกษาจากแผนระดับที่ ๒ แผนระดับที่ ๓ และเอกสารต่าง ๆ

๑.๒ ข้อมูลปฐมภูมิ ดำเนินการโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านยุทธศาสตร์และด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการกองต่าง ๆ ของกรมข่าวทหารอากาศ และผู้บริหารระดับสูงด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ (รายละเอียดตามผนวก ก) นำมาสังเคราะห์เป็นแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ

๒. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ข้อมูล ภายใต้กรอบแนวคิดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา

๓. การนำเสนอข้อมูล

นำเสนอข้อมูลแบบรายงานวิจัยเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ นำเสนอแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ที่ได้จากการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ทราบถึงความเชื่อมโยงทางยุทธศาสตร์งานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)
๒. ได้แนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)
๓. ผลการวิจัยจะทำให้กองทัพอากาศและหน่วยงานด้านการข่าวกรองทางทหาร มีแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรอง สำหรับนำไปกำหนดการปฏิบัติที่มีความชัดเจนในแผนปฏิบัติราชการของหน่วย (แผนระดับที่ ๓) ที่ต้องมีการระบุงการดำเนินงาน/โครงการที่สามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม

คำจำกัดความ

ยุทธศาสตร์ชาติ	หมายถึง	วิธีการ ที่จะนำเครื่องมือ กำลังอำนาจแห่งชาติทุกด้าน มาใช้อย่างดีที่สุด เพื่อให้บรรลุผลประโยชน์แห่งชาติ
ความมั่นคง	หมายถึง	การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศ ในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง
ความมั่นคงแห่งชาติ	หมายถึง	ภาวะที่ประเทศปลอดภัยจากภัยคุกคามต่อเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ ความปลอดภัยของประชาชน การดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน หรือที่กระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติหรือการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี

ภัยคุกคาม	หมายถึง	พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งความพร้อมของประเทศที่จะเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ อันเกิดจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ ภาวะหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคง ซึ่งเป็นปัญหาที่มีความรุนแรง สลับซับซ้อน หากไม่ดำเนินการแก้ไขจะเกิดผลกระทบในวงกว้างต่อความมั่นคงแห่งชาติ
การข่าวกรอง	หมายถึง	การดำเนินการเพื่อให้ทราบถึงความมุ่งหมาย กำลังความสามารถ และความเคลื่อนไหว รวมทั้ง วิถีทางของบุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์การใด ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ที่อาจกระทำการอันเป็นพฤติกรรมเป็นภัยคุกคาม ทั้งนี้ เพื่อรักษาความมั่นคงหรือประโยชน์แห่งรัฐ และให้รัฐบาลนำมาประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายแห่งชาติ

บทที่ ๒

การทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ นอกจากจะต้องสนับสนุนการบรรลุวิสัยทัศน์ตามยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แล้ว ยังต้องสามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ได้อีกด้วย ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศมีความครอบคลุม และสามารถเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ หรือนโยบายด้านการข่าวกรองได้ในทุกระดับ จำเป็นต้องศึกษา นโยบาย ทฤษฎี และแนวคิด ที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ทั้ง ๒๓ ประเด็น มีองค์ประกอบหลัก ๒ ส่วน ได้แก่ (๑) ประเด็นของแผนแม่บทฯ ประกอบด้วย เป้าหมายระดับประเด็น (Y๒) จำนวน ๓๗ เป้าหมาย ตัวชี้วัดของเป้าหมายระดับประเด็น (Y๒) จำนวน ๔๑ ตัว และค่าเป้าหมายระดับประเด็น (Y๒) จำนวน ๔๑ ค่าเป้าหมาย เพื่อใช้ติดตามประเมินผลการดำเนินงานในระดับผลลัพธ์ชั้นกลาง และ (๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ประกอบด้วย เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y๑) จำนวน ๑๔๐ เป้าหมาย ตัวชี้วัดของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y๑) จำนวน ๑๖๗ ตัว และค่าเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y๑) จำนวน ๑๗๒ ค่าเป้าหมาย เพื่อใช้ติดตามประเมินผลการดำเนินงานในระดับผลลัพธ์ขั้นต้น ซึ่งเป้าหมายของแผนแม่บทฯ เป็นสิ่งที่หน่วยงานของรัฐต้องให้ความสำคัญในการพิจารณาดำเนินการต่าง ๆ ร่วมกันอย่างบูรณาการ เพื่อ “พุ่งเป้า” สู่การบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติร่วมกัน โดยได้มีการปรับตัวชี้วัดให้สามารถสะท้อนเป้าหมายได้อย่างชัดเจน ครอบคลุม และเป็นรูปธรรมมากขึ้น ซึ่งตัวชี้วัดทำหน้าที่ในการ “ชี้” และ “วัด” ความก้าวหน้าการดำเนินการตามเป้าหมายแผนแม่บทฯ รวมทั้งมีการปรับค่าเป้าหมายให้สอดคล้องตามตัวชี้วัด และให้มีความท้าทายมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ มีการปรับปรุงแนวทางการพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับบริบทการพัฒนาประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป และครอบคลุมกับองค์ประกอบและปัจจัยของห่วงโซ่คุณค่าแห่งประเทศไทย (Final Value Chain Thailand : FVCT) ของทั้ง ๑๔๐ เป้าหมายแผนแม่บทย่อย

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ เป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ ของยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติในแผนระดับที่ ๓ ร่วมกับแผนระดับที่ ๒ อีก ๒ แผน ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ที่มีเป้าหมายการพัฒนาสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๑๔๐ เป้าหมาย เพื่อนำไปสู่การกำหนดการปฏิบัติที่มีความชัดเจนในแผนระดับที่ ๓ ซึ่งประกอบด้วย แผนปฏิบัติราชการ และ/หรือแผนปฏิบัติการของหน่วยงานของรัฐ ที่ต้องมีการระบุการดำเนินงาน/โครงการที่สามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม

การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) ไปสู่การปฏิบัติ จะมีหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติใน ๓ ระดับ ได้แก่ หน่วยงานเจ้าภาพในการขับเคลื่อนประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (จ.๑) สำหรับ ๒๓ ประเด็นแผนแม่บทฯ หน่วยงานเจ้าภาพในการขับเคลื่อนเป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (จ.๒) สำหรับ ๓๗ เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ และหน่วยงานเจ้าภาพในการขับเคลื่อนเป้าหมายระดับแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (จ.๓) สำหรับ ๑๔๐ เป้าหมายระดับแผนย่อยของแผนแม่บทฯ ซึ่งหน่วยงานเจ้าภาพทั้ง ๓ ระดับ มีหน้าที่หลักในการประสานและบูรณาการ การทำงานระหว่างหน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่มีส่วนร่วม ในการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอย่างบูรณาการ ผ่านการจัดทำ แผนระดับที่ ๓ และโครงการ/การดำเนินงานที่สอดคล้องกัน ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationships : XYZ)

ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญ ที่จะทำให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานต่าง ๆ ของ ทุกหน่วยงานรัฐ ให้สามารถบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ ได้อย่างเป็นรูปธรรม คือ **การที่ทุกหน่วยงานพุ่งเป้าสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศร่วมกัน อย่างบูรณาการ** ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้ง เกิดความคุ้มค่าและประสิทธิภาพของกระบวนการงบประมาณต่อไป

จากสถานการณ์ด้านความมั่นคงภายในประเทศที่มีความเชื่อมโยงหลายมิติและมีความ ซับซ้อนมากขึ้น โดยได้รับผลกระทบจากพลวัตการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ด้านความมั่นคง ในระดับโลกและระดับภูมิภาค ขณะที่ต้องเผชิญกับปัญหาความมั่นคงภายในประเทศที่ต้องเร่งแก้ไข เพื่อไม่ให้ขยาย เป็นเป็นวงกว้าง อาทิ ความมั่นคงของสถาบันหลัก ความขัดแย้งทางการเมือง การทุจริต และความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีความซับซ้อนและละเอียดอ่อน ประกอบกับ ประเทศไทยยังมีปัญหาพื้นฐานและปัญหาภัยแทรกซ้อน อาทิ ปัญหายาเสพติด อาชญากรรมข้ามชาติ ความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และพื้นที่อ้างสิทธิทับซ้อน ทางทะเลกับประเทศเพื่อนบ้าน สะท้อนให้เห็นถึง**ความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาความมั่นคงแบบ องค์กรรวมภายในประเทศให้ดีขึ้นในทุกมิติ** สามารถรับมือภัยคุกคามทั้งภายในและภายนอกประเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การพัฒนาประเทศไทยในมิติอื่น ๆ ยังคงดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจึงต้องเร่งดำเนินการเชิงรุกต่าง ๆ อย่างบูรณาการ อาทิ การสร้าง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานด้านความมั่นคง การสร้างตระหนักรู้ถึงความสำคัญของสถาบันหลัก การให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงของประเทศ การพัฒนา สมรรถนะของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การมีกลไกสำหรับการบริหารจัดการข้อมูลที่สำคัญของภาคส่วน ต่าง ๆ และสำหรับการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ประเด็น ความมั่นคง จึงเป็น กลไกที่สำคัญเพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทางในภาพรวม ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ตามที่ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคงกำหนด โดยใช้แนวคิด **“ความมั่นคงแบบองค์กรรวม”** ซึ่งได้ขยายขอบเขตความมั่นคง ของชาติให้ครอบคลุมเกี่ยวข้องกับมิติต่าง ๆ ในทุกองคาพยพ และกำหนดเป้าหมายให้**ประเทศชาติ มีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับเพิ่มขึ้น และประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขดีขึ้น** โดยการ

ดำเนินงานที่สำคัญของยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง คือ ต้องเร่งพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ และหน่วยงานด้านความมั่นคง ให้มีความพร้อมรองรับภัยคุกคามด้านความมั่นคงในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมและรวดเร็ว ทัดเทียมในระดับสากล โดยเน้นการดำเนินการให้ “ปัญหาเก่าหมดไป ปัญหาใหม่ไม่เกิด” เอื้อต่อการบริหารประเทศมากยิ่งขึ้น รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานด้านความมั่นคง บูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศ และพัฒนาปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการและขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงของประเทศ ให้เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ในการที่จะขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น จึงได้กำหนดแผนย่อยไว้ ๕ แผนย่อย คือ การรักษาความสงบภายในประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ และการพัฒนา กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

สำหรับการพัฒนาด้านการข่าวกรอง กำหนดไว้ในแผนย่อย “การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ” มีเป้าหมายให้หน่วยงานด้านการข่าวกรองและประชาคมข่าวกรองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง มีความพร้อมสูงขึ้น ที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง จึงต้องพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ เป็นการยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งระบบของประเทศ ให้มีความพร้อมในการป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ ตลอดถึงการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน รวมถึงการพัฒนาประเทศ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมทั้งสามารถติดตาม แจ้งเตือน ป้องกัน แก้ไขปัญหา และรับมือกับภัยคุกคาม ตลอดจนปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงในทุกมิติ ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ได้อย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด โดยมีกระทรวงกลาโหม เป็นเจ้าภาพการดำเนินการในภาพรวม

แผนย่อยด้านนี้เป็นเสมือนแผนเตรียมการ/พัฒนาขีดความสามารถของหน่วยงานด้านความมั่นคง ให้พร้อมที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงในมิติต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงนับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะหากไม่ได้รับการพัฒนาตามแผนและแนวทางที่กำหนดแล้ว ก็จะทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเทศชาติก็จะตกอยู่ในความเสี่ยงและเกิดอันตรายได้ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการของแต่ละแนวทางการพัฒนาเป้าหมายและตัวชี้วัด ของทั้ง ๕ แนวทางการพัฒนา ดังต่อไปนี้

๑. พัฒนาระบบงานข่าวกรองแบบบูรณาการ เพื่อเสริมสร้าง พัฒนา และบูรณาการขีดความสามารถของระบบงานข่าวกรอง หน่วยงานข่าวกรอง และประชาคมข่าวกรองในประเทศ ให้ทันสมัย ทันสถานการณ์ ทั้งด้านศักยภาพของบุคลากร ยุทโธปกรณ์ เทคโนโลยี และระบบข้อมูลขนาดใหญ่ สามารถครอบคลุมการใช้งานได้อย่างครบถ้วนและต่อเนื่อง มีการบูรณาการข้อมูลและ

นำผลผลิตด้านข่าวกรองไปใช้ในการบริหารจัดการปัญหาและความมั่นคงของชาติในทุกมิติและทุกด้าน รวมทั้ง ให้มีการเสริมสร้างความร่วมมือกับภาคประชาชนในรูปแบบประชารัฐและประชาคมข่าวกรอง ต่างประเทศ อย่างแน่นแฟ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ (๑) การดำเนินการข่าวกรอง อย่างมีประสิทธิภาพ (๒) การเสริมสร้างความร่วมมืออย่างเป็นทางการในประชาคมข่าวกรอง และ พัฒนาเครือข่ายด้านข้อมูลข่าวสารกับภาคเอกชนและภาคประชาชน (๓) การพัฒนาขีดความสามารถ ของระบบงานข่าวกรอง (๔) เสริมสร้างสถานะแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานข่าวกรอง และ (๕) พัฒนาเครื่องมือการประเมินสถานการณ์ในระดับยุทธศาสตร์

๒. พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาปรับปรุง นโยบาย แนวทาง ระบบ กลไกการบริหารจัดการ ตลอดถึงแผนการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน มีประสิทธิภาพ ครอบคลุม และพร้อมรองรับภัยทุกประเภท ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ผลักดันให้ ทุกภาคส่วนมีการฝึกร่วมกันในทุกขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง จริงจัง จนสามารถปฏิบัติได้จริง เสริมสร้าง ความร่วมมือกันอย่างบูรณาการของทุกภาคส่วน ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ให้มีประสิทธิภาพ ชัดเจนเป็นรูปธรรม ยกกระตือรือร้นการแบ่งปันข้อมูลทรัพยากร การพัฒนาเทคโนโลยี และการฝึกอบรม ให้ทุกส่วนรู้จักและเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ อย่างแท้จริง สามารถสนับสนุนการบริหารจัดการ ได้ทุกรูปแบบ ตั้งแต่ในระดับชาติไปจนถึงระดับท้องถิ่น ตลอดถึงพัฒนาปรับปรุงกฎหมายและ กระบวนการที่เกี่ยวข้อง ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีแนวทางการ ดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ (๑) การพัฒนาศักยภาพระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้พร้อมเผชิญกับ ภาวะไม่ปกติและจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ มุ่งเน้นให้หน่วยงานได้มีการพัฒนา ทบทวน และ ปรับปรุงนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน แนวทางปฏิบัติ ให้พร้อมเผชิญกับภาวะไม่ปกติ การพัฒนาและ เชื่อมโยงระบบการแจ้งเตือนและเฝ้าระวัง ระบบการสื่อสาร การมีเลขหมายฉุกเฉินเลขหมายเดียว ทั่วประเทศ การจัดการข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ การพัฒนาระบบฐานข้อมูล การพัฒนา ทิมปฏิบัติการเฉพาะกิจ การบูรณาการการทำงานระหว่างพลเรือนและทหาร การจัดการเรียนการสอน และหลักสูตรให้ความรู้ ตลอดจนการส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรม และการฝึกซ้อมในการ ทดสอบแผน แนวทางปฏิบัติ โดยเฉพาะการจัดฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ (๒) การเสริมสร้าง ความเชื่อมั่น ภูมิคุ้มกัน และศักยภาพของทุกภาคส่วนให้มีความตระหนักรู้และความเข้มแข็งร่วมกัน ในลักษณะประชารัฐ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและเอกชน การพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือและกลไกการประสานงาน การเสริมสร้างการตระหนักรู้และจิตสำนึกด้านความมั่นคง การกระจายข้อมูลข่าวสารด้านการเตรียมพร้อมที่หลากหลายให้ประชาชนได้รับทราบ อาทิ แผนที่ พื้นที่เสี่ยงภัย พื้นที่หลบภัย และแผนอพยพ และส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนภัยพิบัติของชุมชน เพื่อสนับสนุนในการบริหารจัดการและฟื้นฟูชุมชนจากภัยพิบัติ (๓) การเสริมสร้างความร่วมมือการ เตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามกับต่างประเทศโดยส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือ เพื่อพัฒนาระบบ การเตรียมพร้อมกับต่างประเทศ ภายใต้กลไกความร่วมมือระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยเฉพาะ ประเทศเพื่อนบ้าน ประชาคมอาเซียน และกลุ่มภูมิภาคอื่น เสริมสร้างความร่วมมือ การแลกเปลี่ยน องค์ความรู้และประสบการณ์ผ่านการฝึกซ้อมร่วม และการมีแผนอพยพคนไทยในต่างประเทศกรณีเกิด วิกฤตการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อคนไทยในต่างประเทศ และ (๔) การบริหารจัดการยุทธศาสตร์มีการ บูรณาการและผนึกกำลังในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ โดยการบูรณาการการทำงานทุกภาคส่วน

สนับสนุนการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ การผนึกกำลังร่วมกันเป็นภาคีเครือข่ายในลักษณะหุ้นส่วน ยุทธศาสตร์ การเชื่อมโยงการทำงานกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วน ได้มีการกำหนดแผนหรือแนวทางดำเนินการแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง ตลอดจนมีการบูรณาการแผนในทุกระดับตั้งแต่ท้องถิ่นจนถึงส่วนกลาง

๓. พัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง มุ่งจัดทำแผนพัฒนาและผนึกกำลังทรัพยากร รวมถึงขีดความสามารถทั้งปวงของกองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่มีประสิทธิภาพเป็นรูปธรรม ชัดเจน สอดคล้องกับการบริหารราชการยุคใหม่ที่มุ่งเน้นความคล่องตัว พร้อมให้มีการพัฒนาระบบทหารกองประจำการอาสาสมัครอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป สามารถรับมือกับภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง โดยมีแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ (๑) การเตรียมกำลังและใช้กำลังเพื่อการป้องกันภัย และยุคความขัดแย้งด้วยการปฏิบัติการร่วมเป็นหลัก (๒) พัฒนาปฏิบัติการไซเบอร์เพื่อความมั่นคง และพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ เพื่อการใช้งานดาวเทียมสื่อสาร ดาวเทียมถ่ายภาพด้านความมั่นคง และการสังเกตการณ์ทางอวกาศ ด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งในประเทศ และต่างประเทศ (๓) พัฒนาระบบข่าวกรองเพื่อการแจ้งเตือนภัยคุกคามทางทหาร โดยจัดให้มีระบบฐานข้อมูลข่าวกรองร่วม ด้วยความร่วมมืออย่างเป็นเอกภาพในประชาคมข่าวกรอง หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานข่าวกรองต่างประเทศ และพัฒนาระบบข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ ทั้งในระดับนโยบาย ระดับอำนวยการข่าว และระดับปฏิบัติการข่าว (๔) ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ มาตรฐานทางทหาร กิจกรรมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และการพลังงานทหาร เพื่อสร้างหลักประกันให้แก่กองทัพบนพื้นฐานการพึ่งพาตนเอง โดยบูรณาการขีดความสามารถของทุกภาคส่วน มุ่งเน้นการสนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถทำการผลิตเพื่อใช้ในราชการและเพื่อการพาณิชย์ในเชิงอุตสาหกรรมโดยการร่วมทุน (๕) พัฒนาระบบกำลังสำรอง ระบบทหารกองประจำการ อาสาสมัคร และระบบการระดมสรรพกำลังอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งไปสู่การบรรจุกองทัพสำรองกำลังประจำการบางตำแหน่งในยามปกติ โดยมีระบบการตอบแทนที่เหมาะสม และสามารถรองรับการขยายกำลังในยามสงคราม สำหรับการปฏิบัติการทางทหารทุกด้านที่มีความขัดแย้ง (๖) พัฒนาเสริมสร้างกำลังประชาชน ทหารกองหนุน ทหารนอกประจำการ ทหารผ่านศึกทุกประเภท เพื่อมุ่งไปสู่การอ้อมกำลังและชดเชยอำนาจกำลังรบของกองทัพที่มีอยู่อย่างจำกัดในยามสงคราม รวมทั้ง การแจ้งเตือนด้านการข่าว ด้วยการเสริมสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมป้องกันประเทศ รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ (๗) พัฒนาการผนึกกำลังและทรัพยากรจากทุกภาคส่วน เพื่อเตรียมพร้อมช่วยเหลือและบรรเทาผลกระทบจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ (๘) พัฒนาเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางทหารกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศสมาชิกอาเซียนมิตรประเทศ ประเทศมหาอำนาจ และองค์การระหว่างประเทศ และ (๙) ในยามสงบใช้กำลังกองทัพในการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน (ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ)

๔. ปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ มุ่งปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ โดยครอบคลุมทั้งการเฝ้าระวังป้องกัน แก้ไข การใช้ การอนุรักษ์ และการแสวงหาผลประโยชน์ อย่างสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติตามที่กำหนดโดยมีแนวคิดในการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ (๑) การ

จัดการกับภัยคุกคามด้านความมั่นคงทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ด้วยแนวคิดเชิงป้องกันและป้องกัน (๒) การเฝ้าระวังและตรวจการณ์ทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ในทุกมิติอย่างมีประสิทธิภาพ (๓) การแก้ไขปัญหาเขตแดนทางบก ทางทะเล และทางอากาศ กับประเทศเพื่อนบ้านอย่างสันติวิธี (๔) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างกองทัพของไทยกับกองทัพของประเทศเพื่อนบ้าน มิตรประเทศ และมหาอำนาจ (๕) การแสวงหาและใช้ประโยชน์จากความร่วมมือระหว่างประเทศในการรับมือกับภัยคุกคามความมั่นคงอย่างมีประสิทธิภาพ (๖) การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ให้สอดคล้องกับกฎหมาย และพันธกรณีระหว่างประเทศ และ (๗) การรณรงค์ให้ความรู้ การศึกษา และการประชาสัมพันธ์กับประชาชน และผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้ง เปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกป้องและรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางบก ทางทะเล และทางอากาศ

๕. เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการทหารกับประเทศเพื่อนบ้าน มิตรประเทศ และองค์กรนานาชาติ มุ่งเน้นการดำเนินการเสริมสร้างบทบาทของไทยในเวทีระหว่างประเทศ พัฒนาความร่วมมือต่าง ๆ ในทุกรูปแบบกับประเทศเพื่อนบ้าน มิตรประเทศ และมหาอำนาจ ให้มีการบูรณาการการปฏิบัติร่วมกันกับหน่วยงานต่าง ๆ ของต่างประเทศ ตลอดจนองค์การนานาชาติ อย่างเป็นมิตรและเหมาะสม บนพื้นฐานของการดำรงเกียรติยศและศักดิ์ศรีของประเทศ รวมทั้งให้สอดคล้องกับหลักการและพันธกรณีต่าง ๆ ตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยมีแนวคิดในการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ (๑) การส่งเสริมความสัมพันธ์ ความเข้าใจ ความไว้วางใจระหว่างประเทศ ผ่านทางความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ (๒) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ดีและยั่งยืนกับประเทศมหาอำนาจ (๓) การแสวงหาและใช้ประโยชน์จากบทบาทและความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการปกป้องอธิปไตยและรักษาผลประโยชน์ของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ และ (๔) การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงในมิติต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และประสบการณ์ ตลอดจนกระชับความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

สำหรับเป้าหมายและตัวชี้วัด ประกอบด้วย

๑. เป้าหมาย หน่วยงานด้านการข่าวและประชาคมข่าวกรอง ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ตัวชี้วัด คือ ประสิทธิภาพของหน่วยงานด้านการข่าวและประชาคมข่าวกรอง

๒. เป้าหมาย กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงมีความพร้อมสูงขึ้น ที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง ตัวชี้วัด คือ ดัชนีความแข็งแกร่งทางกำลังทหาร (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐), ๒๕๖๖ : ๑-๑ - ๑-๑๑)

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนระยะปานกลาง ๕ ปี มีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๒ โดยมีความเชื่อมโยง และประสานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑) ด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และประเด็นการต่างประเทศ ตลอดจนกำหนดขอบเขตและหลักเกณฑ์พิจารณา “ประเด็นความมั่นคง” เพื่อตอบสนองตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย ที่ต้องเห็นผลสัมฤทธิ์ภายในปี ๒๕๗๐ การยกระดับขีดความสามารถในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคง โดยมุ่งขยายผลกรอบแนวคิด

“ความมั่นคงแบบองค์รวม” เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีกรอบการจัดทำ และขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ โดยนำเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการอื่น ๆ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ ได้กำหนดนโยบายและแผนความมั่นคงไว้ทั้งสิ้น ๑๗ นโยบาย แบ่งออกเป็น ๒ หมวด คือ หมวดประเด็นความมั่นคง และหมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง ทั้งนี้ นโยบาย เป้าหมาย และตัวชี้วัด ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศโดยตรง ประกอบด้วย

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

๑. จุดมุ่งเน้น

การปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่ออธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์ของกองทัพ และหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันประเทศในอนาคต ผ่านการเตรียมกำลังเชิงยุทธศาสตร์ และพัฒนากองทัพและหน่วยงานความมั่นคงไปสู่ความทันสมัย โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมเพื่อให้สามารถรองรับปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศ (*กระทรวงกลาโหม เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ*)

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย : กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง แผนย่อยการพัฒนา ศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

เป้าหมาย : กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงมีความพร้อมสูงขึ้นไปที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ การปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่ออธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ

ผลสัมฤทธิ์ : กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง มีความพร้อมสูงขึ้นไป สำหรับการปฏิบัติการตามแผนป้องกันประเทศ หรือแผนปฏิบัติการอื่น ๆ ด้วยระบบการปฏิบัติการร่วม

ตัวชี้วัดที่ ๑ : ความพร้อมของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการตามแผนป้องกันประเทศด้วยระบบปฏิบัติการร่วม โดยหน่วยทหารตามแผนป้องกันประเทศผ่านเกณฑ์มาตรฐาน การฝึกร่วมกองทัพไทย ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ : หน่วยปฏิบัติการหลักของเหล่าทัพในการปฏิบัติการตามแผนป้องกันประเทศ มีความพร้อมด้านกำลังพล ยุทโธปกรณ์ และการฝึก ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ การพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์เพื่อป้องกันประเทศ
ในอนาคต

ผลสัมฤทธิ์ : กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง มีความพร้อมและทันสมัย ทั้งในด้านการจัดหน่วย อาวุธยุทโธปกรณ์ ระบบการสนับสนุน และการส่งกำลังบำรุง รวมทั้ง ระบบการควบคุมบังคับบัญชา ด้วยการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล การปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศ ตลอดจนสามารถนำกำลังพลสำรองในบัญชีบรรจุกำลังของหน่วย เข้าร่วมการฝึกหรือปฏิบัติการกับกองทัพได้ ทั้งในภาวะปกติ วิกฤติ และสงคราม

ตัวชี้วัดที่ ๑ : การพัฒนากองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องไปสู่ความทันสมัย ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเชื่อมโยงระบบงาน ตลอดจนเสริมสร้างความพร้อมเพื่อให้สามารถรองรับปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศได้ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ : หน่วยทหารที่มีกำลังพลสำรองบรรจุในอัตราของหน่วย มีการเรียกกำลังพลสำรอง เข้าร่วมการฝึกหรือปฏิบัติการร่วมกับกองทัพครบทุกหน่วย ภายในปี ๒๕๗๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติทางบก ทางทะเล และทางอากาศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ จัดให้มีระบบการข่าว การลาดตระเวน การเฝ้าตรวจ ป้องกัน และรักษาพื้นที่ชายแดน ชายฝั่งทะเล เกาะแก่ง และอาณาเขตทางทะเล เพื่อป้องกัน ป้องปราม และแก้ไขการละเมิดอธิปไตย ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ พัฒนาขีดความสามารถด้านการปฏิบัติการร่วมระหว่างกองทัพกับหน่วยงาน ด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องให้มีความพร้อมตั้งแต่ภาวะปกติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ ปรับปรุงและพัฒนาแผนและระบบ การป้องกันประเทศให้ทันสมัย สามารถใช้ได้จริง และมีการฝึกซ้อมการปฏิบัติอยู่เสมอ เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ เตรียมกำลังเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้หน่วย ขึ้นตรงของกระทรวงกลาโหม กองทัพ และหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง มีความพร้อม ความทันสมัย และความต่อเนื่องในการปฏิบัติ สำหรับใช้สนับสนุนแผนป้องกันประเทศ หรือแผนการปฏิบัติการอื่น ๆ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ พัฒนากองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องไปสู่ความทันสมัย ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเชื่อมโยงระบบงาน ทั้งภายใน และภายนอก ตลอดจนเสริมสร้าง ความพร้อมเพื่อให้สามารถรองรับการปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศได้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ พัฒนาระบบกำลังสำรอง กำลังพลสำรอง และการระดมสรรพกำลัง รวมถึงกิจการมวลชนและกำลังประชาชน เพื่อการป้องกันประเทศ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ

๑. จุดมุ่งเน้น

ประเทศไทยสามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ มีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน รวมทั้งรักษาผลประโยชน์แห่งชาติในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง และความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน โดยรักษาผลประโยชน์แห่งชาติเป็นที่ตั้ง มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศสำคัญทางยุทธศาสตร์ โดยทบทวนและกำหนดแนวทางท่าทีและความร่วมมือของไทยต่อประเทศมหาอำนาจหรือกลุ่มประเทศที่มีบทบาทสำคัญทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้ไทยสามารถประมาณการความเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนแนวทางการรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศของไทยได้ทันที่ และเสริมสร้างบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติและผลประโยชน์ร่วมกันของภูมิภาค โดยผลักดันความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามระดับภูมิภาค อาทิ ประเด็น การต่อต้านยาเสพติดและสินค้าผิดกฎหมาย ประเด็นหมอกควันข้ามแดน และประเด็นภัยคุกคามทางไซเบอร์ (กระทรวงการต่างประเทศ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย : ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคม ระหว่างประเทศ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง แผนย่อยการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ และประเด็น การต่างประเทศ แผนย่อยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ

เป้าหมาย ๑. : ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความท้าทายจากภายนอก ได้ทุกรูปแบบสูงขึ้น

เป้าหมาย ๒. : ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ ประเทศไทยสามารถรักษาความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจและประเทศที่มีความสำคัญ เชิงยุทธศาสตร์ต่อความมั่นคงของไทยอย่างมีดุลยภาพ

ผลสัมฤทธิ์ : ประเทศไทยสามารถรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ และแสดงท่าทีอย่างเหมาะสม ผ่านกลไกความร่วมมือหรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีความสำคัญ เชิงยุทธศาสตร์ต่อความมั่นคงของไทย

ตัวชี้วัด : ประเทศไทยมีปฏิสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอกับ ๔ กลุ่มประเทศเหล่านี้ อย่างน้อยกลุ่มละ ๑ ครั้งต่อปี ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ ประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มที่ ๒ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักรและออสเตรเลีย กลุ่มที่ ๓ จีนและรัสเซีย กลุ่มที่ ๔ ประเทศอื่น ๆ ที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์กับไทย ได้แก่ ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย แอฟริกาใต้ บราซิล ตุรกี ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน และอิสราเอล

เป้าหมายที่ ๒ ประเทศไทยมีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

ผลสัมฤทธิ์ : ข้อตกลงหรือข้อปฏิบัติร่วมกันของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ในเรื่องการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามที่สำคัญในภูมิภาค

ตัวชี้วัด : ความสำเร็จของไทยในการผลักดันให้ข้อเสนอในประเด็นความมั่นคงที่ไทย ให้ความสำคัญปรากฏในเอกสารผลลัพธ์การประชุมในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสขึ้นไปของกลไกภายใต้ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน อย่างน้อย ๑ ฉบับต่อปี

เป้าหมายที่ ๓ ประเทศไทยสามารถรักษาผลประโยชน์แห่งชาติในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และสามารถรักษาความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน

ผลสัมฤทธิ์ : การได้รับผลประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และประเทศรอบบ้านของไทย

ตัวชี้วัดที่ ๑ : ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนลุ่มน้ำเชิงรุกระดับภูมิภาค (Proactive Regional Planning) เพื่อบริหารทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ : ไทยสามารถจัดทำผลลัพธ์ด้านความร่วมมือด้านความมั่นคงที่เป็นรูปธรรม (key deliverables) ในกรอบหารือกับประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงได้อย่างน้อยปีละ ๓ ประเด็น หรือ ๑๕ ประเด็น ภายในปี ๒๕๗๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศสำคัญทางยุทธศาสตร์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ ทบทวนและกำหนดแนวทางท่าทีของไทยต่อประเทศมหาอำนาจ ประเทศหรือกลุ่มประเทศที่มีบทบาทสำคัญทางยุทธศาสตร์ และประเทศที่มีบทบาทด้านการเมือง ความมั่นคง การทหาร และเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาค เพื่อปกป้องผลประโยชน์แห่งชาติของไทย และรักษาดุลยภาพความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงระหว่างประเทศได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ รักษาความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทยกับประเทศหรือกลุ่มประเทศ ที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้ไทยสามารถประเมินการเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนแนวทางการรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศของไทยได้ทัน่วงที

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ ส่งเสริมการจัดตั้งหรือขับเคลื่อนกลไกหารือด้านความมั่นคงระหว่างไทย กับประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของไทย

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การเสริมสร้างบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ เสริมสร้างบทบาทนำที่สร้างสรรค์ของไทย ในการรักษาสันติภาพ และการแก้ไขข้อพิพาทโดยสันติวิธี เพื่อเสถียรภาพความมั่นคงของอาเซียน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ เสริมสร้างบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของไทย และเพื่อผลประโยชน์

ร่วมกันของภูมิภาค โดยผลักดันความร่วมมือ ในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามระดับภูมิภาค อาทิ ประเด็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ ประเด็นการต่อต้านยาเสพติดและสินค้าผิดกฎหมาย ประเด็นการโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ประเด็นภัยคุกคาม ทางไซเบอร์ ประเด็นหมอกควันข้ามแดน และประเด็นโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ ดำเนินการสร้างความไว้วางใจและการทำงาน เชิงป้องกันระหว่างไทย กับประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาค

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ เสริมสร้างศักยภาพปฏิบัติการทางทหาร ร่วมกับอาเซียนในภารกิจที่มีใช้ด้านสงคราม อาทิ การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติ (Humanitarian Assistance and Disaster Relief: HADR) การแพทย์ทหาร (Military Medicine: MM) และการต่อต้านการก่อการร้าย (Counter Terrorism: CT) ผ่านการแลกเปลี่ยนความร่วมมือ และข้อมูลร่วมกัน

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การส่งเสริมความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคง กับประเทศรอบบ้าน และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ เสริมสร้างบทบาทนำของไทยในกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคง ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เพื่อกำหนดทิศทางและแนวทางการปฏิบัติที่ส่งเสริม ความสัมพันธ์อันดี ความร่วมมือ ที่สร้างสรรค์ และความยั่งยืนร่วมกัน อันส่งผลให้อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เป็นอนุภูมิภาคแห่งความร่วมมือ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ผลักดันกลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงที่มี อยู่ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เพื่อป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงที่สำคัญ อาทิ ประเด็นการบริหาร จัดการน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประเด็นยาเสพติด ประเด็นการค้ามนุษย์ และประเด็นการบริหารจัดการความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่และโรคระบาด ข้ามพรมแดน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ ส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงกับกลุ่ม ประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เพื่อสร้างดุลยภาพที่สร้างสรรค์และรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของ ไทย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๔ เสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือ ด้านความมั่นคง รวมถึงการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน ภายใต้กลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงทุกระดับ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๕ ส่งเสริม สนับสนุน และใช้ความเข้มแข็งของ ความร่วมมือระดับประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ภาคเอกชน และสมาคมมิตรภาพ มาใช้ในการดำเนิน กิจกรรมที่นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

๑. จุดมุ่งเน้น

การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อม เพื่อป้องกันและตอบสนองต่อภัยคุกคาม รวมทั้งบูรณาการทรัพยากรของประเทศเพื่อใช้ในการเผชิญกับวิกฤตการณ์ระดับชาติ โดยทบทวนและพัฒนากลไกการบริหารจัดการ ทั้งในระดับนโยบาย ระดับอำนาจการ และระดับปฏิบัติ ให้สามารถปฏิบัติภารกิจร่วมกัน ได้อย่างประสานสอดคล้องเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติ ส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการวิจัยและพัฒนาาร่วมกัน พร้อมทั้งพัฒนาประสิทธิภาพกลไกการบริหารจัดการ ระบบการแจ้งเตือนและการสั่งการ ตลอดจนประสานงานระหว่างหน่วยงานและผู้ปฏิบัติภารกิจเมื่อเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติ (*สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ*)

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย : กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง แผนย่อยการพัฒนา ศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

เป้าหมาย : กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงมีความพร้อมสูงขึ้น ที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อม สำหรับการระดมทรัพยากร ที่จำเป็น เพื่อใช้ในกรณีที่ประเทศเผชิญกับภัยคุกคามหรือวิกฤตการณ์ระดับชาติ

ผลสัมฤทธิ์ : ประเทศไทยมีความพร้อมในการระดมทรัพยากร ที่จำเป็น เพื่อใช้ในกรณีที่ประเทศเผชิญกับภัยคุกคาม รวมถึงเมื่อประเทศเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติ

ตัวชี้วัด : การพัฒนาศักยภาพของกลไก การบริหารจัดการ และความพร้อมของทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อใช้สำหรับการระดมทรัพยากรในกรณีที่ประเทศเผชิญกับภัยคุกคามหรือวิกฤตการณ์ระดับชาติ ร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

ผลสัมฤทธิ์ : กลไกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีศักยภาพในการตอบสนอง ระวังเหตุ และควบคุมวิกฤตการณ์ระดับชาติ เพื่อลดความรุนแรงของผลกระทบและความเสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด : การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การเสริมสร้างศักยภาพการเตรียมพร้อม เพื่อรองรับภัยคุกคาม และวิกฤตการณ์ระดับชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ จัดทำ ทบทวน และปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการในด้านที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อให้เอื้อต่อการบริหารจัดการเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ทบทวนและพัฒนากลไกการบริหารจัดการ ทั้งในระดับนโยบาย ระดับอำนาจการ และระดับปฏิบัติการ ให้สามารถปฏิบัติการกิจร่วมกันได้อย่างประสานสอดคล้องเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหา ภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ ส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ ในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการวิจัยและพัฒนาาร่วมกัน ตลอดจนแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในระดับมาตรฐานสากล ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมพร้อมรับมือกับภัยคุกคาม และการบริหารวิกฤตการณ์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการนำเทคโนโลยี ที่ทันสมัยเข้ามาใช้ ทั้งในก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ โดยการพัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ ทรัพยากรทุกประเภท เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่สามารถเตรียมพร้อมรับมือได้แบบทันเวลา เพื่อให้สามารถรองรับภัยคุกคามและวิกฤตการณ์ระดับชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ ส่งเสริมการบริหารจัดการพลังงาน ด้วยการพัฒนาแหล่งพลังงาน ที่มีการผลิตและใช้พลังงานทดแทนในประเทศ อาทิ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานชีวมวล พลังงานน้ำ รวมถึง ควรมีการศึกษาความเป็นไปได้การใช้พลังงาน นิวเคลียร์ ตลอดจนสนับสนุนความร่วมมือด้านพลังงานกับต่างประเทศ และส่งเสริมพัฒนาต่อยอด การวิจัยด้านพลังงาน เพื่อนำไปสู่การสร้างความตระหนักรู้ในการใช้พลังงาน แก่ผู้ประกอบการ ผู้มีส่วนได้เสีย และประชาชน รวมทั้งให้มีการจัดเตรียมแผนเตรียมพร้อมและแผนบริหารวิกฤตการณ์ ความมั่นคงด้านพลังงาน เพื่อไม่ส่งผลต่อการขาดแคลนพลังงานในประเทศตั้งแต่ในภาวะปกติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๖ เสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดย มุ่งเน้นการมีอาหารที่เพียงพอ ปลอดภัย มีคุณค่าทางโภชนาการและสามารถเข้าถึงอาหารได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะมีคลังอาหารสำรอง กรณีฉุกเฉิน ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตทางการเกษตร รวมทั้งให้มีการจัดเตรียม แผนเตรียมพร้อมและแผนบริหารวิกฤตการณ์ความ มั่นคงด้านอาหาร เพื่อไม่ส่งผลต่อการขาดแคลนอาหาร ในประเทศตั้งแต่ในภาวะปกติ

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การจัดการทรัพยากร เพื่อเตรียมพร้อมรองรับภัยคุกคาม ทุกรูปแบบ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ พัฒนาประสิทธิภาพในการประเมิน ความต้องการใช้ทรัพยากรที่มีความจำเป็น รองรับเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ ภาวะวิกฤติระดับชาติ และจัดหาทรัพยากรให้มีความพร้อม ต่อการปฏิบัติการกิจ รวมถึงรวบรวมข้อมูล แหล่งที่มาและบัญชีทรัพยากร ทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ พัฒนากลไก ระบบการสั่งการ และการ บูรณาการในการระดม จัดสรร และถ่ายโอนทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติการกิจ เมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติได้อย่างทันท่วงที

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการเรียนรู้และฝึกทักษะที่สำคัญและจำเป็น ต่อการปฏิบัติภารกิจเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติ เพื่อให้บุคลากร ตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติ ทั้งในภาครัฐและเอกชน ให้สามารถเรียนรู้และฝึกฝนได้อย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างบุคลากรทุกภาคส่วน เพื่อเป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล องค์ความรู้ และทักษะที่สำคัญ

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ กำหนด ทบทวน และพัฒนาหลักเกณฑ์หรือแนวทางการวิเคราะห์ และประเมินระดับความรุนแรงของภัยคุกคาม รวมถึงการเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติของประเทศ เพื่อใช้เป็น กรอบในการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ จัดทำ ทบทวน และปรับปรุงแผน คู่มือแนวทาง หรือแนวปฏิบัติ ในการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ พร้อมทั้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการถ่ายทอดข้อมูลไปสู่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ พัฒนาขีดความสามารถในการประเมินและติดตามสถานการณ์ ที่มีความเสี่ยงในการเข้าสู่ภาวะวิกฤตการณ์ระดับชาติ การแจ้งเตือนภัย การประสานงานระหว่างหน่วยงาน และผู้ปฏิบัติภารกิจ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร เมื่อประเทศเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติไปสู่ทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๔ ยกกระตือรือร้นการบูรณาการสำหรับการบริหารจัดการภัยคุกคามในทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ผ่านการจัดตั้งภาคีเครือข่ายความร่วมมือ การประชุมปรึกษาหารือร่วมกันอย่างต่อเนื่อง หรือกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่เข้มแข็งและสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นองค์รวม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๕ จัดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ทั้งในระดับชาติ ระดับหน่วยงาน และระดับท้องถิ่นเป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อทดสอบประสิทธิภาพและเป็นการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานให้สามารถเผชิญกับภัยคุกคามได้

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ

๑. จุดมุ่งเน้น

การยกระดับระบบงานข่าวกรองแห่งชาติในการเฝ้าระวัง ประเมิน ตอบสนอง และแจ้งเตือน ต่อสถานการณ์ด้านความมั่นคง เชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว พร้อมทั้งขยายเครือข่ายเฝ้าระวัง เพื่อสนับสนุนงานข่าวกรอง และการวางระบบงานข่าวกรองเพื่อป้องกันภัยคุกคามที่สำคัญ โดยพัฒนาขีดความสามารถในการรวบรวมและประเมินสถานการณ์ด้านการข่าว พัฒนาและขยายเครือข่ายด้านการข่าว รวมถึงพัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างองค์ความรู้บุคลากร เพื่อใช้ในการประเมินสถานการณ์ด้านการข่าวในระยะยาว (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย : กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง แผนย่อยการพัฒนา ศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

เป้าหมาย : หน่วยงานด้านการข่าวและประชาคมข่าวกรองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย : การยกระดับระบบข่าวกรองแห่งชาติในการเฝ้าระวัง ประเมิน ตอบสนอง และแจ้งเตือนสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงอันจะนำไปสู่ภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติและ ผลประโยชน์แห่งชาติ

ผลสัมฤทธิ์ : กลไกระดับนโยบายของประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำ รายงานข่าวกรอง ที่ประเมินภัยคุกคามด้านความมั่นคงในระยะยาว (๑๐ ปีขึ้นไป) ไปใช้ประโยชน์ ในการตัดสินใจกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารและ ข่าวกรองที่มาจากเครือข่ายความร่วมมือ จากหน่วยงานภายในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจน สามารถป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ได้

ตัวชี้วัดที่ ๑ : รายงานข่าวกรองที่ประเมินภัยคุกคามด้านความมั่นคงในระยะยาว (๑๐ ปีขึ้นไป) เพื่อประกอบการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ รวมถึงการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ : การขยายเครือข่ายเฝ้าระวังตามประเด็นความมั่นคงสำคัญ/พื้นที่ ความมั่นคงภายในประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๓ : การมีระบบเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการข่าว เพื่อการ แจ้งเตือนภัยคุกคามทางไซเบอร์ ภายในปี ๒๕๗๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การพัฒนาการประเมินสถานการณ์ความมั่นคงเชิงยุทธศาสตร์ ในระยะยาว

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนาขีดความสามารถในการรวบรวมและ ประเมินสถานการณ์ด้านการข่าว และจัดทำรายงานข่าวกรองที่ประเมินภัยคุกคามด้านความมั่นคง ในระยะยาว (๑๐ ปีขึ้นไป) ในการประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายให้เท่าทันพลวัตของบริบท ด้านความมั่นคง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ พัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างองค์ความรู้ และ สร้างความเชี่ยวชาญให้กับบุคลากรในประชาคมข่าวกรองให้สอดคล้องกับระบบ วิธีการ และกลไก ที่ถูกพัฒนาขึ้น เพื่อใช้ในการประเมินสถานการณ์ด้านการข่าวในระยะยาว

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนาและขยายเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนอื่น นอกภาครัฐให้เข้ามาเป็นหุ้นส่วน ด้านการข่าวกรอง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ แสวงหาเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วน อื่นนอกภาครัฐ เพื่อให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารเชิงลึกในพื้นที่เป้าหมาย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ พัฒนาและขยายเครือข่ายด้านการข่าว ในประเด็นความมั่นคงสำคัญ กับภาคส่วนอื่นนอกภาครัฐ โดยเฉพาะภาคประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อสนับสนุนภารกิจงานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ เสริมสร้างศักยภาพของเครือข่ายด้านการข่าวนอกภาครัฐให้มีความตระหนักรู้ และนำไปสู่การยกระดับประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การเชื่อมโยง บูรณาการ และแจ้งเตือนข้อมูลด้านการข่าว เพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการข่าวให้สามารถแจ้งเตือน ภัยคุกคาม และป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ พัฒนาระบบ กลไก การเชื่อมโยง และการบูรณาการข้อมูลด้านการข่าว เพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และสามารถแจ้งเตือน ภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

๑. จุดมุ่งเน้น

การจัดทำและเชื่อมโยงบัญชีข้อมูลด้านความมั่นคงขนาดใหญ่เชิงดิจิทัล ให้สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ โดยบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง เพื่อประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย ตลอดจนกำหนดโจทย์ประเด็นความมั่นคงและประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อใช้เป็นประเด็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และพัฒนากลไกการบริหารจัดการการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ผ่านการจัดทำแผนหรือแนวทางการขับเคลื่อนการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง และสร้างความร่วมมือหรือความตกลงสำหรับการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยน และแบ่งปันข้อมูลภายในแพลตฟอร์มด้านความมั่นคงตามหน้าที่อำนาจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (*กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ*)

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย : การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง แผนย่อยการพัฒนา กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

เป้าหมาย : กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย : การมีฐานข้อมูลหรือชุดข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความมั่นคง สามารถนำไปสนับสนุนการตัดสินใจ เพื่อแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงระดับชาติ

ผลสัมฤทธิ์ : ระเบียบวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความมั่นคง เพื่อใช้สนับสนุนการแก้ไขปัญหา ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

ตัวชี้วัด : จำนวนของประเด็นความมั่นคง และประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ที่นำมาเชื่อมโยง วิเคราะห์ และประมวลผล ด้วยระบบวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ๒ ประเด็น

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง เพื่อประกอบ การตัดสินใจเชิงนโยบาย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนาระบบข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลของ หน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามแพลตฟอร์ม สำหรับการแลกเปลี่ยนระหว่างกัน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ จัดทำบัญชีข้อมูลด้านความมั่นคงตาม ประเด็นความมั่นคง และประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความ มั่นคงแห่งชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ กำหนดโจทย์ประเด็นความมั่นคงและ ประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อใช้ เป็นประเด็นสำหรับ การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ จัดทำระบบเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ สำหรับแบ่งปันข้อมูลภายในแพลตฟอร์มด้านความมั่นคง

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการการบูรณาการข้อมูลด้านความ มั่นคง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ จัดทำแผน หรือแนวทางการขับเคลื่อน การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ สร้างความร่วมมือหรือความตกลงสำหรับการ เชื่อมโยง แลกเปลี่ยน และแบ่งปันข้อมูลภายในแพลตฟอร์มด้านความมั่นคงตามหน้าที่อำนาจของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลและต้องดูแลรักษา ข้อมูลให้มีความมั่นคงปลอดภัย พร้อมทั้งประมวลแนวทางปฏิบัติและกรอบมาตรฐานด้านการรักษา ความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพ ของบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล รวมถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ขนาดใหญ่

ปัจจัยแห่งความสำเร็จขึ้นอยู่กับการที่รัฐบาลให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการและขับเคลื่อน การถ่ายทอด เป้าหมายและตัวชี้วัด ไปสู่การจัดทำแผนระดับที่ ๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมด้านทรัพยากร สามารถปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการตามภารกิจที่รับผิดชอบ ให้สอดคล้องกับแนวทาง

ที่กำหนด การพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานของรัฐ การบูรณาการการทำงานในทุกภาคส่วน ตลอดจนการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ทำหน้าที่เป็น แผนระดับที่ ๒ ระบุทิศทางและเป้าหมายความมั่นคงที่ประเทศควรให้ความสำคัญและมุ่งดำเนินการให้เห็นผลสัมฤทธิ์ในห้วงระยะเวลา ๕ ปี โดยถ่ายทอดแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง ให้บรรลุเป้าหมายในภาพรวม “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” ควบคู่กับ เชื่อมโยงและประสานสอดคล้องกับ แผนระดับที่ ๒ ที่เกี่ยวข้อง อันเป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอด แนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ ของยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของ ยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ โดยคำนึงถึงประเด็นร่วมหรือประเด็นตัดข้ามระหว่างยุทธศาสตร์ และการประสานเชื่อมโยงเป้าหมายของแต่ละแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ให้มีความสอดคล้อง ไปในทิศทางเดียวกัน ในที่นี้มุ่งเน้นความเชื่อมโยงกับประเด็นความมั่นคง และประเด็นการต่างประเทศ **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ** เป็นแผนระบุทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาที่ประเทศ ควรให้ความสำคัญและมุ่งดำเนินการ ที่คำนึงถึงพลวัตและเงื่อนไขการพัฒนาที่ประเทศเผชิญอยู่ ในมิติ ด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคมและทรัพยากรมนุษย์ มิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมิติ ด้านการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้ ประเด็นการพัฒนาสำคัญนอกเหนือจากที่ระบุในนโยบายและแผน ระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ จะยังคงได้รับการเน้นย้ำให้ความสำคัญและดูแลขับเคลื่อนผ่าน แผนระดับที่ ๒ อื่น ๆ ที่อยู่ในระนาบเดียวกัน และร่วมกันถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ในแผนระดับที่ ๓ ทำหน้าที่เป็น แผนเชิงปฏิบัติที่ระบุการดำเนินงานภายใต้แผนงาน/โครงการที่มีความชัดเจนตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ เพื่อสนับสนุนให้แผนระดับที่ ๒ และยุทธศาสตร์ชาติ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้บนความสอดคล้องเชื่อมโยงกันของแผนทุกระดับ

แผนภาพที่ ๒ - ๑ ความเชื่อมโยงของแผนระดับต่าง ๆ

ที่มา : นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๖ : ๑๗

การกำหนดกรอบทิศทางและการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ มีความแตกต่างจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ซึ่งเป็นแผนระยะยาว ๒๐ ปี คือ มีการกำหนดค่าเป้าหมายทุก ๕ ปี โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดจุดเน้นและแนวทางสำคัญเชิงลึกของเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ตลอดจนเติมเต็มช่องว่างแนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้ใน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง โดยเริ่มต้นจากการสังเคราะห์ วิเคราะห์แนวโน้ม พร้อมทั้ง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคงที่อาจเกิดขึ้น ทั้งภายในประเทศ ภูมิภาค และระดับโลก ควบคู่ไปกับสำคัญของภูมิยุทธศาสตร์ ภูมิรัฐศาสตร์ และภูมิเศรษฐศาสตร์ไทย ชี้ความสามารถของประเทศเพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ เพื่อประเมินความท้าทายและโอกาสในการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศภายใต้บริบทเงื่อนไขข้อจำกัดที่ประเทศไทยต้องเผชิญ อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ มีกรอบการจัดทำแผนระดับที่ ๓ โดยนำเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปดำเนินการสู่การปฏิบัติได้อย่างสัมฤทธิ์ผล

ภาพรวมการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ มีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๒ รองรับการดำเนินการแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง โดยเป็นนโยบายและแผนการขับเคลื่อน ของประเทศในมิติด้านความมั่นคงในเชิงลึกให้เห็นผลสัมฤทธิ์การดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในห้วง ๕ ปี (เป้าหมายระยะปานกลาง) และใช้เป็นกรอบทิศทางเชิงนโยบายควบคู่ไปกับการดำเนินการร่วมกับแผนระดับที่ ๒ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ให้มีการขับเคลื่อนไปในคราวเดียวกัน โดยให้หน่วยงานของรัฐบาลไปจัดทำแผนระดับที่ ๓ โดยจะต้องถ่ายทอดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไปเป็นแนวทางการจัดทำ และขับเคลื่อนให้เห็นผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมในห้วงระยะเวลา ๕ ปี

การจัดทำแผนระดับที่ ๓ ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จะเป็นกลไกสำคัญในการแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานผ่านโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐในแต่ละปีงบประมาณ และห้วง ๕ ปี อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาตามที่กำหนดตาม**หลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ)**

แนวทางการขับเคลื่อน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลมุ่งเน้นการบูรณาการ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วนตามแนวทางบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปใน**ทิศทางเดียวกัน (Whole-of- Government Approach)** และแนวทางบูรณาการการทำงานที่**ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม (Whole-of-Society Approach)** เพื่อเสริมสร้างความ**มั่นคงแบบองค์รวม** จึงกำหนดให้มีการบูรณาการ ทั้งในเชิงโครงสร้าง และกลไก การถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัดลงสู่ระดับหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงให้การดำเนินการมีทิศทาง เชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน รวมทั้งให้มีหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อนที่ชัดเจน ซึ่งจะส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกันในลักษณะประสานเชื่อมโยงแบบเครือข่าย รวมทั้งให้นำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เป็นกรอบทิศทางกำกับการจัดสรรงบประมาณภายใต้ยุทธศาสตร์การ จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีของประเทศ

ด้วยเหตุนี้ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จึงนำ **หลักการบริหารงานคุณภาพ** (Plan Do Check Act: PDCA) มาใช้ในกระบวนการทำงานให้เป็นระบบมากขึ้น ตามแนวทางวงจรรายนโยบายให้สามารถแปลงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๖ : ๑ - ๑๐๒)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ เป็นต้นมา รูปแบบการจัดทำแผนเพื่อวางกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศได้มีการปรับเปลี่ยนไปอย่างมีนัยสำคัญ โดยมาตรา ๖๕ ภายใต้หมวดแผนนโยบายแห่งรัฐ ได้กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ และกรอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ การถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติให้มีความสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบนั้น **ยุทธศาสตร์ชาติ** ซึ่งเป็นแผนระดับที่ ๑ จะทำหน้าที่เป็นกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศในภาพรวมที่ครอบคลุมการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาประเทศด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนโดยมี **แผนระดับที่ ๒** เป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ ของยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ โดยคำนึงถึงประเด็นร่วมหรือประเด็นตัดข้ามระหว่างยุทธศาสตร์และการประสานเชื่อมโยงเป้าหมายของแต่ละแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน **แผนการปฏิรูปประเทศ** ทำหน้าที่เป็นแผนที่มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยน แก้ไขปัญหาอุปสรรคเร่งด่วนเชิงโครงสร้าง กลไก หรือกฎระเบียบ เพื่อให้รากฐานการพัฒนาภายในประเทศมีความเหมาะสม เท้าทันกับบริบทการพัฒนาที่ประเทศต้องการมุ่งเน้น **ขณะที่นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ** ทำหน้าที่เป็นกรอบหรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือ ระวังยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ และมี **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ** ทำหน้าที่เป็น แผนระบุทิศทางและเป้าหมายการพัฒนา ที่ประเทศควรให้ความสำคัญและมุ่งดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยคำนึงถึงพลวัตและเงื่อนไขการพัฒนาที่ประเทศเผชิญอยู่ เพื่อเป็นแนวทางให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องปรับจุดเน้นการดำเนินงาน มุ่งสู่การเสริมสร้างความสามารถของประเทศให้สอดคล้อง ปรับตัวเข้ากับเงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงไป โดยระบุทิศทางการพัฒนาอย่างชัดเจน ส่งผลให้การพัฒนาประเทศตั้งแต่ระดับทิศทาง โครงสร้าง นโยบาย ตลอดจนกลยุทธ์และกลไก ในการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติมีความเชื่อมโยงกันทุกระดับ และจะเป็นพลังในการนำพาประเทศไปสู่การบรรลุเป้าหมายระยะยาวอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ประเด็นการพัฒนาที่สำคัญนอกเหนือจากที่ระบุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะยังคงได้รับการเน้นย้ำให้ความสำคัญและขับเคลื่อนผ่านแผนระดับ ๒ อื่น ๆ ที่อยู่ในระนาบเดียวกัน โดยแผนระดับที่ ๒ ทั้ง ๔ แผน จะเป็นกลไกที่ช่วยถ่ายทอด

แนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติในแผนระดับที่ ๓ ซึ่งเป็นแผนเชิงปฏิบัติที่ระบุการดำเนินงานภายใต้แผนงานโครงการที่มีความชัดเจน ตามภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อที่จะสนับสนุนให้แผนระดับที่ ๒ และยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้บนความสอดคล้องเชื่อมโยงกันของแผนทุกระดับ

การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการยกระดับกิจกรรมการผลิตและการให้บริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น โดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้างต้น แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงได้กำหนดเป้าหมายหลักของการพัฒนาจำนวน ๕ ประการ ประกอบด้วย

๑. การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญ ผ่านการผลักดันส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ ที่ตอบโจทย์พัฒนาการของสังคมยุคใหม่และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึง พัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม

๒. การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ มุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม และเร่งรัดการเตรียมพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการ เป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

๓. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม มุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในเชิงรายได้ พื้นที่ ความมั่งคั่ง และการแข่งขันของภาคธุรกิจ ด้วยการสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาส ให้มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจ และจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในทุกพื้นที่ พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจให้เปิดกว้างและเป็นธรรม

๔. การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่อุตสาหกรรมที่ทันสมัย มุ่งลดการก่อกมลพิษ ควบคู่ไปกับการผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ ตลอดจนลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ๒๕๖๓ และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ๒๖๐๘

๕. การเสริมสร้างความสามารถของประเทศ ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ มุ่งสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคม

สูงวัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบัน ที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล รวมทั้ง ปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐ ให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลา มีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล

เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจน ในลักษณะของวาระการพัฒนาที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วน ในการผลักดันการพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงได้กำหนด **หมุดหมายการพัฒนา** จำนวน ๑๓ หมุดหมาย ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” หรือมุ่งหวังจะ “มี” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยหมุดหมายทั้ง ๑๓ ประการแบ่งออกได้เป็น ๔ มิติ ดังนี้

๑. มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน

หมุดหมายที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก

หมุดหมายที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

หมุดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์

ที่สำคัญของภูมิภาค

หมุดหมายที่ ๖ ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน

๒. มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

หมุดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้

หมุดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

หมุดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคม

ที่เพียงพอเหมาะสม

๓. มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมุดหมายที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

หมุดหมายที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔. มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

หมุดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์ การพัฒนาแห่งอนาคต

หมุดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

ทั้งนี้ การกำหนดแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง จำเป็นต้องพิจารณาจุดหมาย การพัฒนา ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ที่เกี่ยวข้องร่วมด้วย โดยเฉพาะจุดหมายการพัฒนา ที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายหลัก การเสริมสร้างความสามารถของประเทศ ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ ประกอบด้วย

๑. หมุดหมายที่ ๖ ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน ซึ่งมุ่งตอบสนองต่อเป้าหมายหลัก การเสริมสร้างความสามารถของประเทศ ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ โดยการส่งเสริมการนำ เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประโยชน์ในหลากหลายภาคส่วนและหลากหลายมิติ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ในมิติการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบ ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อม สามารถรับมือภัยคุกคาม ควบคู่กับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ความมั่นคงและความปลอดภัยทางไซเบอร์ ทั้งนี้ มีกลยุทธ์การพัฒนาที่เกี่ยวข้อง คือ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนาบริการและแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการปรับ ระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้เป็นรัฐบาลดิจิทัลเต็มรูปแบบ โดยสนับสนุนหน่วยงานภาครัฐให้มีการนำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ดิจิทัลมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสม อาทิ การใช้ระบบออนไลน์สำหรับกระบวนการเอกสาร การชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ การจัดเก็บข้อมูล ภาครัฐในคลาวด์ การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างประชาชนกับภาครัฐ รวมทั้งการบูรณาการ และเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐโดยสมบูรณ์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ พัฒนาให้เกิดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ โครงสร้างพื้นฐาน และการให้บริการสาธารณะของภาครัฐเพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการสร้างแพลตฟอร์ม ดิจิทัลเพื่อรองรับการพัฒนาในมิติต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาแพลตฟอร์มซื้อขายพลังงาน การพัฒนาตลาด คาร์บอน การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ การให้บริการการแพทย์ทางไกล การจัดการศึกษาออนไลน์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕ พัฒนามาตรฐานและเงื่อนไขการเข้าถึงข้อมูลที่เกิดจากอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่เป็นสากล รองรับการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลภายในหน่วยงานภาครัฐ และระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนภายในประเทศและภูมิภาค เพื่อให้มีข้อมูลขนาดใหญ่ นำไปสู่ การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๕ ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล รวมถึงการวิจัยและพัฒนาในประเทศ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการทั้งภายในประเทศและ ภูมิภาคอาเซียน โดยดึงดูดและพัฒนาผู้ประกอบการด้านเทคโนโลยีทุกขนาดตั้งแต่สตาร์ทอัพจนถึง บรรษัทข้ามชาติ และสร้างระบบนิเวศเพื่อเพิ่มโอกาสแก่ผู้ประกอบการด้านเทคโนโลยีของไทย ดึงดูด และพัฒนาผู้มีความสามารถเพื่อให้เกิดการพัฒนากำลังคนและอุตสาหกรรมไทยอย่างก้าวกระโดด โดยกำหนดรูปแบบการให้สิทธิประโยชน์ที่เหมาะสม อาทิ มาตรการทางภาษี เพื่อให้เกิดการลงทุน ในกิจการของสตาร์ทอัพด้านดิจิทัลเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๒ พัฒนากำลังคนเพื่อรองรับกับการปรับตัวทางเทคโนโลยี ในอนาคตของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมและบริการต่าง ๆ รวมถึงอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อัจฉริยะ และอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัลของประเทศ โดยเร่งผลิตกำลังคนให้มีทักษะสอดคล้องกับ

ความต้องการของอุตสาหกรรมและบริการฯ ในอนาคต ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาผ่านการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาค รัฐ เอกชน และมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เร่งยกระดับทักษะแรงงานที่มีอยู่ พัฒนามาตรฐานวิชาชีพของแรงงานในอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยี และดึงดูดบุคลากรจากต่างชาติในสาขาที่ขาดแคลน อาทิ ผู้พัฒนาซอฟต์แวร์และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผัน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๕ ผลักดันให้มีการพัฒนาระบบป้องกันความเสี่ยงด้านไซเบอร์ของประเทศที่สอดคล้องกับหลักสากล พร้อมทั้งขับเคลื่อนด้านนโยบายความเป็นเจ้าของอธิปไตยทางข้อมูลจากเทคโนโลยีและแพลตฟอร์มที่ทำธุรกิจจากคนไทย โดยกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการรักษาอธิปไตยทางข้อมูล

๒. หมายเหตุที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งมุ่งตอบสนองต่อเป้าหมายหลัก การเสริมสร้างความสามารถของประเทศ ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ โดยเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ในเป้าหมายที่ ๒ บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ เพื่อบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ และเป้าหมายที่ ๓ กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคงภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง เพื่อให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบและทุกระดับความรุนแรง ทั้งนี้ มีกลยุทธ์การพัฒนาที่เกี่ยวข้อง คือ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ระบุพื้นที่สำคัญที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจำแนกตามประเภทภัย โดยการบูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องและแผนที่เสี่ยงภัยของภัยแต่ละประเภท เพื่อจัดทำแผนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา บูรณาการความร่วมมือของประชาชน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการบูรณาการงบประมาณ และมีเจ้าภาพหลักในการดำเนินการตามแผนที่ชัดเจน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ พัฒนาระบบข้อมูลสำหรับการจัดทำแบบจำลองระดับชาติเพื่อประเมินความเสี่ยง และผลกระทบจากภัยธรรมชาติประเภทต่าง ๆ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในพื้นที่สำคัญของประเทศไทย

๓. หมายเหตุที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน ซึ่งมุ่งตอบสนองต่อเป้าหมายหลัก การเสริมสร้างความสามารถของประเทศ ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ ทั้งนี้ มีกลยุทธ์การพัฒนาที่เกี่ยวข้อง คือ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ปรับเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐทั้งหมดให้เป็นดิจิทัล โดยจัดทำข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรของประเทศทั้งในด้านงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล และข้อมูลอื่นของหน่วยงานของรัฐทั้งหมดอย่างบูรณาการให้เป็นดิจิทัลที่มีมาตรฐาน ถูกต้อง ปลอดภัย พร้อมใช้งาน มีการจัดเก็บที่ไม่ซ้ำซ้อน ไม่เป็นภาระกับผู้ให้ข้อมูล มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐกับภาคเอกชน เพื่อให้เกิดการวิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายและการบริการภาครัฐให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาได้อย่างเป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นต่อสาธารณะในการใช้ประโยชน์ร่วมกันในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ เร่งพัฒนาระบบที่บูรณาการ

ข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐในภาพรวมที่สำคัญต่อการตัดสินใจในเชิงนโยบายให้แล้วเสร็จเป็นลำดับแรก

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภาครัฐเป็นดิจิทัล โดยออกแบบกระบวนการทำงานใหม่ ยกเลิกการใช้เอกสารและขั้นตอนการทำงานที่หมดความจำเป็น หรือมีความจำเป็นน้อย นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ตลอดกระบวนการทำงาน ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติงาน และการติดตามประเมินผล โดยเฉพาะการให้บริการประชาชนและผู้ประกอบการ ให้มีความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว มีช่องทาง และรูปแบบการให้บริการที่หลากหลายที่สอดคล้องกับการทำงานแบบดิจิทัล

(แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : ๒ - ๑๓๗)

แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งประกาศใช้เมื่อ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๔ ยังคงเป็นแผนระดับที่ ๒ โดยต้องส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งทุกหน่วยงานต้องดำเนินการตามกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติของแต่ละช่วงเวลา ๕ ปี ทั้งนี้ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) มีทั้งสิ้น ๑๓ ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเมือง ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมาย ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณสุข ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสังคม ด้านพลังงาน ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้านการศึกษา และด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

การกำหนดแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง จำเป็นต้องพิจารณาแผนการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องร่วมด้วย โดยเฉพาะแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

ผลสัมฤทธิ์อันพึงประสงค์ของการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน อย่างน้อย ๕ ประการ ได้แก่ (๑) ให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินและเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน (๒) ให้มีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เป็นระบบข้อมูลในการบริหารราชการแผ่นดินและบริการประชาชน (๓) ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างและระบบการบริหารงานของรัฐ และแผนกำลังคนภาครัฐให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ โดยต้องดำเนินการให้เหมาะสมกับภารกิจของหน่วยงานของรัฐแต่ละหน่วยงานที่แตกต่างกัน (๔) ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานบุคคลภาครัฐเพื่อจูงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ และสามารถเจริญก้าวหน้าได้ตามความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของงานของแต่ละบุคคล มีความซื่อสัตย์สุจริตกล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง โดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

มีความคิดสร้างสรรค์และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรการคุ้มครองป้องกันบุคลากรภาครัฐจากการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา และ (๕) ให้มีการปรับปรุงระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้มีความคล่องตัว เปิดเผย ตรวจสอบได้และมีกลไกในการป้องกันการทุจริตทุกชั้นตอน

จากผลสัมฤทธิ์อันพึงประสงค์ดังกล่าวข้างต้น จึงนำมาสู่**กิจกรรมการปฏิรูป**ที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในภาครัฐและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ประกอบด้วย

๑. ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล
๒. จัดโครงสร้างองค์กร และระบบงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์
๓. ปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสู่ระบบเปิด เพื่อให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งคนเก่ง ดี และมีความสามารถอย่างคล่องตัว ตามหลักคุณธรรม
๔. สร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
๕. ขจัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิกจ่ายเงินเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว คุ่มค่า โปร่งใส ปราศจากการทุจริต

ทั้งนี้ กิจกรรมการปฏิรูป ที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ประกอบด้วย

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล มีเป้าหมายคือ ภาครัฐมีดิจิทัลแพลตฟอร์ม (Digital Platform) และบริการดิจิทัล รวมถึงระบบข้อมูลและข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) สำหรับการตัดสินใจ การบริหารจัดการ การดำเนินงาน และการกำกับติดตามประเมินผลบนระบบนิเวศด้านดิจิทัลที่สร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ และการยอมรับระหว่างกัน ภาครัฐพัฒนาสู่การเป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากล สามารถปรับเปลี่ยนได้อย่างคล่องตัวตามบริบทและสถานการณ์ที่แปรเปลี่ยนอย่างรวดเร็วและเป็นพลวัตในยุคชีวิตวิถีใหม่(New Normal)

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ จัดโครงสร้างองค์กร และระบบงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัวและเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ มีเป้าหมายคือ โครงสร้างและระบบการบริหารราชการของส่วนราชการระดับกระทรวงและกรม มีความยืดหยุ่น คล่องตัว ทันต่อการเปลี่ยนแปลง สามารถบูรณาการระบบงาน เงิน คน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและประโยชน์สูงสุดของประเทศ

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ ปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสู่ระบบเปิด เพื่อให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งคนเก่ง ดีและมีความสามารถอย่างคล่องตัว ตามหลักคุณธรรม มีเป้าหมายคือ ภาครัฐสามารถบริหารจัดการกำลังคนได้อย่างมีเอกภาพมีประสิทธิภาพ และความคล่องตัว สามารถสรรหา รักษา เคลื่อนย้าย และใช้ประโยชน์กำลังคนให้ตรงกับความรู้ความสามารถ เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ ขจัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิกจ่ายเงิน เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว คุ่มค่า โปร่งใส ปราศจากการทุจริต มีเป้าหมายคือ หน่วยงานภาครัฐ

สามารถดำเนิน การจัดซื้อจัดจ้างได้โดยรวดเร็วมีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ผ่านระบบสนับสนุนจัดซื้อจัดจ้างเป็นแบบดิจิทัลในทุกขั้นตอน มีการบูรณาการ และเชื่อมโยงข้อมูล ด้านการจัดซื้อจัดจ้างกับระบบอื่น ๆ อย่างเต็มรูปแบบ

(แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง), ๒๕๖๔ : ๓ - ๓๖)

ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย

ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (FVCT : Final Value Chain Thailand) คือ องค์ประกอบ กิจกรรม และกระบวนการต่าง ๆ ทั้งหมด ที่มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบตลอด กระบวนการดำเนินงานที่จะสามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) นั้น ๆ ได้ตามที่กำหนด และนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินการจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุ เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผน แม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง ๓ ระดับ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) นั้น ๆ ได้ร่วมกันจัดทำห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย โดยการนำข้อมูลประกอบการวิเคราะห์และ พิจารณาท่วงโซ่คุณค่าฯ อาทิ เอกสารทางวิชาการ งานวิจัย ข้อมูลเชิงสถิติ องค์ความรู้เฉพาะด้าน เพื่อให้ห่วงโซ่คุณค่าฯ มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และมีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบตลอด กระบวนการดำเนินงาน ตลอดจนตอบโจทย์ทิศทางการพัฒนาประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม

สำหรับ ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย ๑๔๐ เป้าหมายแผนแม่บทย่อยภายใต้แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ฉบับแก้ไขปี ๒๕๖๖) ประเด็น ความมั่นคง ซึ่งอธิบายด้วย V หมายถึง “องค์ประกอบ” ที่ส่งผลให้เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) นั้น ๆ บรรลุผลได้ และ F หมายถึง “ปัจจัย” ที่ต้องส่งผลต่อองค์ประกอบ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) นั้น ๆ ได้ โดยในส่วน ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ประกอบด้วย

แผนแม่บทย่อย : ๑.๓ การพัฒนาศักยภาพของประเทศไทยให้พร้อมเผชิญภัยคุกคาม

เป้าหมาย ๐๑๐๓๐๑ หน่วยงานด้านการข่าวและประชาคมข่าวกรองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติมีความทันสมัยและปฏิบัติได้จริง

V01 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร

F0101 วัฒนธรรมการทำงานและทัศนคติของเจ้าหน้าที่ข่าวกรอง

F0102 ความเป็นวิชาชีพ ความรู้/ทักษะ ความสามารถ การวิเคราะห์ การปฏิบัติ

F0103 ความสามารถในการใช้ภาษา ความหลากหลายทางภาษา

V02 การรวบรวม แลกเปลี่ยน แจ้งเตือนข้อมูลข่าวสาร

F0201 ระบบแจ้งเตือน ป้องกัน การเกิดเหตุ ที่ทันต่อเหตุการณ์สำหรับผู้ข่าว

F0202 การวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว

F0203 เครื่องมือประเมินระดับภัยคุกคามในทุกมิติ

F0204 ฐานข้อมูลการข่าว

F0205 เครือข่ายกับทุกภาคส่วนทั้งภายในประเทศและ ต่างประเทศ ความ

ร่วมมือด้านข่าวกรอง

V03 การบริหารจัดการ

F0301 กลไกการสั่งการ

F0302 กลไกการบูรณาการภายในประเทศและ ต่างประเทศ

F0303 กลไกการประสานความร่วมมือ

F0304 กลไกการกระจายข้อมูลสาร

F0305 กลไกพัฒนาเครือข่ายชาวภาคประชาชน ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

V04 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อหน่วยงานด้านการข่าวและประชาคมข่าวรองทำงาน
อย่างมีประสิทธิภาพ

F0401 ระบบเทคโนโลยีในการบริหารจัดการ การประสานงาน การสื่อสาร
ระหว่างหน่วยงานประชาคมข่าวภายในประเทศและต่างประเทศ

F0402 กฎหมายที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

**เป้าหมาย ๐๑๐๓๐๒ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคงมีความพร้อมสูงขึ้น ที่จะ
เผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง**

V01 ความร่วมมือด้านความมั่นคง

F0101 ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับนานาชาติประเทศ

F0102 ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ รวมทั้งองค์กร
ภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

V02 การใช้กำลัง การเตรียมกำลัง การฝึกกำลัง เพื่อป้องกันประเทศ

F0201 กำลังพลและระบบกำลังสำรอง

F0202 อาวุธยุทโธปกรณ์และศักยภาพกำลังรบ

F0203 การพัฒนาศักยภาพกำลังพล

V03 ขีดความสามารถเพื่อรักษาอธิปไตยและผลประโยชน์แห่งชาติ

F0301 การพัฒนางานวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการป้องกันประเทศ

F0302 การปฏิบัติการทางไซเบอร์เพื่อความมั่นคงและเทคโนโลยี

**แผนแม่บทย่อย : ๑.๔ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและ
นานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ**

**เป้าหมาย ๐๑๐๔๐๑ ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความท้าทาย
จากภายนอกในทุกรูปแบบได้สูงขึ้น**

V01 ความพร้อมของไทย ด้านการต่างประเทศ

F0101 ท่าทีและจุดยืนของไทย

F0102 กลไกการดำเนินงาน

F0103 เครื่องมือในการวิเคราะห์ ประเมินคาดการณ์สถานการณ์ ระหว่างประเทศ

F0104 ความชัดเจนในการกำหนดปัญหาความมั่นคงของไทย

F0105 ความมีเสถียรภาพของการเมืองภายในประเทศ

F0106 การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร

F0107 กฎหมาย และระเบียบ ภายในประเทศ

- V02 ช่องทางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
 F0201 ความร่วมมือด้านการข่าว
 F0202 ความร่วมมือด้านความมั่นคง
 F0203 เทคโนโลยีและการพัฒนาแนวทางการสื่อสารในรูปแบบใหม่
- V03 แนวทางการตกลงร่วมกัน
 F0301 การจัดประชุมระดับนานาชาติ
 F0302 การหารือระหว่างประเทศ
 F0303 พันธกรณีระหว่างประเทศ
 F0304 ข้อตกลงระหว่างประเทศ
 F0305 กฎหมาย ระเบียบ หรือ MOU ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
- V04 ความพร้อมของหน่วยงานทั้งภายใน/ภายนอก ในการนำข้อตกลงระหว่างประเทศ
 ไปปฏิบัติ
 F0401 ชีตความสามารถของบุคคลในองค์กร/หน่วยงาน
 F0402 นโยบายของหน่วยงาน
 F0403 กลไกการดำเนินงาน/ติดตาม/ประเมินผล ของหน่วยงาน
 F0404 การดำเนินการมาตรการภายในให้สอดคล้องกับความร่วมมือระหว่างประเทศ
 F0405 เข้าใจและการตระหนักรู้ ของทุกภาคส่วน
- เป้าหมาย ๐๑๐๔๐๒ ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทางและส่งเสริม
 เสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน**
- V01 การดำเนินการภายในประเทศ
 F0101 สถานการณ์การเมืองภายในมีเสถียรภาพ
 F0102 การบูรณาการการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานความมั่นคง
 F0103 การศึกษา วิเคราะห์และรวบรวมข้อมูล
 F0104 ยุทธศาสตร์และแผนงาน
- V02 ความร่วมมือระหว่างประเทศ/มิติต่างประเทศ
 F0201 ความพร้อมของประเทศที่จะร่วมมือกับไทย
 F0202 ความไว้วางใจระหว่างไทยกับต่างประเทศ
 F0203 กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ/ข้อตกลงด้านความมั่นคงที่ไทยเป็น
 สมาชิก/เข้าร่วม
 F0204 ความสัมพันธ์เชิงบวกกับต่างประเทศเพื่อเพิ่มบทบาทของประเทศไทย
 ในภูมิภาค
 F0205 การขับเคลื่อนประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อไทย
- V03 ความสามารถในการรับมือภัยคุกคาม
 F0301 มาตรการรับมือภัยคุกคาม
 F0302 ความพร้อมของบุคลากร
 F0303 ระบบเตือนภัยล่วงหน้า

**แผนแม่บทย่อย : ๑.๕ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม
เป้าหมาย ๑๑๐๕๐๑ กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงมีประสิทธิภาพสูงขึ้น**

V01 การพัฒนาสมรรถนะบุคลากร

- F0101 การพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านความมั่นคง
- F0102 การบริหารจัดการบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม
- F0103 การสร้างแรงจูงใจในความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

V02 โครงสร้างหน่วยงาน

- F0201 การปรับปรุงอำนาจหน้าที่หน่วยงาน ให้ไม่ซ้อนทับกัน
- F0202 การจัดแบ่งโครงสร้างให้ทันสมัย รองรับสถานการณ์
- F0203 การปรับปรุงกระบวนการภายในและภายนอก
- F0204 การปรับปรุงกฎหมายลำดับรอง

V03 การบูรณาการข้อมูล

- F0301 การบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานภายในประเทศและระหว่างประเทศ
- F0302 การใช้เทคโนโลยีให้ได้มาซึ่งข้อมูลและระบบฐานข้อมูลที่ทันสมัย
- F0303 การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจด้านความมั่นคง

V04 ประสิทธิภาพการบริหารขับเคลื่อนจากภาคเอกชน

- F0401 เครือข่ายความมั่นคงกับภาคประชาสังคม
- F0402 การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจด้านความมั่นคงกับประชาชน
- F0403 ระบบประสานงาน ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินการ
- F0404 นโยบายด้านความมั่นคง และแนวทาง เครื่องมือ การขับเคลื่อนที่มี

ประสิทธิภาพ

- F0405 การค้นคว้า วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้านความมั่นคง

(ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย ๑๔๐ เป้าหมายแผนแม่บทย่อยภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ฉบับแก้ไขปี ๒๕๖๖), ๒๕๖๖ : ๑ - ๑๑)

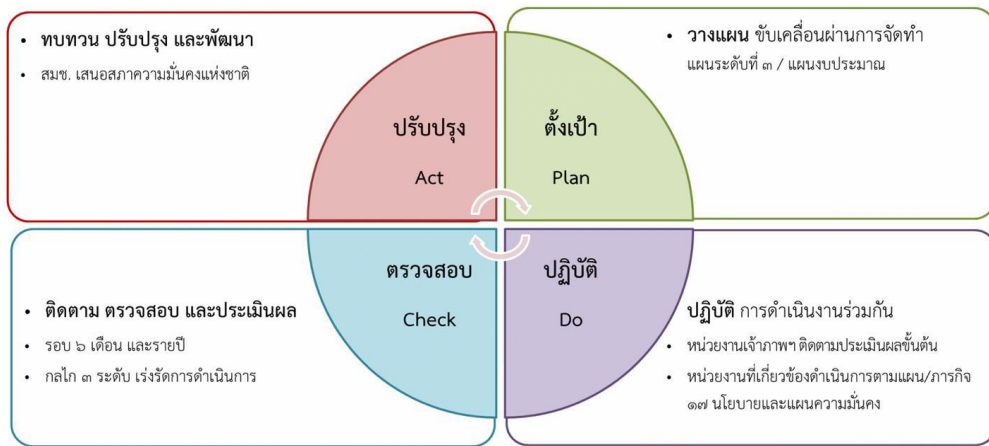
หลักการบริหารงานคุณภาพ

แผนระดับที่ ๓ เป็นกลไกสำคัญของหน่วยงานในการใช้เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ผ่านการดำเนินการของทุกหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม และนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติ ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) โดยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑) และแผนระดับที่ ๒ จะดำเนินการผ่านแผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี และรายปีเป็นหลัก ขณะที่แผนปฏิบัติการด้าน... ต้องมีเท่าที่จำเป็นเท่านั้น กล่าวคือ ต้องมีกฎหมายกำหนดให้จัดทำ หรือกรณีไม่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำ หน่วยงานจะต้องมีเหตุจำเป็น ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการด้าน... ทุกแผนที่หน่วยงานจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา/ทราบ จะต้องเสนอสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาก่อนรองตามขั้นตอนและกระบวนการตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับแผนระดับที่ ๓ เมื่อ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ และ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐผู้เป็นเจ้าของแผนระดับที่ ๓ ทั้งแผนปฏิบัติการราชการและแผนปฏิบัติการด้าน... ต้องจัดทำรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนระดับที่ ๓ พร้อมนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform: eMENSCR) เพื่อประโยชน์ในการติดตามและตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินการขับเคลื่อนตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติตามหลักการบริหารงานคุณภาพ (Plan Do Check Act : PDCA) ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๔

หลักการบริหารงานคุณภาพ ถูกนำมาใช้เพื่อให้กระบวนการทำงานเป็นระบบมากขึ้นตามแนวทางวงจรรณโยบายให้สามารถแปลงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยครอบคลุมการดำเนินงาน ๔ ขั้นตอน ดังนี้

แผนภาพที่ ๒ - ๒ หลักการบริหารงานคุณภาพ (Plan Do Check Act: PDCA)

ที่มา : นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐), ๒๕๖๖ : ๙๐

๑. การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (Plan) ให้กลไกการบริหารจัดการ ทั้งเชิงแผนยุทธศาสตร์ และเชิงภารกิจ วางแผนร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยให้ภาคส่วนต่าง ๆ อาทิ ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และภาคประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมตลอดกระบวนการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล โดยนำสาระสำคัญของแผนระดับที่ ๒ ที่มีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ ไปถ่ายทอดในการจัดทำแผนระดับที่ ๓ และวางแผนจัดทำค่าของงบประมาณตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

๒. การปฏิบัติ (Do) ให้กลไกการบริหารจัดการ ทั้งเชิงแผนยุทธศาสตร์และเชิงภารกิจ ดำเนินการ ตามแผนระดับที่ ๒ และหน่วยงานของรัฐ จัดทำแผนระดับที่ ๓ ตามภารกิจที่รับผิดชอบรองรับแผนระดับที่ ๒ โดยให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่ต้องมีการวัดผลสำเร็จของการดำเนินงาน ด้วยการถ่ายทอดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม ทั้งในเชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในทุกกระบวนการของวงจรรณนโยบายหลักการบริหารงานคุณภาพ โดยมีหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน มีบทบาทหน้าที่ในการเป็นหน่วยประสานงานกลาง (Focal Point)

เพื่อบูรณาการขับเคลื่อน แผนระดับที่ ๒ ผ่านการติดตามความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง และประเมินผลสำเร็จขั้นต้นของการแปลง แผนระดับที่ ๒ ไปสู่การปฏิบัติ

๓. การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล (Check) ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน ดำเนินการประมวลข้อมูลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลตาม แผนระดับที่ ๒ เพื่อรายงานผลการดำเนินงานเสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยใช้ประโยชน์จากระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ ซึ่งต้องให้ความสำคัญกับการติดตามผลการดำเนินการ เพื่อแจ้งเตือนล่วงหน้าในกรณีประเด็นที่ต้องเร่งดำเนินการ หรือต้องเร่งแก้ไขให้เท่าทันต่อสถานการณ์ และจำเป็นต้องปรับแผนการดำเนินการประจำปี/แผนงบประมาณ โดยขั้นตอนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล แบ่งออกเป็น ๒ หัวงสำคัญ ดังนี้

๓.๑ การติดตามความคืบหน้าการดำเนินการรอบ ๖ เดือน เพื่อติดตามประเมินผล ในระหว่างที่แผนงานและโครงการต่าง ๆ อยู่ระหว่างการดำเนินการ เพื่อตรวจติดตามว่าการดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กรอบระยะเวลา และการสำรวจปัญหาอุปสรรคที่อาจส่งผลให้การดำเนินการล่าช้าหรือไม่สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

๓.๒ การประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานรายปี และราย ๕ ปี เป็นการประเมินผลว่าแผนงานและโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จสามารถบรรลุเป้าหมาย ผลผลิต และผลลัพธ์ตามที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ทั้งในระหว่างและหลังจากสิ้นสุดแผน ตลอดจนประเมินผลกระทบที่เป็นการศึกษาวิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคง ที่เกิดเนื่องมาจากการดำเนินงานที่สำคัญภายใต้ แผนระดับที่ ๒ ตลอดจนความสามารถในการสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ การรายงานผลสัมฤทธิ์ ให้เสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติรับทราบ พร้อมทั้งเผยแพร่ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ให้สาธารณชนรับทราบ และจัดให้มีช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วน เพื่อเป็นประโยชน์ในการทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการดำเนินงาน

๔. การทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการดำเนินงาน (Act) ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ วิเคราะห์และประมวลผล ข้อมูลรายงานให้สภาความมั่นคงแห่งชาติรับทราบ สำหรับกรณีที่สถานการณ์ของโลกหรือสถานการณ์ของประเทศเปลี่ยนแปลงไป จนไม่สามารถหรือไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการตามเป้าหมาย แผนระดับที่ ๒ หรือการปรับรายละเอียดของ กลไกการบริหารจัดการ หรือการขับเคลื่อนการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

(นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๖ : ๘๘ - ๙๐)

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับรองตามกลไกยุทธศาสตร์ชาติ และกฎหมายที่สำคัญ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ด้านที่มีความเกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ความมั่นคง การสร้างความสามารถในการแข่งขัน และการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ประเด็นที่เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ความมั่นคง การต่างประเทศ อุตุสหากรรมและการบริการแห่งอนาคต และการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

๓. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยเฉพาะ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

วิสัยทัศน์

กองทัพ หน่วยงาน และระบบงานความมั่นคงของประเทศ มีศักยภาพและพร้อมเผชิญกับภัยคุกคาม ที่กระทบต่อสถาบันหลักของชาติ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต ผลประโยชน์แห่งชาติ และเกียรติภูมิของประเทศ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้หน่วยขึ้นตรงของกระทรวงกลาโหม กองทัพ และหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง มีความพร้อม ความทันสมัย และความต่อเนื่องในการปฏิบัติ สำหรับใช้สนับสนุนแผนป้องกันประเทศ หรือแผนการปฏิบัติการอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เพื่อพัฒนาความทันสมัยของกองทัพ หน่วยงาน และระบบงานความมั่นคง ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเชื่อมโยงระบบงานระหว่างกัน ตลอดจนเสริมสร้างความพร้อมให้สามารถรองรับการปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศได้

๓. เพื่อพัฒนากิจการกำลังพลสำรอง กิจการมวลชนและกำลังประชาชน ให้สามารถสนับสนุน การป้องกันประเทศได้ทั้งในภาวะปกติ วิกฤติ และสงคราม

๔. เพื่อบูรณาการการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคงอย่างเป็นระบบ สามารถสนับสนุน การป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคง และการช่วยเหลือประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางทหารกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ ประเทศมหาอำนาจ และองค์กรระหว่างประเทศ รวมทั้ง เพื่อเสริมสร้างบทบาทของไทย ในเวทีระหว่างประเทศ

๖. เพื่อสร้างความพร้อมให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมตามแผน ฝึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ สามารถสนับสนุนภารกิจป้องกันประเทศ แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ หรือภารกิจด้านความมั่นคงอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อสถานการณ์

แนวทางการดำเนินการ

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประกอบด้วย ๖ แนวทางการดำเนินการ รวม ๒๕ กลยุทธ์ ทั้งนี้ การกำหนดแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง จำเป็นต้องพิจารณากลยุทธ์ดังกล่าว ที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

๑. วางแผนและเตรียมกำลังเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้หน่วยขึ้นตรงของกระทรวงกลาโหม กองทัพ และหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง มีความพร้อม ความทันสมัย และความต่อเนื่อง ในการปฏิบัติ สำหรับใช้สนับสนุนแผนป้องกันประเทศ แผนปฏิบัติการระดับชาติ หรือแผนรองรับ วิกฤติฉุกเฉินของชาติ

๒. พัฒนากองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงไปสู่ความเป็นดิจิทัลมากขึ้น ด้วยการ เชื่อมโยงระบบข้อมูลด้านความมั่นคงที่จำเป็นเข้าด้วยกัน หรือการใช้ประโยชน์โปรแกรมหรือ แอปพลิเคชันในการปฏิบัติงานร่วมกัน

๓. จัดทำแผนหรือแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถและประสิทธิภาพของระบบ การป้องกันประเทศและความมั่นคง ด้วยเทคโนโลยีไซเบอร์และอวกาศ

๔. พัฒนาทักษะและขีดความสามารถของบุคลากรในระบบการป้องกันประเทศและ ความมั่นคง เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล ไซเบอร์ และอวกาศ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

๕. จัดทำแผนหรือกำหนดมาตรการช่วยเหลือประชาชนที่มีประสิทธิภาพ รองรับเมื่อมี ภัยธรรมชาติหรืออุบัติภัยต่าง ๆ เกิดขึ้น ด้วยการบูรณาการทรัพยากรและความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

๖. เสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคง รวมถึงการแก้ไข ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน สมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ มหาอำนาจ และองค์กรระหว่างประเทศ ภายใต้กลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงทุกระดับ

๗. รักษาความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศมหาอำนาจหรือกลุ่มประเทศ ที่มี ความสำคัญทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้ไทยสามารถประเมินการเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนแนวทาง การรักษาคุณภาพระหว่างประเทศของไทยได้ทันทั่วถึง

๘. ดำเนินกิจกรรมความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียนในภารกิจด้านความมั่นคง และพัฒนาประเทศ

๙. ดำเนินการสร้างควมไว้วางใจ และการทูตเชิงป้องกันระหว่างไทยกับประเทศ เพื่อนบ้าน สมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ มหาอำนาจ และองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อสร้างบรรยากาศ แห่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาค

๑๐. จัดทำและปรับปรุงแผนฉันทกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ ให้มี ความทันสมัยและเหมาะสมต่อสถานการณ์ด้านความมั่นคงของประเทศ

๑๑. จัดให้มีระบบฐานข้อมูลทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ ทั้งด้วยระบบเอกสาร และฐานข้อมูลดิจิทัล

แนวความคิดทางยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ

แนวความคิดทางยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ เป็นแนวทางหลักในการบูรณาการการ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อนำมาใช้ตอบสนองความต้องการด้านความมั่นคงของประเทศ และความมั่นใจ ในการดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน ซึ่งจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการป้องกันประเทศ ให้มีความชัดเจน สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เป็นอยู่ รวมทั้งยังต้องมีการ วิเคราะห์และตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ เพื่อให้หน่วยที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติการ กิจ

การป้องกันประเทศ และรักษาความมั่นคงของชาติ ตามแผนที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์ในการป้องกันประเทศ

จากการพิจารณาแนวโน้มภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ บทบาทหน้าที่ของทหารตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) นโยบายของรัฐบาล และนโยบายของกระทรวงกลาโหม สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ในการป้องกันประเทศ ได้ดังนี้

๑. เพื่อปกป้อง เทิดทูน และพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. เพื่อป้องกันและรักษาเอกราชอธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดนของชาติ จากการรุกรานด้วยกำลังและการใช้อาวุธ

๓. เพื่อคุ้มครองและพิทักษ์รักษาผลประโยชน์แห่งชาติ

๔. เพื่อพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน และสนับสนุนการแก้ปัญหาสำคัญของชาติ

๕. เพื่อเสริมความมั่นคงและรักษาความสงบเรียบร้อยบริเวณพื้นที่ชายแดน และพื้นที่ภายในประเทศ

๖. เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงและการทหารกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศมหาอำนาจ ประเทศคู่เจรจาภายใต้กรอบการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมประเทศคู่เจรจา มิตรประเทศอื่น และองค์การระหว่างประเทศ

๗. เพื่อสนับสนุนภารกิจการรักษาสันติภาพภายใต้กรอบของสหประชาชาติ

แนวความคิดทางยุทธศาสตร์

เพื่อให้กระทรวงกลาโหม และหน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง มีความพร้อมและสามารถที่จะดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการป้องกันประเทศที่กำหนดไว้ได้ จึงกำหนดแนวความคิดทางยุทธศาสตร์เพื่อรองรับ การดำเนินการ ดังนี้

๑. การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง (Security Cooperation)

การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง หมายถึง การพิจารณาใช้ทรัพยากรทางทหาร และที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางทหารในการสนับสนุนรัฐบาล โดยสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศมหาอำนาจ ประเทศคู่เจรจาภายใต้กรอบการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมประเทศคู่เจรจา มิตรประเทศอื่น และองค์การระหว่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อสร้างบรรยากาศความเป็นมิตร รักษาความเป็นกลาง ลดเงื่อนไข และลดโอกาสที่จะนำไปสู่ความขัดแย้ง รวมทั้งป้องกันมิให้ความขัดแย้งขยายขอบเขตออกไปนอกเหนือการควบคุม โดยยึดมั่นในหลักการแนวความคิดเชิงป้องกัน (Preventive) ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาเชิงรุกก่อนที่ความขัดแย้งจะเกิดขึ้น และหากความขัดแย้งเกิดขึ้นแล้ว ก็สามารถควบคุมได้ทันเวลา โดยมาตรการดังกล่าวจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความมีเกียรติและศักดิ์ศรี ในเวทีการเมืองระหว่างประเทศ รวมทั้งผลประโยชน์ของชาติที่พึงจะได้รับ

ทั้งนี้ ความสำเร็จของการสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง ขึ้นอยู่กับนโยบาย การต่างประเทศของรัฐบาล ในการประสานประโยชน์ร่วมกับประเทศต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผลประโยชน์ ร่วมกัน โดยปราศจากการแทรกแซงของประเทศมหาอำนาจ กองทัพเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่ง ของประเทศ ในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง โดยการดำเนินกิจกรรมทางทหาร ซึ่งประกอบด้วย การทูตโดยฝ่ายทหาร (Defence Diplomacy) ได้แก่ การพบปะหารือและการ แลกเปลี่ยนการเยือนของผู้นำทางทหาร การดำเนินการของผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร รวมทั้งการพัฒนา สัมพันธ์ระหว่างหน่วยทหารอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาพื้นที่ข้ามชายแดน (Cross - border Development) เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมร่วมกันของประเทศที่มีเขตแดนติดต่อกัน ทำให้ สามารถลดเงื่อนไขของปัญหาที่มีสาเหตุมาจากความแตกต่างทางเศรษฐกิจได้ และการปฏิบัติการเพื่อ สันติภาพ (Peace Operations) ในภูมิภาคต่าง ๆ ภายใต้กรอบสหประชาชาติ องค์กรเพื่อสันติภาพ และกลุ่มประเทศมหาอำนาจบนพื้นฐานของผลประโยชน์แห่งชาติ เพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนา สันติภาพให้เกิดขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก

๒. การผนึกกำลังป้องกันประเทศ (United Defence)

การผนึกกำลังป้องกันประเทศ หมายถึง การนำทรัพยากรที่เป็นพลังอำนาจของชาติ ทุกประเภท ทุกมิติ ทั้งด้านการทหาร การเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มาบูรณาการอย่างมีระเบียบแบบแผนและเป็นระบบตั้งแต่ยามปกติ เพื่อแก้ไขข้อจำกัดของชาติ รวมทั้ง ชดเชยอำนาจกำลังรบของกองทัพที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันประเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะต้องมีการเตรียมการและกระทำอย่างต่อเนื่องทั้งในยามปกติและยาม สงคราม

ทั้งนี้ ความสำเร็จของการผนึกกำลังป้องกันประเทศ ขึ้นอยู่กับการเห็นความสำคัญ ในเรื่องนี้ของรัฐบาล ตลอดจนการวางแผนและเตรียมการในการบูรณาการ พลังอำนาจของชาติด้าน ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดศักยภาพสูงสุดในการป้องกันประเทศ ตั้งแต่ยามปกติ โดยทุกส่วนของสังคมยอมรับ และเห็นด้วยกับบทบาทและหน้าที่ของตนตามที่กำหนด และมีกฎหมายรองรับที่ชัดเจน ในส่วนของ กองทัพในยามปกติจะเข้าไปมีส่วนร่วม ในการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ ในกรอบของการปฏิบัติการทางทหารนอกจากสงคราม เพื่อสร้างความสงบและความมีเสถียรภาพ ให้แก่สังคมไทย รวมทั้ง สร้างความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) ในภาพรวม ในยามสงคราม กองทัพจะมีบทบาทนำในการป้องกันประเทศร่วมกับพลังอำนาจของชาติด้านอื่น ๆ ตามแผนที่กำหนด โดยกองทัพจะต้องมีศักยภาพและขีดความสามารถในการปฏิบัติการร่วม ที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะนำมาซึ่งความสำเร็จของแนวความคิดนี้ คือความสามัคคีของคนใน ชาติ จากการมีศรัทธารวมจิตใจเดียวกัน ซึ่งกองทัพสามารถสนับสนุนการดำเนินการนี้ได้ โดยการถวาย ความจงรักภักดี ปกป้อง เทิดทูน และพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ และสนับสนุนการสร้าง ความเข้าใจแก่ประชาชน ให้มีจิตสำนึกดังกล่าวนี้ด้วย

๓. การป้องกันเชิงรุก (Active Defence)

การป้องกันเชิงรุก หมายถึง การจัดเตรียมกำลัง เสริมสร้าง พัฒนา และบริหาร จัดการทรัพยากรทางทหารทั้งหมดให้กองทัพสามารถพึ่งตนเองได้ และมีความพร้อมในการใช้กำลังเพื่อ จำกัดหรือยุติความขัดแย้งโดยที่ฝ่ายเราเป็นฝ่ายได้เปรียบ มุ่งเน้นมาตรการด้านการข่าวเชิงลึกในทุก

สถานการณ์ มีระบบแจ้งเตือนและเฝ้าตรวจที่มีประสิทธิภาพ พร้อมรับสถานการณ์ทั้งในยามปกติและยามสงคราม สามารถปฏิบัติการรบได้หนึ่งด้าน และป้องกันอีกหนึ่งด้านในเวลาเดียวกัน การปฏิบัติการทางทหารต้องใช้การปฏิบัติในลักษณะของการปฏิบัติการร่วมเป็นหลัก โดยยึดมั่นในหลักการการมีกำลังรบเพื่อป้องกันตนเอง และมุ่งพยายามให้พื้นที่การรบแตกหักจากที่อยู่บริเวณแนวชายแดน และใช้หน่วยที่มีความคล่องแคล่วในการเคลื่อนที่ที่จัดเตรียมไว้ เข้าเคล็ดลายสถานการณ์ในขั้นต้น พร้อมขยายกำลังได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ทั้งนี้ ความสำเร็จของการป้องกันเชิงรุก ขึ้นอยู่กับการวางแผนในการเสริมสร้างการพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของกำลังพล ยุทโธปกรณ์ และการบริหารจัดการ ให้มีความพร้อมทั้งในเรื่องของแนวความคิด หลักนิยม ขนาดของกำลัง การจัดหน่วย และยุทธโธปกรณ์ ความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยมีเป้าหมายหลักในการใช้กำลังเพื่อการป้องปราม และหากเกิดปัญหาความขัดแย้งถึงขั้นต้องใช้กำลัง จะต้องปฏิบัติการอย่างรวดเร็ว และสามารถยุติการรบได้ในลักษณะที่ฝ่ายเราเป็นฝ่ายได้เปรียบในการเจรจาต่อรอง ทั้งจะต้องมีมาตรการระวังป้องกัน **มาตรการด้านการข่าวเชิงลึก มาตรการแจ้งเตือนและเฝ้าตรวจที่มีประสิทธิภาพ** การฝึก การศึกษา และการฝึกปฏิบัติการในพื้นที่จริง รวมทั้งมาตรการการขยายกำลังได้อย่างเหมาะสมในทุกสถานการณ์ ซึ่งจะต้องยึดมั่นและถือปฏิบัติในหลักการของการมีกำลังรบเพื่อการป้องกันตนเอง มีความสามารถปฏิบัติการรบได้หนึ่งด้านพร้อมกับป้องกันได้อีกหนึ่งด้าน โดยการปฏิบัติการมุ่งสร้างความพยายามให้พื้นที่การรบแตกหักอยู่บริเวณแนวชายแดน สำหรับกรณีเกิดความขัดแย้งที่มีแนวโน้มจะขยายความรุนแรงไปสู่การใช้กำลังทหารขนาดใหญ่ การปฏิบัติการทางทหารต้องใช้การปฏิบัติการในลักษณะของ **การปฏิบัติการร่วมเป็นหลัก** และต้องจัดให้มีระบบบัญชาการและควบคุมการปฏิบัติการร่วมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อยุติปัญหาและข้อขัดแย้งในขั้นต้นในห้วงเวลาก่อนหรือระหว่างปฏิบัติการรบ จะต้องมีการพัฒนาสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน มิตรประเทศ และ ประเทศมหาอำนาจต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวร่วมทางความคิดในการเจรจาเพื่อยุติความรุนแรง ลดความหวาดระแวง และสร้างความไว้วางใจระหว่างกัน นอกจากนี้ ยังจะต้องพัฒนาศักยภาพของกองทัพให้มีความพร้อมในการปฏิบัติการเพื่อรักษาความมั่นคงแห่งชาติ รักษาผลประโยชน์แห่งชาติ และการพัฒนาประเทศ ตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล

(แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : ๑ - ๕๕)

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบงานข่าวกรองแบบบูรณาการ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบงานข่าวกรองแบบบูรณาการ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาระบบงานข่าวกรองแบบบูรณาการ ของหน่วยงานด้านการข่าวและประชาคมข่าวกรอง ให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น สามารถบริหารจัดการให้เกิดการบูรณาการงานข่าวกรองได้เท่าทัน ต่อการรับมือกับความท้าทายภายใต้สภาวะแวดล้อมความมั่นคงในบริบทใหม่ที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ครอบคลุมภัยคุกคามต่อสาธารณชนทุกรูปแบบ ตลอดจนภัยคุกคามในอนาคต

การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแบบบูรณาการ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับนี้ แสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานภารกิจข่าวกรองที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็นด้านความมั่นคง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบงานข่าวกรองแบบบูรณาการ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับนี้ ได้กำหนดแนวทางการดำเนินการของหน่วยงานประชาคมข่าวกรอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๕ แนวทาง ดังนี้

แนวทางการดำเนินการที่ ๑ การดำเนินการข่าวกรองอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นการเพิ่มขีดความสามารถบูรณาการความร่วมมือการดำเนินการข่าวกรอง ต่อต้านข่าวกรอง เพื่อให้สามารถติดตาม แจ้งเตือน ระงับยับยั้ง ป้องกันปัญหาที่อาจกระทบต่อความมั่นคงทุกมิติ ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภัยคุกคามการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ และภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุม ถูกต้อง แม่นยำ และทันสมัยการณ

แนวทางการดำเนินการที่ ๒ การเสริมสร้างความร่วมมืออย่างเป็นเอกภาพ
ในประชาคมข่าวกรอง และพัฒนาเครือข่ายด้านข้อมูลข่าวสาร มุ่งเน้นการเสริมสร้างเอกภาพในประชาคมข่าวกรอง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาเครือข่ายทางการข่าว ทั้งภาคเอกชน และประชาชน เพื่อสร้างความตระหนักรู้ด้านการข่าวและความมั่นคง ตลอดจนมีส่วนร่วมสนับสนุนการรักษาความมั่นคงและการรักษาความสงบเรียบร้อย

แนวทางการดำเนินการที่ ๓ การพัฒนาขีดความสามารถของระบบงานข่าวกรอง มุ่งเน้นการเชื่อมโยงข้อมูลและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานในประชาคมข่าวกรองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการบูรณาการข้อมูลนำผลผลิตรายงานข่าวกรองไปใช้ในการบริหารจัดการปัญหาและความมั่นคงของชาติในทุกมิติและทุกด้าน

แนวทางการดำเนินการที่ ๔ เสริมสร้างสถานะแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานข่าวกรอง มุ่งเน้นบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานในประชาคมข่าวกรองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา องค์ความรู้ด้านการข่าวความมั่นคง และเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ศักยภาพบุคลากรด้านการข่าว และพัฒนาระบบเทคโนโลยีการบริหารจัดการด้านการข่าว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้สามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่องและ มีความมั่นคงปลอดภัย

แนวทางการดำเนินการที่ ๕ พัฒนาเครื่องมือการประเมินสถานการณ์ในระดับยุทธศาสตร์ มุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ด้านอนาคตศึกษา เพื่อให้สามารถคาดการณ์สถานการณ์ล่วงหน้าเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามของชาติในระยะยาว รวมทั้งเสริมสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาควิชาการ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และเครือข่ายด้านการข่าว

(แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบงานข่าวกรองแบบบูรณาการ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๖ : ๑)

ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี (๒๕๖๑ : ๓๐ - ๕๖) ได้กำหนดการพัฒนาด้านการข่าวกรอง สอดแทรกไว้ในกลยุทธ์ต่าง ๆ ตามประเด็นยุทธศาสตร์ โดยหากพิจารณาจากการกำหนดให้กรมข่าวทหารอากาศเป็นหน่วยผู้รับผิดชอบ มีทั้งสิ้น ๗ กลยุทธ์ คือ

๑. ถวายความปลอดภัย
๒. เสริมสร้างขีดความสามารถระบบตรวจจับ
๓. พัฒนาขีดความสามารถด้านกิจการอวกาศ
๔. เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการข่าว และความร่วมมือด้านความมั่นคง
๕. พัฒนาสมรรถนะและคุณภาพชีวิตของกำลังพล
๖. ปฏิบัติภารกิจตามนโยบาย/สถานการณ์
๗. พัฒนาคือความสัมพันธ์และความร่วมมือในประชาคมอาเซียน

แต่หากพิจารณาจากบริบทของงานด้านการข่าวกรอง จะมีกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการข่าวกรองอีก ๙ กลยุทธ์ คือ

๘. เติบโตและปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์
๙. เสริมสร้างขีดความสามารถการบัญชาการและควบคุม
๑๐. เสริมสร้างขีดความสามารถผู้ปฏิบัติ/หน่วยปฏิบัติ (Shooter)
๑๑. เสริมสร้างขีดความสามารถเครือข่าย (Network)
๑๒. เสริมสร้างขีดความสามารถบุคลากรและพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงาน
๑๓. พัฒนาขีดความสามารถด้านสงครามไซเบอร์
๑๔. เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการยุทธ
๑๕. ปฏิบัติภารกิจพลเรือน
๑๖. ปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมาย

สำหรับ กลยุทธ์เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการข่าว และความร่วมมือด้านความมั่นคง กำหนดวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานการด้านการข่าวกรองและการต่อต้านการข่าวกรองให้สามารถแจ้งเตือนล่วงหน้าได้อย่างครบถ้วน ถูกต้อง ปลอดภัย และทันต่อสถานการณ์ ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ และ ๒) เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางทหารที่ดีระหว่างกองทัพอากาศไทย กับกองทัพอากาศประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ โดยมีกลยุทธ์ย่อย ประกอบด้วย

๑. พัฒนาการดำเนินการด้านข่าวกรอง โดยใช้ขีดความสามารถของกองทัพอากาศ ร่วมกับการสร้างเครือข่าย และการประสานงานกับประชาคมข่าวกรองของประเทศ รวมทั้งหน่วยข่าวของมิตรประเทศ เพื่อให้สามารถสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร การข่าวกรองและการแจ้งเตือนสถานการณ์ได้อย่างครบถ้วน ถูกต้อง ปลอดภัย และทันต่อสถานการณ์

๒. พัฒนาขีดความสามารถด้านการข่าวเข้าสู่ยุคข่าวกรองอัตโนมัติ (e-Intelligence) เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการรวบรวม การสืบค้น และการศึกษาวิจัยภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ ทั้งภัยคุกคามรูปแบบดั้งเดิมและภัยคุกคามรูปแบบใหม่

๓. พัฒนากำลังพลด้านการข่าวให้มีความรู้ ความสามารถในระดับมืออาชีพ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้มีความเสียสละ มีวินัย และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

๔. พัฒนาระบบการรักษาความปลอดภัยต่อสถานที่ของกองทัพอากาศ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสนับสนุนการปฏิบัติการที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (NCO) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาความปลอดภัยทั้งระบบ

๕. ส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพอากาศไทย กับกองทัพอากาศมิตรประเทศ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ให้เกิดความเข้าใจอันดี ความไว้วางใจเชื่อใจต่อกัน ปราศจากความขัดแย้งและการคุกคาม

๖. เพิ่มบทบาทและศักยภาพให้ผู้ช่วยทูตทหารอากาศในการประสานความร่วมมือกับมิตรประเทศเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนการฝึก/ศึกษาในระดับต่าง ๆ การส่งกำลัง การบริการด้านการบิน การแพทย์ และการบรรเทาสาธารณภัย

(ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๓), ๒๕๖๓

: ๔๗ - ๗๖)

แผนปฏิบัตินโยบายการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กองทัพอากาศ

แผนปฏิบัตินโยบายการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กองทัพอากาศ มีความมุ่งหมายเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานในภาพรวมของกองทัพอากาศ ให้สอดคล้องและตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และร่างนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติในภาพรวม (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนระดับที่ ๓ ของส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นการเตรียมและเสริมสร้างความพร้อมให้กับกองทัพ ทั้งด้านโครงสร้างการจัดหน่วย ความพร้อมรบ ความต่อเนื่องในการปฏิบัติ และความทันสมัย ตลอดจน การปฏิบัติการป้องกันประเทศ และการปฏิบัติการทางทหารนอกจากสงคราม เพื่อให้สามารถปฏิบัติการตามที่ถูกหมายได้มอบหน้าที่และอำนาจไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในภาพรวม โดยสาระสำคัญของแผนปฏิบัตินโยบายการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกองทัพอากาศ มีดังนี้

วิสัยทัศน์กองทัพอากาศ

กองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาค (One of the Best Air Forces in ASEAN)

พันธกิจของส่วนราชการ

พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๒๑ บัญญัติให้ “กองทัพอากาศมีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพอากาศ การป้องกันราชอาณาจักร และดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพอากาศตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม มีผู้บัญชาการทหารอากาศเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ” โดยอยู่ภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ ของพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๑ ประกอบด้วย

๑. พิทักษ์รักษาเอกราชและความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในราชอาณาจักร ปราบปรามการกบฏและการจลาจล โดยจัดให้มีและใช้กำลังทหารตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือตามที่มีกฎหมายกำหนด

๒. พิทักษ์รักษา ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ตลอดจนสนับสนุนภารกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์

๓. ปกป้อง พิทักษ์รักษาผลประโยชน์แห่งชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง ตลอดจนสนับสนุนภารกิจอื่นของรัฐ ในการพัฒนาประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจากภัยพิบัติ และการช่วยเหลือประชาชน

๔. ศึกษา วิจัย พัฒนา และดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงาน ทหาร ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และด้านกิจการอวกาศเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนภารกิจของกระทรวงกลาโหม และความมั่นคงของประเทศ

๕. ปฏิบัติการอื่นที่เป็นการปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงครามเพื่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร หรือปฏิบัติการอื่นใด ทั้งนี้ ตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือตามมติคณะรัฐมนตรี

วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างความพร้อมให้กับกองทัพอากาศ ทั้งด้านโครงสร้างการจัดหน่วย ความพร้อมรบ ความต่อเนื่องในการปฏิบัติ และความทันสมัย ให้สามารถปฏิบัติการป้องกันประเทศและการปฏิบัติการทางทหารนอกจากสงครามตามที่กฎหมายมอบหน้าที่และอำนาจไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนอง ต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กองทัพอากาศ แบ่งออกเป็น ๕ เรื่อง ประกอบด้วย

๑. การพิทักษ์รักษา และเงินทุนสถาบันพระมหากษัตริย์ กำหนดเป้าหมาย ให้สถาบันพระมหากษัตริย์มีความปลอดภัยมั่นคงสูงสุด และได้รับการเทิดทูนอย่างสมพระเกียรติ ในฐานะสถาบันหลักสำคัญของชาติและศูนย์รวมจิตใจของคนในชาติ โดยกำหนดแนวทางการดำเนินการ จำนวน ๓ แนวทาง

๑.๑ ถวายการปฏิบัติการกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ และถวายความปลอดภัย ด้วยการเตรียมเครื่องบินและเฮลิคอปเตอร์พระราชพาหนะของกองทัพอากาศ สนับสนุนภารกิจ ตลอดจนการสนับสนุนอากาศยาน เฮลิคอปเตอร์ ระบบอากาศยานไร้คนขับ และเจ้าหน้าที่ในการถวายความปลอดภัยในด้านการบิน

๑.๒ การเทิดทูนและปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยหน่วยงานในสังกัด กองทัพอากาศทุกระดับ ดำเนินการพิทักษ์รักษา และปกป้องถวายพระเกียรติ โดยเฉพาะการป้องกันการคุกคามทางข่าวสารและไซเบอร์ ตลอดจนจัดกิจกรรมเทิดทูนและส่งเสริมให้ประชาชนมีความจงรักภักดีและความกตัญญูต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ในทุกโอกาส โดยดำเนินการทั้งในลักษณะเป็นหน่วยนำในการปฏิบัติ หรือการสนับสนุนแก่ส่วนราชการ ภาคเอกชน และประชาชน

๑.๓ สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการใหญ่จิตอาสาพระราชทาน และโรงเรียนจิตอาสาพระราชทาน ให้สามารถดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชนในการ

สร้างความกินดี อยู่ดี และการเสียสละเพื่อส่วนรวม ตลอดจนส่งเสริมการศึกษาและประยุกต์ใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิตประจำวันและการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ และความเข้าใจเชิงประจักษ์อันจะเป็นประโยชน์แก่ตนเอง สังคม และประเทศชาติ และเพื่อเป็นการสืบสาน รักษา ต่อยอด “ศาสตร์พระราชา” และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒. การปฏิบัติการทางทหารเพื่อรักษาอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติทางอากาศ

กำหนดเป้าหมายให้กองทัพอากาศมีความพร้อมสูงขึ้นที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบทุกมิติและทุกระดับความรุนแรง รวมทั้งมีศักยภาพของกำลังทางอากาศที่มุ่งไปสู่ความทัดเทียมกับกองทัพอากาศของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยคุกคามทางทหาร โดยกำหนดแนวทางการดำเนินการจำแนกเป็น ๒ ประเด็น คือ ๑) การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติทางอากาศ มุ่งเน้นการใช้กำลัง เพื่อการป้องปราม แก้ไข และยุติความขัดแย้งด้วยการปฏิบัติการรวบรวมเป็นหลัก ซึ่งประกอบด้วย การปฏิบัติการทางอากาศ การป้องกันภัยทางอากาศ การสนับสนุนการปฏิบัติการทางบก การสนับสนุนการปฏิบัติการทางทะเล การปฏิบัติการพิเศษ และ ๒) การพัฒนาศักยภาพกองทัพอากาศ โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถ จำนวน ๘ แนวทางหลัก ดังนี้

- ๒.๑ พัฒนาระบบบัญชาการและควบคุม (Command and Control)
- ๒.๒ พัฒนาระบบตรวจจับ (Sensor)
- ๒.๓ พัฒนาผู้ปฏิบัติ/หน่วยปฏิบัติ (Shooter)
- ๒.๔ พัฒนาเครือข่าย (Network)
- ๒.๕ พัฒนาระบบการสนับสนุนและบริการ (Support and Service)
- ๒.๖ พัฒนาศักยภาพและพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงาน (Human and Behavior)
- ๒.๗ พัฒนาการข่าวกรอง (Intelligence)**
- ๒.๘ พัฒนาการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมกำลังทางอากาศ (Research and Development)

๓. การรักษาความมั่นคงของรัฐ กำหนดเป้าหมายให้ภัยคุกคาม ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งปัญหาวิกฤติด้านความมั่นคง ทั้งจากภายในประเทศและจากภายนอกประเทศ ได้รับการแก้ไขหรือทำให้ลดลงอยู่ในระดับที่ควบคุม โดยกำหนด แนวทางการดำเนินการ จำนวน ๔ แนวทาง

๓.๑ การจัดกำลังสนับสนุนการปฏิบัติงานร่วมกับส่วนราชการอื่น และการเป็นหน่วยนำ เมื่อสถานการณ์มีความจำเป็น เพื่อสร้างความสงบสุขและเสถียรภาพให้แก่สังคมไทย ด้วยการป้องกัน ลด และขจัดปัญหาต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อย ความมั่นคงภายใน ความมั่นคงทางอากาศและอวกาศ การบังคับใช้กฎหมาย และการบริหารราชการแผ่นดิน

๓.๒ การป้องกันปราบปรามยาเสพติด การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด การสนับสนุนอากาศยานและ/หรืออากาศยานไร้คนขับ ปฏิบัติการบินลาดตระเวนตรวจการณ์ตามแนวชายแดนและ การแก้ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ เป็นต้น

๓.๓ ดำรงความต่อเนื่องในการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของชาติ ปัญหาความเดือดร้อน การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และการลดความเหลื่อมล้ำของสังคม อาทิ

ภัยคุกคามต่อความมั่นคงต่อสถาบันหลักของชาติ การขาดความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ ปัญหาความไม่สงบ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ภัยพิบัติทางธรรมชาติและการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ภัยคุกคามจากเทคโนโลยีสมัยใหม่ และทางไซเบอร์ การปราบปรามขบวนการค้ายาเสพติดทั้งในพื้นที่ภายในและชายแดน การจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง การค้ามนุษย์ การก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ การป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมาย ตามแนวชายแดนทั้งทางบกและทางทะเล

๓.๔ กองทัพอากาศมีขีดความสามารถในการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย ในส่วนของการสนับสนุนชุดปฏิบัติการพิเศษ (Commando) ในการต่อต้านการกระทำผิดเกี่ยวกับอากาศยาน อาทิ การก่อการร้าย (Terrorist Attack) ต่อต้านการก่อวินาศกรรมอากาศยาน และสลัดอากาศยาน (Aircraft hijacking) เป็นต้น

๔. การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ กำหนดเป้าหมายให้กองทัพอากาศ และหน่วยขึ้นตรงมีศักยภาพเป็นที่ยอมรับและมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วม ในการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาค เป็นที่เชื่อถือและได้รับการสนับสนุนจากประชาคมระหว่างประเทศและกองทัพอากาศมิตรประเทศ ทั้งในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศมหาอำนาจ มิตรประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ อันจะส่งผลดีต่อการป้องกัน ลดความขัดแย้งและ ลดความเสี่ยงในการเผชิญหน้ากันด้วยการใช้กำลังทหาร รักษาสมดุลกับประเทศมหาอำนาจและส่งเสริม ความเป็นแกนกลางของอาเซียน (ASEAN Centrality) โดยกำหนดแนวทางการดำเนินการ จำนวน ๒ แนวทาง ดังนี้

๔.๑ ดำรง เสริมสร้าง และพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือผ่านกิจกรรมทางทหารรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี ด้วยการใช้กลไกของคณะกรรมการระดับต่าง ๆ ได้แก่ การทูตฝ่ายทหาร การฝึกร่วม/ผสม การศึกษาทางทหาร การปฏิบัติการรักษาสันติภาพในกรอบของสหประชาชาติ การให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ การเตรียมการรองรับ การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ การแพทย์ทหาร ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศมหาอำนาจ มิตรประเทศ และองค์การระหว่างประเทศทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี รวมทั้งแสดงบทบาทสำคัญในฐานะ “สะพานเชื่อม” (Bridge-builder) เพื่อช่วยแก้ปัญหาด้านความมั่นคงของภูมิภาค

๔.๒ กองทัพอากาศมีปฏิสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ กับ ๔ กลุ่มประเทศเหล่านี้ อย่างน้อย กลุ่มละ ๑ ครั้งต่อปี ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ ประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มที่ ๒ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย กลุ่มที่ ๓ จีนและรัสเซีย และกลุ่มที่ ๔ ประเทศอื่น ๆ ที่มีความสำคัญ เชิงยุทธศาสตร์กับไทย ได้แก่ ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย แอฟริกาใต้ บราซิล ตุรกี ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน และอิสราเอล

๕. การพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคงและช่วยเหลือประชาชน กำหนดเป้าหมายให้ประชาชน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมาย มีความเป็นอยู่พื้นฐานและคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถใช้ชีวิตอยู่ได้อย่างปลอดภัย มั่นคง และเกื้อกูลต่อการรักษาความมั่นคงภายในและการป้องกันประเทศทุกพื้นที่ มีมาตรการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพรองรับเมื่อมีสถานการณ์ภัยพิบัติหรือสาธารณภัยเกิดขึ้น โดยกำหนดแนวทางในการดำเนินการ ๖ แนวทาง ดังนี้

๕.๑ พัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน โดยส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือ ส่วนราชการพลเรือนและภาคเอกชน ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของคนและชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย

๕.๒ บูรณาการความร่วมมือกับส่วนราชการ และ/หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยเฉพาะการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยพิบัติต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของกำลังพล เครื่องมือ และยุทธโธปกรณ์ให้เป็นมาตรฐานสากล เพื่อให้การสนับสนุน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการช่วยเหลือประชาชน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทันทั่วถึง ตลอดจนเสริมสร้างความร่วมมือกับมิตรประเทศและองค์การระหว่างประเทศ ในการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และการบรรเทาภัยพิบัติ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี

๕.๓ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อม สำหรับการระดมทรัพยากรที่จำเป็น ในภารกิจ ที่เกี่ยวข้องกับกองทัพอากาศ เพื่อใช้ในกรณีประเทศเผชิญกับภัยคุกคามหรือวิกฤตการณ์ระดับชาติ อาทิ ชุดปฏิบัติการทำลายล้าง นิวเคลียร์ ชีวะ เคมี กองทัพอากาศ เป็นต้น

๕.๔ สนับสนุนให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับการดำเนินงานของกองทัพ เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของทหาร โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน นักเรียน และนักศึกษา ด้วยการเชิญชวนให้เข้าร่วมทำกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อสังคม ในรูปแบบจิตอาสา ควบคู่กับการให้ความรู้ และเสริมสร้างจิตสำนึกความรักชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ ผ่านศูนย์การเรียนรู้ พิพิธภัณฑสถาน และแหล่งท่องเที่ยวในหน่วยทหาร

๕.๕ ให้ปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้ทันต่อยุคสมัยและเหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจต่อกำลังพล ครอบครัว และประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะเยาวชนคนรุ่นใหม่ เกี่ยวกับผลงานที่สำคัญของกองทัพอากาศ ในการสนับสนุนการปฏิบัติการที่สำคัญ ของรัฐบาล ความมุ่งมั่นความตั้งใจของกระทรวงกลาโหม เหล่าทัพ และรัฐบาลในการปฏิบัติการ เพื่อประชาชนและประเทศชาติ รวมถึงบทบาทหน้าที่ของทหาร ที่นอกเหนือจากการป้องกันประเทศ

๕.๖ สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม (BCG Model) โดยใช้ศักยภาพของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม ตลอดจนองค์การรัฐวิสาหกิจในความควบคุมและหน่วยงาน ในกำกับของกระทรวงกลาโหม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ ๓ มิติ ไปพร้อมกัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) ซึ่งมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ที่คำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ ให้มากที่สุด ภายใต้เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ซึ่งต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคม และการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล ให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) กองทัพอากาศ ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดนั้น ขึ้นอยู่กับความชัดเจนด้านนโยบายและการสนับสนุนจากรัฐบาล ความร่วมมือของหน่วยงานในสังกัดกองทัพอากาศ รวมทั้งความรู้ความเข้าใจของผู้บังคับบัญชา ฝ่ายเสนาธิการและฝ่ายอำนวยการทุกระดับ ที่มีต่อกระบวนการ

ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ ความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามแผนนี้ จะส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระยะต่อไป และประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของกองทัพอากาศในภาพรวม

สำหรับ การพัฒนาศักยภาพกองทัพอากาศ กำหนดแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถ ไว้ ๘ แนวทางหลัก ตามที่กล่าวแล้วข้างต้น แนวทางที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านการข่าวกรอง ของกองทัพอากาศ โดยตรง ประกอบด้วย

๑. ระบบตรวจจับ (Sensor)

๑.๑ พัฒนาขีดความสามารถการเฝ้าตรวจและการลาดตระเวน ให้มีความพร้อม รองรับปฏิบัติการกองทัพอากาศได้อย่างเท่าทันสถานการณ์และมีความต่อเนื่อง ปฏิบัติการ ครอบคลุมพื้นที่ปฏิบัติการและพื้นที่ที่สนใจตามห่วงโซ่เวลาที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๑.๑ พัฒนาและปรับปรุงขีดความสามารถของระบบเรดาร์ป้องกัน ทางอากาศ ให้ครอบคลุมพื้นที่ปฏิบัติการและพื้นที่สนใจ สามารถตรวจจับและติดตามภัยคุกคามที่เป็น อากาศยานล่องหน อากาศยานไร้คนขับ ซีปนาวุธ หรือภัยคุกคามทางอากาศที่ทันสมัยในอนาคต รวมทั้ง มีขีดความสามารถในการป้องกันหรือหลีกเลี่ยงการต่อต้านได้ในระดับหนึ่ง

๑.๑.๒ พัฒนาและปรับปรุงขีดความสามารถของระบบตรวจจับในการ ป้องกันฐานที่ตั้งทางทหาร ให้มีขีดความสามารถในการเฝ้าตรวจ ตรวจจับ ติดตาม และวิเคราะห์ ที่มี ความทันสมัยและเป็นอัตโนมัติ เพื่อลดจำนวนและการปฏิบัติงานของกำลังพล

๑.๑.๓ พัฒนาขีดความสามารถระบบอากาศยานไร้คนขับ โดยพิจารณา จัดหาระบบอากาศยานไร้คนขับที่ทันสมัยรองรับภารกิจที่มีความหลากหลายและมีปริมาณสูงขึ้น รวมทั้งขยายระบบการเชื่อมต่อ ระบบการควบคุม ระบบการถ่ายทอดสัญญาณ ระบบการเก็บและ ประมวลผล ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

๑.๑.๔ เสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดทำฐานข้อมูลสงคราม อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Warfare) เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการยุทธทางอากาศ และเสริมสร้าง องค์ความรู้ด้านสเปกตรัมแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic Spectrum) เพื่อรองรับสงคราม สเปกตรัม (Spectrum Warfare)

๑.๑.๕ พัฒนาขีดความสามารถระบบการเฝ้าระวังทางอวกาศ ให้สามารถ ปฏิบัติภารกิจได้อย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมห้วงอวกาศเหนือประเทศและห้วงอวกาศที่สนใจ โดยมุ่งสร้าง ความร่วมมือกับหน่วยงานภายในประเทศและนานาชาติ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลที่จำเป็นและยกระดับ ศักยภาพการเฝ้าระวังทางอวกาศของประเทศให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

๑.๑.๖ พัฒนาขีดความสามารถการลาดตระเวนและเฝ้าตรวจทางอวกาศ โดยต้องสามารถตรวจการณ์จากห้วงอวกาศในพื้นที่ที่สนใจได้ตามห่วงโซ่เวลาที่กำหนด และมีความ ละเอียดของภาพถ่ายในระดับที่เพียงพอต่อการวางแผนการยุทธทางอากาศ

๑.๒ พัฒนาขีดความสามารถระบบภาพถ่ายทางอากาศและภูมิสารสนเทศ สามารถ พึ่งพาตนเองได้อย่างสมบูรณ์ และสามารถตอบสนองความต้องการของหน่วยผู้ใช้งานได้ในทุกระดับ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๑.๓ พัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลจากระบบตรวจจับ ผู้ระบบบัญชาการและควบคุม หน่วยปฏิบัติ หรือหน่วยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสามารถบริหารจัดการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔ พัฒนาระบบการจัดเก็บและบริหารจัดการข้อมูล ศูนย์ข้อมูล กองทัพอากาศ (RTAF Data Center) ระบบวิเคราะห์และสังเคราะห์ ให้มีความทันสมัยและชาญฉลาด เพื่อให้ได้มาซึ่ง ข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ และตรงตามความต้องการของหน่วยปฏิบัติ หน่วยบัญชาการและควบคุม และ หน่วยอื่น ๆ ตามที่ได้รับการร้องขอ

๒. การข่าวกรอง

บูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนและหน่วยงานข่าวกรอง ทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนพัฒนาระบบงาน การบริหารจัดการข้อมูล และเชื่อมโยงระบบภูมิสารสนเทศด้านการข่าวให้มีความทันสมัย เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์บัญชาการกระทรวงกลาโหม ศูนย์บัญชาการ ทหาร และศูนย์ปฏิบัติการเหล่าทัพได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกภารกิจ รวมทั้ง ใช้เป็นฐานข้อมูล สำหรับการปรับปรุงโครงสร้างกำลังรบทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

(แผนปฏิบัติการราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กองทัพอากาศ, ๒๕๖๕ : ๑ - ๓๔)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

แผนภาพที่ ๒ - ๓ กรอบแนวคิดของการวิจัย

สรุป

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ นโยบาย ทฤษฎี และแนวคิดด้านการข่าวกรอง สามารถวิเคราะห์เป็นบทสรุปของบทนี้ ได้ดังนี้

๑. แผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ และแผนระดับที่ ๓ ด้านความมั่นคงของไทย กำหนดให้มีการพัฒนาด้านการข่าวกรอง โดยมุ่งเน้นการบูรณาการ ภายใต้กรอบแนวคิด “**ความมั่นคงแบบองค์รวม**”

๒. ลำดับความเชื่อมโยงทางยุทธศาสตร์ด้านการข่าวกรอง ประกอบด้วย **แผนระดับที่ ๑** : ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) **แผนระดับที่ ๒** : แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และ**แผนระดับที่ ๓** : แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบงานข่าวกรองแบบบูรณาการ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนปฏิบัติการกองทัพอากาศ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละระดับ พบว่า มีการกล่าวถึงการพัฒนาด้านการข่าวกรองอย่างสอดคล้องกัน แต่แผนระดับที่ ๓ ยังเป็นภาพรวมที่อยากต่อการนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดการบูรณาการ ตามกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓. ชีตความสามารถด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ จำเป็นต่อการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการกองทัพอากาศ ทั้ง ๕ เรื่อง

๔. การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ต้องมีความเชื่อมโยงหลักจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง **แผนย่อย** การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ (กระทรวงกลาโหม เป็นเจ้าภาพการดำเนินการในภาพรวม) **แนวทางการพัฒนา** พัฒนาระบบงานข่าวกรองแบบบูรณาการ พัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง และเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการทหารกับประเทศเพื่อนบ้าน มิตรประเทศ และองค์กรนานาชาติ และต้องมีความเชื่อมโยงรองจาก **แผนย่อย** การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติรวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ (กระทรวงการต่างประเทศ เป็นเจ้าภาพการดำเนินการในภาพรวม) **แนวทางการพัฒนา** การเสริมสร้างและรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค **แผนย่อย** การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รับผิดชอบในการอำนวยการ ประสานงาน ดำเนินการ และกำกับดูแล) **แนวทางการพัฒนา** บูรณาการกลไกการบริหารจัดการความมั่นคง และบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

๕. การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ควรมีความเชื่อมโยงกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ **นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒** การปกป้องอธิปไตย

และผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ **นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒** การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ **นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔** การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ **นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕** การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ และ**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖** การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

ส่วนนโยบายและแผนความมั่นคงอื่น ๆ จะเป็นการนำขีดความสามารถด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ไปใช้ประโยชน์

๖. การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ควรมีความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ **หมุดหมายที่ ๖** ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน **หมุดหมายที่ ๑๑** ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ**หมุดหมายที่ ๑๓** ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

๗. การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ควรมีความเชื่อมโยงกับแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน **กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑** ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล **กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒** จัดโครงสร้างองค์กร และระบบงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ **กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓** ปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสู่ระบบเปิด เพื่อให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งคนเก่ง ดี และมีความสามารถอย่างคล่องตัว ตามหลักคุณธรรม และ**กิจกรรมปฏิรูปที่ ๕** ขจัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิกจ่ายเงินเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว คุ่มค่า โปร่งใส ปราศจากการทุจริต

๘. การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ต้องมีความเชื่อมโยงกับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) **เป้าหมาย 010301** หน่วยงานด้านการข่าวและประชาคมข่าวกรองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติมีความทันสมัยและปฏิบัติได้จริง (จ.๓ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ) **เป้าหมาย 010302** กองทัพและหน่วยงานความมั่นคงมีความพร้อมสูงขึ้น ที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง (จ.๓ กระทรวงกลาโหม) **เป้าหมาย 010401** ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความท้าทายจากภายนอกในทุกรูปแบบได้สูงขึ้น (จ.๓ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ) **เป้าหมาย 010402** ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน (จ.๓ กระทรวงการต่างประเทศ) และ**เป้าหมาย 010501** กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงมีประสิทธิภาพสูงขึ้น (จ.๓ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ)

บทที่ ๓

การแปลงแผนแม่บทสู่การปฏิบัติ

การประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการในระยะถัดไป ตามหลักวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อใช้เป็นกรอบการดำเนินงานให้สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ และผลลัพธ์ตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

(๑) การวางแผน (Plan) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือ สศช. ร่วมกับ หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ สร้างความเข้าใจในการถ่ายระดับของแผน ระดับที่ ๑ และ ๒ ซึ่งเป็นแผนระดับชาติไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐผ่านแผนระดับที่ ๓ โดยให้ความสำคัญในการดำเนินงานเพื่อการบรรลุเป้าหมายของแผนระดับที่ ๑ และ ๒

(๒) การปฏิบัติ (Do) หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนปฏิบัติราชการราย ๕ ปี และรายปี ซึ่งเป็นแผนระดับที่ ๓ และโครงการ/การดำเนินงานต่าง ๆ ตามแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ รวมทั้งปรับปรุงการดำเนินงานให้มุ่งเน้นการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยแบบพุ่งเป้า ไม่ใช้การมุ่งที่ตัวชี้วัด โดยมีการถ่ายระดับเป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายไปสู่ระดับความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน รวมถึงสำนักงบประมาณ ให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย

(๓) การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล (Check) ในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ต้องมีการทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการ เพื่อติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการทำงาน ของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ ๒ โดยใช้ระบบ ติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) เป็นเครื่องมือกลางในการดำเนินการ

(๔) การปรับปรุงการดำเนินงาน (Act) สศช. จะดำเนินการปรับปรุงกระบวนการ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในทุกขั้นตอนของวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA)

เพื่อให้การจัดทำแผนระดับที่ ๓ หรือแผนปฏิบัติราชการของกองทัพอากาศ ประเด็น “การพัฒนางานด้านการข่าวกรอง” เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักวงจรบริหารงานคุณภาพ สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) จึงจำเป็นต้องศึกษาองค์ความรู้ใน ๓ ประเด็น ประกอบด้วย ๑) การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ๒) แผนแม่บทย่อย เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านการข่าวกรอง และ ๓) บริบทงานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ เพื่อสร้างความเข้าใจในการถ่ายระดับของแผนระดับที่ ๑ และ ๒ ไปสู่แผนระดับที่ ๓ หรือการแปลงแผนแม่บทสู่การปฏิบัติ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์

การดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติที่ผ่านมาได้มีกลไกและแนวนโยบาย ในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ทั้งในส่วนของระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) ที่จัดทำโดย สศช. ร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) เพื่อเป็นระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหลักของประเทศ สำหรับการนำเข้าสู่ข้อมูลการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานรัฐ อาทิ โครงการ/การดำเนินงาน แผนระดับที่ ๓ ข้อมูลสถิติ และสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้ง ได้จัดทำฐานข้อมูลเปิดภาครัฐ เพื่อสนับสนุนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (Open Data Portal for Monitoring and Evaluating Government Projects under National Strategy : Open-D) เพื่อเป็นฐานข้อมูลกลางสำหรับรองรับการนำเข้าสู่ข้อมูลต่าง ๆ อาทิ ข้อมูลสถิติ สถานการณ์ และงานวิจัย ในการสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ นอกจากนี้ สศช. ร่วมกับสำนักงานงบประมาณ หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง ๓ ระดับ (จ.๑ - จ.๓) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามแนวทางของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรื่อง การขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการ ๔ แนวทาง ซึ่งต้องเป็นการดำเนินการที่มีข้อมูลสนับสนุน (data driven) บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ (evidence base) ประกอบด้วย (๑) การยึดเป้าหมายร่วมกัน (๒) การวิเคราะห์หาช่องว่างการบรรลุเป้าหมาย (๓) การจัดลำดับความสำคัญของการเสนอโครงการและการจัดทำรายละเอียดโครงการ และ (๔) การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี เพื่อเป็นข้อมูลประกอบกระบวนการงบประมาณ โดยร่วมกันวิเคราะห์และจัดทำห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (Final Value Chain Thailand : FVCT) เพื่อบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย จำนวน ๑๔๐ เป้าหมาย แผนแม่บทย่อย

ข้อสังเกตสำคัญจากการประมวลโครงการ/การดำเนินงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ในระบบ eMENSOCR และกระบวนการจัดทำโครงการสำคัญเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ประกอบด้วย (๑) การดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติของหน่วยงานของรัฐ ที่ผ่านมายังไม่ได้ดำเนินการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ (evidence base) อีกทั้ง ข้อมูลสนับสนุนการดำเนินการต่าง ๆ อาทิ ข้อมูลสถิติ สถานการณ์ ข้อมูลเชิงวิชาการ งานวิจัย ที่จัดเก็บอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่ได้ถูกนำไปใช้ในการสนับสนุนการดำเนินการเพื่อบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติของหน่วยงานของรัฐบนหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการนำแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในระดับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) และห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (FVCT) ไปเป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการจัดทำและพัฒนาข้อมูลสนับสนุนต่าง ๆ และ (๒) การรายงานผลการดำเนินโครงการ/การดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐในระบบ eMENSOCR ยังไม่สามารถสะท้อนผลผลิตและผลลัพธ์ของการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนระดับต่าง ๆ รวมทั้ง ยังมีข้อจำกัดของความครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นปัจจุบันของข้อมูลด้านงบประมาณ เพื่อประกอบการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการติดตามตรวจสอบ ความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ

จากประเด็นข้อสังเกตดังกล่าว สศช. จึงเสนอแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อให้การดำเนินการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐในห้วงระยะเวลาที่เหลือของยุทธศาสตร์ชาติ สามารถเป็นการดำเนินการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ได้อย่างแท้จริง โดยใช้หลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล และวงจรมโนบาย นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีแนวทางในการดำเนินการ ๔ แนวทาง ดังนี้

๑. จัดทำและพัฒนาข้อมูลสนับสนุนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาประเทศ มีข้อมูลประกอบการดำเนินการต่าง ๆ ที่สามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

๑.๑ ข้อมูลสถิติ สถานการณ์

๑.๑.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำและปรับปรุงข้อมูล สถิติ สถานการณ์ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อสนับสนุนการจัดทำนโยบาย แผนระดับที่ ๓ การจัดทำโครงการ/การดำเนินงาน การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล และการประเมินสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายการพัฒนา

๑.๑.๒ หน่วยงานเจ้าของข้อมูลนำเข้าข้อมูล สถิติ สถานการณ์ให้มีความเป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอบนฐานข้อมูลเปิดภาครัฐ เพื่อสนับสนุนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (Open-D)

๑.๒ งานวิจัย/การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ทุน และการกำกับงานวิจัย อาทิ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) และสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ต้องกำหนดทิศทางการวิจัย และการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (FVCT) ของ ๑๔๐ เป้าหมายแผนแม่บทย่อย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการงานวิจัย และนำผลงานวิจัยที่แล้วเสร็จในระบบตามรูปแบบที่ สศช. กำหนด

๒. การจัดทำโครงการ/การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ให้หน่วยงานของรัฐ ดำเนินการจัดทำโครงการ/การดำเนินงาน โดยต้องนำข้อมูล สถิติ สถานการณ์งานวิจัย มาประกอบในการจัดทำโครงการ/การดำเนินงาน ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) ประกอบด้วย ๔ แนวทาง ได้แก่

๒.๑ การมองเป้าหมายร่วมกัน โดย สศช. สำนักงบประมาณ หน่วยงานเจ้าภาพฯ ทั้ง ๓ ระดับ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันดำเนินการ ดังนี้

๒.๑.๑ หน่วยงานระดับกรม ทบทวนความเหมาะสมและความครอบคลุมของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย ที่หน่วยงานมีภารกิจในการร่วมขับเคลื่อนให้บรรลุตามค่าเป้าหมาย

๒.๑.๒ หน่วยงานเจ้าภาพฯ ทั้ง ๓ ระดับ ทบทวนและเพิ่มเติมหน่วยงานระดับกรม ที่มีส่วนร่วมขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทย่อย (Y1) แต่ละเป้าหมาย ให้มีความครบถ้วน ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องกับภารกิจหน้าที่ของหน่วยงาน

๒.๑.๓ สศช. หน่วยงานเจ้าภาพฯ ทั้ง ๓ ระดับ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันวิเคราะห์และพิจารณาหาช่องว่างการพัฒนาต่าง ๆ (Gap Analysis) รวมทั้งพิจารณาความเหมาะสม และความจำเป็นของการทบทวนห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย ของ ๑๔๐ เป้าหมาย แผนแม่บทย่อย เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำโครงการ/การดำเนินงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์และเป็นปัจจุบัน

๒.๒ การจัดทำโครงการสำคัญ (X) เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยให้หน่วยงานเจ้าภาพฯ ทั้ง ๓ ระดับ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันวิเคราะห์และจัดทำโครงการสำคัญของแต่ละปีงบประมาณในห้วงปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ที่สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี ๒๕๗๐ ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย ของ ๑๔๐ เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ข้อมูลสถิติ สถานการณ์ งานวิจัย และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบการดำเนินการ พร้อมทั้งหน่วยงานเจ้าของโครงการ นำร่างโครงการเข้าในระบบ eMENSUR ประกอบการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ เพื่อคัดเลือกโครงการสำคัญที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

๒.๓ การจัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของโครงการสำคัญ โดยให้ สศช. สำนักงบประมาณ ร่วมกับ หน่วยงานเจ้าภาพฯ ทั้ง ๓ ระดับ พิจารณาลำดับความสำคัญของร่างโครงการที่หน่วยงานเจ้าของโครงการ นำเข้าในระบบ eMENSUR

๒.๔ การจัดทำแผนปฏิบัติการราย ๕ ปี และรายปี เพื่อเป็นแผนระดับที่ ๓ หลัก โดยให้บรรจุโครงการที่ผ่านการจัดลำดับความสำคัญในแผนปฏิบัติการรายปี และให้สำนักงบประมาณใช้ข้อมูลแผนปฏิบัติการรายปี ประกอบการจัดสรรงบประมาณที่สอดคล้องและเหมาะสมต่อไป

๓. การจัดทำแผนระดับที่ ๓ ให้หน่วยงานของรัฐ ดำเนินการจัดทำแผนและเสนอแผนระดับที่ ๓ ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อคณะรัฐมนตรี อย่างเคร่งครัด โดยต้องนำข้อมูล สถิติ สถานการณ์ งานวิจัย มาใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนระดับที่ ๓ เพื่อให้แผนสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ และสอดคล้องกับบริบทสถานการณ์ เป้าหมายแผนแม่บทฯ ซึ่งจะนำไปสู่การขับเคลื่อนเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม

๔. การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ให้หน่วยงานของรัฐ ดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.๒๕๖๒ เพื่อให้การติดตามประเมินผลครอบคลุมการดำเนินงานในทุกระดับ ดังนี้

๔.๑ การนำเข้าสู่ข้อมูล ประกอบด้วย

๔.๑.๑ ข้อมูลโครงการ/การดำเนินงาน (M1 - 5) พร้อมทั้งส่งอนุมัติข้อมูล (M7) ให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ (ตุลาคม - ธันวาคม) รวมทั้งรายงานผลการดำเนินงาน (M6) ไตรมาสที่ ๑ - ๔ ของปีงบประมาณ ให้หน่วยงานระดับกองหรือเทียบเท่าที่นำเข้าสู่ข้อมูลโครงการ/การดำเนินงาน รายงานผลการดำเนินงานแต่ละไตรมาส พร้อมทั้งส่งอนุมัติข้อมูล (M7) ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันหลังสิ้นไตรมาส โดยทุกหน่วยงานต้องรายงานผลทุกโครงการ/

การดำเนินงาน/กิจกรรม ทั้งที่ใช้และไม่ใช้งบประมาณ โดยการรายงานผลต้องสามารถสะท้อนผลผลิต และผลลัพธ์ของการดำเนินงาน ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนระดับต่าง ๆ และ

๔.๑.๒ แผนระดับที่ ๓ ทั้งแผนปฏิบัติราชการรายปี แผนปฏิบัติราชการ ราย ๕ ปี แผนปฏิบัติการด้าน... และแผนอื่น ๆ ในระบบ eMENSRC ที่ผ่านการส่งอนุมัติข้อมูลแผน ระดับที่ ๓ (M7) และรายงานผลสัมฤทธิ์ โดยหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการรายงานผลสัมฤทธิ์ การดำเนินการตามแผนในระบบ eMENSRC

๔.๒ การเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการติดตามประเมินผล เพื่อให้ ระบบ eMENSRC มีประสิทธิภาพและเป็นระบบสารสนเทศหลักในการติดตาม ตรวจสอบและ ประเมินผล สศช. จึงเสนอให้มีการเชื่อมโยงระบบ eMENSRC กับระบบฐานข้อมูลด้านงบประมาณ โดยเฉพาะระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ของกรมบัญชีกลาง และระบบการจัดการงบประมาณอิเล็กทรอนิกส์ (e-Budgeting) ของสำนักงบประมาณ เพื่อให้การ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดสรรงบประมาณในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนา การใช้ จ่ายงบประมาณและผลลัพธ์ในการดำเนินงานต่อความคุ้มค่าและความสอดคล้องของการจัดสรร งบประมาณเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้เกิดขึ้น อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๓ การพัฒนาระบบติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลด้วยเทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial intelligence : AI) โดย สศช. จะนำเทคโนโลยี AI มาใช้ในการสนับสนุน การประเมินสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาในระดับต่าง ๆ ในระบบ eMENSRC เพื่อให้ระบบ สามารถประมวลผล วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลโครงการ/การดำเนินงาน และใช้ประโยชน์ในมิติต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายให้กับภาคส่วนต่าง ๆ และ สศช. หน่วยงานภาครัฐและคณะกรรมการสามารถ ติดตามประเมินผลโครงการ/การดำเนินงาน ต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาในระดับต่าง ๆ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แผนแม่บทย่อย เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินการ

แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง ทั้ง ๕ แผนย่อย มีเป้าหมายแผนแม่บทย่อย และแนวทางการดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้องกับ “การพัฒนางานด้านการข่าว กรอง” โดยตรง คือ แผนย่อย การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อ ความมั่นคงของชาติ มีเป้าหมายให้หน่วยงานด้านการข่าวและประชาคมข่าวกรองทำงานอย่างมี ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (รหัสเป้าหมาย ๐๑๐๓๐๑) และกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงมีความ พร้อมสูงขึ้นที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง (รหัสเป้าหมาย ๐๑๐๓๐๒) ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (๑) การดำเนินการข่าวกรองอย่างมี ประสิทธิภาพ (๒) การเสริมสร้างความร่วมมืออย่างเป็นเอกภาพในประชาคมข่าวกรอง และพัฒนา เครือข่ายด้านข้อมูลข่าวสารกับภาคเอกชนและภาคประชาชน (๓) การพัฒนาขีดความสามารถของ ระบบงานข่าวกรอง (๔) เสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานข่าวกรอง (๕) พัฒนา เครื่องมือการประเมินสถานการณ์ในระดับยุทธศาสตร์ (๖) พัฒนาปฏิบัติการไซเบอร์เพื่อความมั่นคง และพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ เพื่อการใช้งานดาวเทียมสื่อสาร ดาวเทียมถ่ายภาพด้านความมั่นคง

และการสังเกตการณ์ทางอวกาศ ด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ (๗) พัฒนาระบบข่าวกรองเพื่อการแจ้งเตือนภัยคุกคามทางทหาร โดยจัดให้มีระบบฐานข้อมูลข่าวกรองร่วม ด้วยความร่วมมืออย่างเป็นเอกภาพในประชาคมข่าวกรอง หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานข่าวกรอง ต่างประเทศ และพัฒนาระบบข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ในทั้งในระดับนโยบาย ระดับอำนวยการข่าว และระดับปฏิบัติการข่าว (๘) ส่งเสริมการวิจัยพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ มาตรฐานทางทหาร กิจกรรมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร เพื่อสร้างหลักประกัน ให้แก่กองทัพบนพื้นฐานการพึ่งพาตนเอง โดยบูรณาการขีดความสามารถของทุกภาคส่วน มุ่งเน้นการ สนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถทำการผลิตเพื่อใช้ในราชการและเพื่อการพาณิชย์ในเชิงอุตสาหกรรม โดยการร่วมทุน (๙) พัฒนาเสริมสร้างกำลังประชาชน ทหารกองหนุน ทหารนอกประจำการ ทหารผ่านศึก ทุกประเภท เพื่อมุ่งไปสู่การอ้อมกำลังและชดเชยอำนาจกำลังรบของกองทัพที่มีอยู่อย่างจำกัดในยาม สงคราม รวมทั้ง การแจ้งเตือนด้านการข่าว ด้วยการเสริมสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมป้องกัน ประเทศ รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ (๑๐) การส่งเสริมความสัมพันธ์ ความเข้าใจ ความ ไว้นื้อเชื่อใจระหว่างประเทศ ผ่านทางความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ (๑๑) การ สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ดีและยั่งยืนกับประเทศมหาอำนาจ (๑๒) การแสวงหาและ ใช้ประโยชน์จากบทบาทและความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการปกป้องอธิปไตยและรักษา ผลประโยชน์ของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ (๑๓) การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงในมิติต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ ตลอดถึงกระชับความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

แผนย่อย การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ มีเป้าหมายให้ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับ ความท้าทายจากภายนอกได้ทุกรูปแบบสูงขึ้น (รหัสเป้าหมาย ๐๑๐๔๐๑) และประเทศไทย มีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็น ประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน (รหัสเป้าหมาย ๐๑๐๔๐๒) ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (๑) สร้างเสริมความร่วมมือที่สมดุลกับนานาชาติประเทศ เพื่อส่งเสริมสภาวะแวดล้อม ระหว่างประเทศที่เหมาะสมสำหรับการรักษาอำนาจอธิปไตยของประเทศไทย และเสริมสร้างความมั่นคง ภายใน (๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคง/ข่าวกรองกับประเทศเพื่อนบ้าน (๓) ป้องกันการ แพร่ขยายของแนวคิดสุดโต่งที่นิยมใช้ความรุนแรงทั้งภายในประเทศและในภูมิภาคอาเซียนในเชิงรุก โดยการแลกเปลี่ยนข่าวกรองและกรณีศึกษากับต่างประเทศ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่ถูกต้องและ เป็นกลางเกี่ยวกับความเชื่อต่าง ๆ

แผนย่อย การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม มีเป้าหมายให้ กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงมีประสิทธิภาพสูงขึ้น (รหัสเป้าหมาย ๐๑๐๕๐๑) ซึ่งมีแนวทาง การดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (๑) การพัฒนาปรับปรุงกลไก โครงสร้าง บทบาทและอำนาจหน้าที่ ของ กอ.รมน. ศรชล. และ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง (๒) การบริหารจัดการข้อมูลด้านความมั่นคงแบบ บูรณาการร่วมกัน เพื่อให้มีข้อมูลที่ทันสมัย ถูกต้อง และสมบูรณ์เพียงพอที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหา ความมั่นคงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากแผนแม่บทย่อย เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินการ ดังกล่าวข้างต้น เมื่อพิจารณา ร่วมกับห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย ๑๔๐ เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (ฉบับแก้ไขปี ๒๕๖๖) ประเด็น

ความมั่นคง ซึ่งอธิบายด้วย V หมายถึง “องค์ประกอบ” ที่ส่งผลให้เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) นั้น ๆ บรรลุผลได้ และ F หมายถึง “ปัจจัย” ที่ต้องส่งผลต่อองค์ประกอบ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) สามารถสรุปได้ดังนี้

แผนแม่บทย่อย : การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

เป้าหมาย ๐๑๐๓๐๑ หน่วยงานด้านการข่าวและประชาคมข่าวรองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติมีความทันสมัยและปฏิบัติได้จริง

V01 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร

F0101 วัฒนธรรมการทำงานและทัศนคติของเจ้าหน้าที่ข่าวกรอง

F0102 ความเป็นวิชาชีพ ความรู้/ทักษะ ความสามารถ การวิเคราะห์ การปฏิบัติ

F0103 ความสามารถในการใช้ภาษา ความหลากหลายทางภาษา

V02 การรวบรวม แลกเปลี่ยน แจ้งเตือนข้อมูลข่าวสาร

F0201 ระบบแจ้งเตือน ป้องกัน การเกิดเหตุ ที่ทันต่อเหตุการณ์สำหรับผู้ใช้งาน

F0202 การวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว

F0203 เครื่องมือประเมินระดับภัยคุกคามในทุกมิติ

F0204 ฐานข้อมูลการข่าว

F0205 เครือข่ายกับทุกภาคส่วนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ความร่วมมือ

ด้านข่าวกรอง

V03 การบริหารจัดการ

F0301 กลไกการสั่งการ

F0302 กลไกการบูรณาการภายในประเทศและต่างประเทศ

F0303 กลไกการประสานความร่วมมือ

F0304 กลไกการกระจายข้อมูลข่าวสาร

F0305 กลไกพัฒนาเครือข่ายข่าวภาคประชาชน ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

V04 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อหน่วยงานด้านการข่าวและประชาคมข่าวรองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

F0401 ระบบเทคโนโลยีในการบริหารจัดการ การประสานงาน การสื่อสารระหว่างหน่วยงานประชาคมข่าวภายในประเทศและต่างประเทศ

F0402 กฎหมายที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

เป้าหมาย ๐๑๐๓๐๒ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคงมีความพร้อมสูงขึ้น ที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง

V01 ความร่วมมือด้านความมั่นคง

F0101 ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับนานาชาติประเทศ

F0102 ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ รวมทั้งองค์กร

ภาครัฐและที่มีใช่ภาครัฐ

V02 การใช้กำลัง การเตรียมกำลัง การผนึกกำลัง เพื่อป้องกันประเทศ

- F0201 กำลังพลและระบบกำลังสำรอง
- F0202 อาวุธยุทโธปกรณ์และศักยภาพกำลังรบ
- F0203 การพัฒนาศักยภาพกำลังพล

- V03 ชีตความสามารถเพื่อรักษาอธิปไตยและผลประโยชน์แห่งชาติ
 - F0301 การพัฒนางานวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การป้องกันประเทศ
 - F0302 การปฏิบัติการทางไซเบอร์เพื่อความมั่นคงและ เทคโนโลยี

แผนแม่บทย่อย : การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ

เป้าหมาย ๐๑๐๔๐๑ ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความท้าทายจากภายนอกในทุกรูปแบบได้สูงขึ้น

- V01 ความพร้อมของไทย ด้านการต่างประเทศ
 - F0101 ทำที่และจุดยืนของไทย
 - F0102 กลไกการดำเนินงาน
 - F0103 เครื่องมือในการวิเคราะห์ ประเมินคาดการณ์สถานการณ์ ระหว่างประเทศ
 - F0104 ความชัดเจนในการกำหนดปัญหาความมั่นคงของไทย
 - F0105 ความมีเสถียรภาพของการเมืองภายในประเทศ
 - F0106 การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร
 - F0107 กฎหมาย และระเบียบ ภายในประเทศ
- V02 ช่องทางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
 - F0201 ความร่วมมือด้านการข่าว
 - F0202 ความร่วมมือด้านความมั่นคง
 - F0203 เทคโนโลยีและการพัฒนาแนวทางการสื่อสารในรูปแบบใหม่
- V03 แนวทางการตกลงร่วมกัน
 - F0301 การจัดประชุมระดับนานาชาติ
 - F0302 การหารือระหว่างประเทศ
 - F0303 พันธกรณีระหว่างประเทศ
 - F0304 ข้อตกลงระหว่างประเทศ
 - F0305 กฎหมาย ระเบียบ หรือ MOU ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
- V04 ความพร้อมของหน่วยงานทั้งภายใน/ภายนอก ในการนำข้อตกลงระหว่างประเทศไปปฏิบัติ
 - F0401 ชีตความสามารถของบุคคลในองค์กร/หน่วยงาน
 - F0402 นโยบายของหน่วยงาน
 - F0403 กลไกการดำเนินงาน/ติดตาม/ประเมินผล ของหน่วยงาน
 - F0404 การดำเนินการมาตรการภายในให้สอดคล้องกับความร่วมมือระหว่างประเทศ
 - F0405 เข้าใจและการตระหนักรู้ ของทุกภาคส่วน

เป้าหมาย ๐๑๐๔๐๒ ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน

V01 การดำเนินการภายในประเทศ

F0101 สถานการณ์การเมืองภายในมีเสถียรภาพ

F0102 การบูรณาการการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานด้าน

ความมั่นคง

F0103 การศึกษา วิเคราะห์และรวบรวมข้อมูล

F0104 ยุทธศาสตร์และแผนงาน

V02 ความร่วมมือระหว่างประเทศ/มิติต่างประเทศ

F0201 ความพร้อมของประเทศที่จะร่วมมือกับไทย

F0202 ความไว้วางใจระหว่างไทยกับต่างประเทศ

F0203 กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ/ข้อตกลงด้านความมั่นคงที่ไทยเป็น

สมาชิก/เข้าร่วม

F0204 ความสัมพันธ์เชิงบวกกับต่างประเทศเพื่อเพิ่มบทบาทของประเทศไทย

ในภูมิภาค

F0205 การขับเคลื่อนประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อไทย

V03 ความสามารถในการรับมือภัยคุกคาม

F0301 มาตรการรับมือภัยคุกคาม

F0302 ความพร้อมของบุคลากร

F0303 ระบบเตือนภัยล่วงหน้า

แผนแม่บทย่อย : การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

เป้าหมาย ๐๑๐๕๐๑ กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

V01 การพัฒนาสมรรถนะบุคลากร

F0101 การพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านความมั่นคง

F0102 การบริหารจัดการบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม

F0103 การสร้างแรงจูงใจในความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

V02 โครงสร้างหน่วยงาน

F0201 การปรับปรุงอำนาจหน้าที่หน่วยงาน ให้ไม่ซ้อนทับกัน

F0202 การจัดแบ่งโครงสร้างให้ทันสมัย รองรับสถานการณ์

F0203 การปรับปรุงกระบวนการภายในและภายนอก

F0204 การปรับปรุงกฎหมายลำดับรอง

V03 การบูรณาการข้อมูล

F0301 การบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานภายในประเทศและระหว่างประเทศ

F0302 การใช้เทคโนโลยีให้ได้มาซึ่งข้อมูลและระบบฐานข้อมูลที่ทันสมัย

F0303 การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจด้านความมั่นคง

V04 ประสิทธิภาพการบริหารขับเคลื่อนจากภาคเอกชน

- F0401 เครือข่ายความมั่นคงกับภาคประชาสังคม
 F0402 การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจด้านความมั่นคงกับประชาชน
 F0403 ระบบประสานงาน ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินการ
 F0404 นโยบายด้านความมั่นคง และแนวทาง เครื่องมือ การขับเคลื่อนที่มีประสิทธิภาพ
 F0405 การค้นคว้า วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้านความมั่นคง

บริบทงานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ

งานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ มีขอบเขตความรับผิดชอบทั้ง การข่าวกรอง การต่อต้านการข่าวกรอง การรักษาความปลอดภัย และกิจการต่างประเทศ แนวทางความสัมพันธ์ทางทหารระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการกิจทั้งปวงของกองทัพอากาศ โดยในปัจจุบัน จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๕๒ “รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทย มีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ รัฐต้องจัดให้มีการทหาร การทูต และการข่าวกรอง ที่มีประสิทธิภาพ กำลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศด้วย” ส่งผลให้งานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ จะต้องมีความพร้อมเพื่อการป้องกัน แจ็งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามทุกรูปแบบ เพื่อดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ ภายใต้กรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม (Comprehensive Security) รวมถึง นำขีดความสามารถระบบตรวจจับ (Sensor) ของกองทัพอากาศ ประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ อาทิ จัดทำข้อมูลภาพถ่ายทางอากาศด้วยกล้องถ่ายภาพทางอากาศความละเอียดสูง และจัดทำข้อมูลความสูงภูมิประเทศเชิงเลขด้วยอุปกรณ์ LiDAR เพื่อสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศของประเทศ ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ทั้ง การบริหารจัดการน้ำ การพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะ การพัฒนาระบบนิเวศ การเกษตร และการพัฒนาระบบคมนาคม เป็นต้น

ประเทศไทยเผชิญความเสี่ยงหลายประการที่มีความเชื่อมโยงระหว่างกัน ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในหลายระดับ เนื่องจากลักษณะของภัยคุกคามมีความผันผวน ความไม่แน่นอน ความสลับซับซ้อน และความคลุมเครือ อันเป็นผลมาจากปัจจัยภายในประเทศและปัจจัยระหว่างประเทศ ส่งผลให้สถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นมีความรุนแรงและยากจะคาดการณ์ รูปแบบภัยคุกคามจะมีความหลากหลาย และมีลักษณะผสมผสาน แต่เพื่อให้การดำเนินการด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศมีความชัดเจนในการปฏิบัติ จึงจำแนกภัยคุกคามที่กองทัพอากาศมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม ดังนี้

๑. การปฏิบัติการทางทหาร ทั้งการทำสงคราม และนอกเหนือจากการทำสงคราม
๒. การบ่อนทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์
๓. การแข่งขันระหว่างประเทศมหาอำนาจ และขั้วอำนาจต่าง ๆ
๔. การโจมตีทางไซเบอร์
๕. ยาเสพติด

๖. การค้ามนุษย์
 ๗. ผู้หลบหนีเข้าเมือง
 ๘. สาธารณภัย
 ๙. การก่อการร้าย
 ๑๐. อาชญากรรมข้ามชาติ
 ๑๑. ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้
 ๑๒. ความขัดแย้งอันเนื่องมาจากสาเหตุทางการเมือง
 ๑๓. ความมั่นคงตามแนวชายแดน
- ทั้งนี้ งานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ดำเนินการบนพื้นฐาน “วงรอบข่าวกรอง” ซึ่งประกอบด้วย

๑. การกิจ (Mission) : หน่วยงานด้านการข่าวทุกระดับของกองทัพอากาศ ตั้งแต่ฝ่ายการข่าว ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ จนถึง นายทหารข่าว หน่วยบินยุทธวิธี ต้องเข้าใจภารกิจอย่างถ่องแท้ เพื่อให้สามารถทราบถึงความต้องการข่าวกรองของผู้ตัดสินใจหรือผู้ปฏิบัติในภารกิจนั้น ๆ

๒. การวางแผนรวบรวมข่าวสาร (Planning) : เมื่อทราบถึงความต้องการข่าวกรองที่ครบถ้วนแล้ว จะต้องวางแผนในการรวบรวมข่าวสารให้เหมาะสม รวมถึงต้องกำกับดูแลการปฏิบัติตามแผนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้ได้มาซึ่งข่าวสารการข่าวกรองที่เพียงพอ และทันเวลาต่อการนำมาจัดทำผลผลิตข่าวกรอง

๓. การรวบรวมข่าวสาร (Collection) : เจ้าหน้าที่ หรือหน่วยรวบรวมข่าวสาร จะต้องรวบรวมข่าวสารได้อย่างครบถ้วน ทันเวลา ตามแผนที่กำหนด และประสานสอดคล้องกับหน่วยเกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข่าวสารการข่าวกรองที่มีคุณภาพ สำหรับนำมาดำเนินการวิธีข่าวกรอง

๔. การดำเนินการวิธีข่าวกรอง (Processing) : หน่วยรับผิดชอบผลผลิตข่าวกรอง จะดำเนินการบันทึกข่าวสาร ประเมินค่าข่าวสาร และตีความข่าวสารการข่าวกรอง เพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิตข่าวกรองต่าง ๆ อาทิ บัญชีเป้าหมาย ทำเนียบกำลังรบ การเตรียมสนามรบด้านการข่าว ประมาณการต่อต้านการข่าวกรอง และประมาณการข่าวกรอง

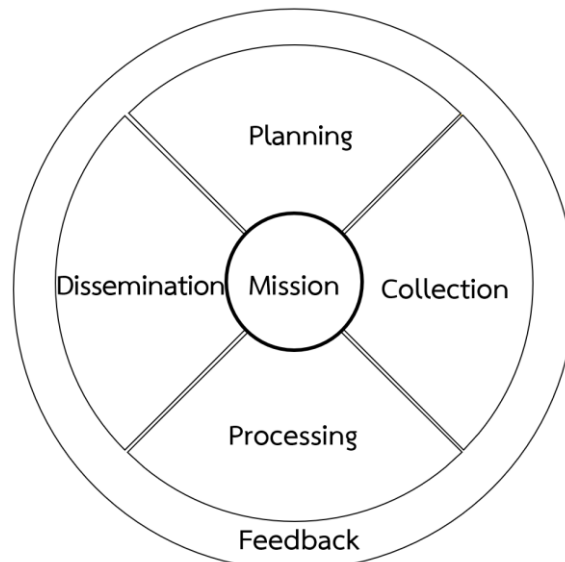
๕. การกระจายข่าวกรอง (Dissemination) : หน่วยรับผิดชอบผลผลิตข่าวกรอง จะดำเนินการนำส่งผลผลิตข่าวกรองสู่ผู้ใช้งาน อย่างทันเวลา ในรูปแบบที่เหมาะสม บนพื้นฐานของการรักษาความปลอดภัยข้อมูลข่าวสารอย่างเคร่งครัด

๖. การตอบกลับ (Feedback) : เมื่อผู้ใช้งานได้รับผลผลิตข่าวกรอง และนำไปใช้ จะทำการสะท้อนความพึงพอใจต่อผลผลิตข่าวกรองนั้น ๆ กลับมายังหน่วยรับผิดชอบผลผลิตข่าวกรอง เพื่อใช้ในการปรับปรุงผลผลิต ให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน

ในส่วนของ การรวบรวมข่าวสาร เพื่อให้ได้ข่าวสารการข่าวกรองที่มีคุณภาพ เพียงพอสำหรับนำมาดำเนินการวิธีข่าวกรองนั้น ใช้แนวคิด “การรวบรวมข่าวสารจากทุกแหล่ง” ประกอบด้วย ข่าวกรองทางบุคคล (Human Intelligence : HUMINT) ข่าวกรองทางสัญญาณ (Signals Intelligence : SIGINT) ข่าวกรองการวัดและสัญญาณแสดง (Measurement and Signature Intelligence : MASINT) ข่าวกรองทางแหล่งข้อมูลเปิด (Open-source Intelligence : OSINT) ข่าวกรองทาง

ภูมิสารสนเทศ (Geospatial Intelligence : GEOINT) ข่าวกรองทางเทคนิค (Technical Intelligence : TECHINT) ข่าวกรองทางไซเบอร์ (Cyber Intelligence : CYBINT) และการเฝ้าระวังทางอวกาศ (Space Situation Awareness : SSA)

แผนภาพที่ ๓ - ๑ วงรอบข่าวกรอง (Intelligence Cycle)

ที่มา : เอกสารประกอบการบรรยายวิชาความรู้เบื้องต้นทางการข่าวกรอง กรมข่าวทหารอากาศ, ๒๕๔๖ : ๑๖

สำหรับขีดความสามารถด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้บริบทของภัยคุกคามรูปแบบดั้งเดิม และนำมาประยุกต์ใช้กับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ส่งผลให้หน่วยงานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ยังไม่สามารถตอบสนองต่อการป้องกัน แจ็งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามในปัจจุบัน ซึ่งมีความผันผวน ความไม่แน่นอน ความสลับซับซ้อน และความคลุมเครือ ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด จึงอาจไม่เพียงพอต่อการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) แผนย่อย การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งกำหนดเป้าหมายให้หน่วยงานด้านการข่าวกรองและประชาคมข่าวกรองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงมีความพร้อมสูงขึ้นที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับ ความรุนแรง กองทัพอากาศจึงจำเป็นต้องพัฒนาขีดความสามารถด้านการข่าวกรอง ในทุกขั้นตอนของวงรอบข่าวกรอง เพื่อให้สามารถตอบสนองภารกิจที่กองทัพอากาศได้รับมอบหมาย

สรุป

จากการศึกษาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านการข่าวกรอง รวมถึง บริบทงานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ สามารถวิเคราะห์เป็นบทสรุปของบทนี้ ได้ดังนี้

๑. ตามหลักวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ในส่วนของการปฏิบัติ (Do) การจัดทำแผนระดับที่ ๓ หรือแผนปฏิบัติการของกองทัพอากาศ และโครงการ/การดำเนินงานต่าง ๆ ประเด็น “การพัฒนางานด้านการข่าวกรอง” ต้องดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ รวมทั้งปรับปรุงการดำเนินงานให้มุ่งเน้นการบรรลุเป้าหมาย แผนแม่บทย่อยแบบ “พุ่งเป้า” ไม่ใช่การมุ่งที่ตัวชี้วัด

๒. การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนพื้นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ในส่วนของฐานข้อมูลเปิดภาครัฐ เพื่อสนับสนุนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (Open-D) (Opendata, ๒๕๖๖) พบ ๗๖ ชุดข้อมูล แต่ไม่พบข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ประกอบการจัดทำแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง

๓. การจัดทำแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ เพื่อเป็นกรอบคิดในการจัดทำแผนปฏิบัติการของกองทัพอากาศ และโครงการ/การดำเนินงานต่าง ๆ ประเด็น “การพัฒนางานด้านการข่าวกรอง” หากพิจารณาตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล และห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย จะต้องสามารถบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย จำนวน ๕ เป้าหมาย คือ

๓.๑ เป้าหมาย ๐๑๐๓๐๑ หน่วยงานด้านการข่าวและประชาคมข่าวกรองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

๓.๒ เป้าหมาย ๐๑๐๓๐๒ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคงมีความพร้อมสูงขึ้นที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง

๓.๓ เป้าหมาย ๐๑๐๔๐๑ ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความท้าทายจากภายนอกในทุกรูปแบบได้สูงขึ้น

๓.๔ เป้าหมาย ๐๑๐๔๐๒ ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน

๓.๕ เป้าหมาย ๐๑๐๕๐๑ กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงมีประสิทธิภาพสูงขึ้น รวมถึง จะต้องครอบคลุมภารกิจ การข่าวกรอง การต่อต้านการข่าวกรอง การรักษาความปลอดภัย และกิจการต่างประเทศ แนวทางความสัมพันธ์ทางทหารระหว่างประเทศ ทั้งนี้ อาจพิจารณาผ่านมุมมอง “วงรอบข่าวกรอง” ซึ่งเป็นเครื่องมือหลักในการดำเนินงานด้านการข่าวกรอง ร่วมกับ องค์ประกอบ (V) และ ปัจจัย (F) ที่ระบุในห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย

บทที่ ๔

การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

การกำหนดแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยแบบพุ่งเป้า ได้อย่างเป็นรูปธรรมนั้น จำเป็นต้องดำเนินการตามหลักวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ หลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล และห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย เพื่อให้สามารถเป็นกรอบคิดในการจัดทำแผนปฏิบัติการของกองทัพอากาศ และโครงการ/การดำเนินงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ

การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ เมื่อพิจารณาผ่านบริบทงานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ที่จะต้องครอบคลุมภารกิจ การข่าวกรอง การต่อต้านการข่าวกรอง การรักษาความปลอดภัย และกิจการต่างประเทศ แนวทางความสัมพันธ์ทางทหารระหว่างประเทศ รวมถึง มุมมอง “วงรอบข่าวกรอง” ร่วมกับ แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการในระยะถัดไป ภายใต้แนวคิด “ความมั่นคงแบบองค์รวม” มีเป้าหมายแผนแม่บทย่อย จำนวน ๕ เป้าหมาย ที่การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย เป้าหมาย ๐๑๐๓๐๑ หน่วยงานด้านการข่าวและประชาสัมพันธ์ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เป้าหมาย ๐๑๐๓๐๒ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคงมีความพร้อมสูงขึ้นที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง เป้าหมาย ๐๑๐๔๐๑ ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความท้าทายจากภายนอกในทุกรูปแบบได้สูงขึ้น เป้าหมาย ๐๑๐๔๐๒ ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน และเป้าหมาย ๐๑๐๕๐๑ กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ผู้วิจัยกำหนดกรอบการจัดทำแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ใน ๖ ประเด็น ประกอบด้วย ภารกิจ (Mission) การวางแผนรวบรวมข่าวสาร (Planning) การรวบรวมข่าวสาร (Collection) การดำเนินกรรมวิธีข่าวกรอง (Processing) การกระจายข่าวกรอง (Dissemination) และการตอบกลับ (Feedback) โดยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่มีประสบการณ์และมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ จำนวน ๗ ท่าน คือ

๑. นาวาอากาศเอก ประรภ อิมแสง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน สำนักงานนโยบายและแผน กรมข่าวทหารอากาศ

๒. นาวาอากาศเอก วัชรพงษ์ นาคสิงห์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองรักษาความปลอดภัย สำนักงานนโยบายและแผน กรมข่าวทหารอากาศ

๓. นาวาอากาศเอก กัญ มโนธรรม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองการต่างประเทศ สำนักงานนโยบายและแผน กรมข่าวทหารอากาศ

๔. นาวาอากาศเอก ปฎิยุทธ์ พุ่มเกาะ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองข่าวกรองยุทธศาสตร์ สำนักข่าวกรอง กรมข่าวทหารอากาศ

๕. นาวาอากาศเอก ณรงค์ คำเนตร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองข่าวกรองยุทธวิธี สำนักข่าวกรอง กรมข่าวทหารอากาศ

๖. นาวาอากาศเอก ศิริชัย ศิริสมบัติ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการข่าว สำนักข่าวกรอง กรมข่าวทหารอากาศ

๗. นาวาอากาศเอก นเรศ เยี่ยมสถาน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองข่าวกรองการเฝ้าตรวจ และลาดตระเวน สำนักข่าวกรอง กรมข่าวทหารอากาศ

เพื่อให้ได้ข้อมูล มุมมอง แนวคิด และความคิดเห็นที่ครบถ้วนรอบด้าน ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ประเด็น ภารกิจ

จากแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ที่กำหนดวัตถุประสงค์ในการป้องกันประเทศ ประกอบด้วย ๑) เพื่อปกป้อง เทิดทูน และพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๒) เพื่อป้องกันและรักษาเอกราชอธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดนของชาติ จากการรุกรานด้วยกำลังและการใช้อาวุธ ๓) เพื่อคุ้มครองและพิทักษ์รักษาผลประโยชน์แห่งชาติ ๔) เพื่อพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน และสนับสนุนการแก้ปัญหาสำคัญของชาติ ๕) เพื่อเสริมความมั่นคงและรักษาความสงบเรียบร้อยบริเวณพื้นที่ชายแดน และพื้นที่ภายในประเทศ ๖) เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงและการทหารกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศมหาอำนาจ ประเทศคู่เจรจาภายใต้กรอบการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมประเทศคู่เจรจา มิตรประเทศอื่น และองค์การระหว่างประเทศ และ ๗) เพื่อสนับสนุนภารกิจการรักษาสันติภาพภายใต้กรอบของสหประชาชาติ รวมถึง กำหนดแนวความคิดทางยุทธศาสตร์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ประกอบด้วย ๑) การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง (Security Cooperation) ๒) การผนึกกำลังป้องกันประเทศ (United Defence) และ ๓) การป้องกันเชิงรุก (Active Defence)

และจากแผนปฏิบัติการราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กองทัพอากาศ ซึ่งกำหนดพันธกิจของกองทัพอากาศ ประกอบด้วย ๑) พิทักษ์รักษาเอกราชและความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในราชอาณาจักร ปราบปรามการกบฏและการจลาจล โดยจัดให้มีและใช้กำลังทหาร ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามที่มีกฎหมายกำหนด ๒) พิทักษ์รักษา ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ตลอดจนสนับสนุนภารกิจของ

สถาบันพระมหากษัตริย์ ๓) ปกป้อง พิทักษ์รักษาผลประโยชน์แห่งชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง ตลอดจนสนับสนุนภารกิจอื่นของรัฐในการพัฒนาประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจากภัยพิบัติ และการช่วยเหลือประชาชน ๔) ศึกษา วิจัย พัฒนา และดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และด้านกิจการอวกาศเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนภารกิจของกระทรวงกลาโหม และความมั่นคงของประเทศ และ ๕) ปฏิบัติการอื่นที่เป็นการปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงครามเพื่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือปฏิบัติการอื่นใด ทั้งนี้ ตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือตามมติคณะรัฐมนตรี

ดังนั้น ภารกิจ การข่าวกรอง จะต้องสามารถติดตาม แจ้งเตือน และประมวลสถานการณ์ของภัยคุกคาม ตามพันธกิจของกองทัพอากาศข้างต้น ซึ่งสามารถระบุภัยคุกคามประกอบด้วย ๑) การปฏิบัติการทางทหาร ทั้งการทำสงคราม และนอกเหนือจากการทำสงคราม ๒) การบ่อนทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์ ๓) การแข่งขันระหว่างประเทศมหาอำนาจ และข้าอำนาจต่าง ๆ ๔) การโจมตีทางไซเบอร์ ๕) ยาเสพติด ๖) การค้ามนุษย์ ๗) ผู้หลบหนีเข้าเมือง ๘) สาธารณภัย ๙) การก่อการร้าย ๑๐) อาชญากรรมข้ามชาติ ๑๑) ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๑๒) ความขัดแย้งอันเนื่องมาจากสาเหตุทางการเมือง และ ๑๓) ความมั่นคงตามแนวชายแดน

ภารกิจ การต่อต้านการข่าวกรอง จะต้องสามารถป้องกันการกระทำของต่างชาติ องค์การก่อการร้าย บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ที่มุ่งหมายจะให้ได้ไปซึ่งความลับของกองทัพอากาศ หรือทำลายความมั่นคงแห่งชาติที่กองทัพอากาศมีส่วนรับผิดชอบ โดยการจารกรรม การบ่อนทำลาย การก่อวินาศกรรม และการก่อการร้าย รวมถึง สามารถสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของกองทัพอากาศ

ภารกิจ การรักษาความปลอดภัย จะต้องสามารถให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและกำกับดูแลส่วนราชการของกองทัพอากาศ ในการดำเนินการเพื่อรักษาความปลอดภัยกำลังพล สถานที่ เอกสาร ข้อมูลข่าวสาร และสิ่งของอื่น ๆ ของทางราชการให้พ้นจากการจารกรรม การบ่อนทำลาย การก่อวินาศกรรม และการก่อการร้าย

ภารกิจ กิจการต่างประเทศ แนวทางความสัมพันธ์ทางทหารระหว่างประเทศ จะต้องสามารถ ดำเนินพิธีการทูต ระเบียบแบบแผน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงทางการทหารกับมิตรประเทศ บนพื้นฐานการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ รักษาคุณภาพระหว่างประเทศสำคัญทางยุทธศาสตร์ รวมถึงกำหนดแนวทางท่าทีและความร่วมมือ เพื่อให้กองทัพอากาศสามารถประมวลการความเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนแนวทางการรักษาคุณภาพระหว่างประเทศได้ทันท่วงที

๒. ประเด็น การวางแผนรวบรวมข่าวสาร

จากภารกิจดังกล่าวข้างต้น กองทัพอากาศจำเป็นต้องปรับปรุงแผนรวบรวมข่าวสารกองทัพอากาศ ให้ครอบคลุมความต้องการข่าวสารที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการของกองทัพอากาศอย่างต่อเนื่อง รวมถึง ต้องรองรับความต้องการข่าวสาร ของแผนรวบรวมข่าวกรองระดับสูง แผนรวบรวมข่าวสารกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร แผนรวบรวมข่าวสารกองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ ตามขีดความสามารถรวบรวมข่าวสารกองทัพอากาศ ทั้งนี้ การจัดทำแผนรวบรวมข่าวสารกองทัพอากาศ ควรปรับเปลี่ยนจากรูปแบบเอกสารไปสู่รูปแบบ

“ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์” บนระบบบูรณาการข่าวกรองภูมิสารสนเทศแบบรวมการ (GEOINT Portal) ซึ่งเป็นระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรองหลักของกองทัพอากาศ โดยจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งคำสั่ง คำขอข่าวสาร และการกำกับดูแลให้เป็นตามแผนรวบรวมข่าวสารกองทัพอากาศ รวมถึง สะดวกในการปรับปรุงแผน และง่ายต่อการเข้าถึงของหน่วยรวบรวมข่าวสารอย่างทันต่อสถานการณ์ ภายใต้การรักษาความปลอดภัยที่เป็นมาตรฐาน

๓. ประเด็น การรวบรวมข่าวสาร

จากแผนรวบรวมข่าวสารกองทัพอากาศ เพื่อให้ได้ข่าวสารถูกต้อง ครบถ้วนทันเวลา ตามความต้องการที่กำหนด ต้องอาศัย “การรวบรวมข่าวสารจากทุกแหล่ง” ประกอบด้วย ข่าวกรองบุคคล ข่าวกรองทางสัญญาณ ข่าวกรองการวัดและสัญญาณแสดง ข่าวกรองทางแหล่งข้อมูลเปิด ข่าวกรองทางภูมิสารสนเทศ ข่าวกรองทางเทคนิค ข่าวกรองทางไซเบอร์ และการเฝ้าระวังทางอวกาศ ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาขีดความสามารถเครื่องมือรวบรวมข่าวสารให้เพียงพอ เหมาะสมกับข้อจำกัดด้านงบประมาณ รวมถึงพัฒนาขีดความสามารถกำลังพลด้านการข่าวกรองให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะ ในการรวบรวมข่าวสารประเภทนั้น ๆ รวมถึง ต้องสามารถประยุกต์ใช้เครื่องมือรวบรวมข่าวสารของกองทัพอากาศ สนับสนุนภารกิจอื่นของรัฐบาล ในการพัฒนาประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจากภัยพิบัติ และการช่วยเหลือประชาชน ตามขีดความสามารถ

ทั้งนี้ การจัดหาเครื่องมือรวบรวมข่าวสาร และการพัฒนากำลังพล ควรพิจารณาบูรณาการร่วมกับหน่วยงานความมั่นคงอื่น ที่มีภารกิจใกล้เคียงกัน อาทิ ข่าวกรองทางแหล่งข้อมูลเปิด ข่าวกรองทางไซเบอร์ และการเฝ้าระวังทางอวกาศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล รวมถึง พิจารณาประเด็น ส่งเสริมการวิจัยพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ มาตรฐานทางทหาร กิจกรรมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงาน ทหาร เพื่อสร้างหลักประกันให้แก่กองทัพบนพื้นฐานการพึ่งพาตนเอง โดยบูรณาการขีดความสามารถของทุกภาคส่วน มุ่งเน้นการสนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถทำการผลิตเพื่อใช้ในราชการและเพื่อการพาณิชย์ในเชิงอุตสาหกรรมโดยการร่วมทุน

๔. ประเด็น การดำเนินกรรมวิธีข่าวกรอง

จากพันธกิจของกองทัพอากาศ สามารถกำหนดผลผลิตข่าวกรอง ประกอบด้วย การติดตามแจ้งเตือน (Indications and Warnings) การประมาณการข่าวกรอง (Intelligence Estimate) การประมาณการต่อต้านการข่าวกรอง (Counterintelligence Estimate) ข่าวกรองเป้าหมาย (Targeting Intelligence) การเตรียมสภาพแวดล้อมทางยุทธการด้านข่าวกรอง (IPOE : Intelligence Preparation of the Operational Environment) ทำเนียบกำลังรบ (Order of Battle) มาตรการรักษาความปลอดภัย (Security Measures) และท่าทีความสัมพันธ์ทางทหารระหว่างประเทศ (Trends in International Military Relationship) โดยปัจจัยสำคัญในการผลิตข่าวกรองให้มีคุณภาพเพียงพอต่อการนำไปใช้ในการตัดสินใจ คือ ข่าวสารการข่าวกรองที่มีคุณภาพ ซึ่งได้จากการรวบรวมข่าวสาร เครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์ และกำลังพลด้านการข่าวกรองที่ทำหน้าที่วิเคราะห์ ซึ่งในประเด็นนี้ มุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถกำลังพลด้านการข่าวกรองให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะ ในการผลิตข่าวกรองประเภทต่าง ๆ และพัฒนาเครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์ข่าวสารการข่าวกรอง ซึ่งมีปริมาณมาก โดยเฉพาะข่าวสารการข่าวกรองทางแหล่งข้อมูลเปิด

ทั้งนี้ การพัฒนากำลังพลและเครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์ ควรพิจารณา เช่นเดียวกับ ประเด็น การรวบรวมข่าวสาร

๕. ประเด็น การกระจายข่าวกรอง

ผลผลิตข่าวกรองข้างต้น รวมถึงข่าวสารการข่าวกรองที่รวบรวมได้ จะถูกใช้งานโดย ผู้ตัดสินใจหรือหน่วยผู้ส่งคำขอข่าวสาร ภายในกองทัพอากาศ ผ่านระบบ GEOINT Portal คู่ขนานกับการบรรยายสรุปในการประชุมระดับต่าง ๆ สำหรับ คำสั่ง/คำขอข่าวสาร ตามแผนรวบรวม ข่าวสารของหน่วยต่าง ๆ นอกเหนือจากกองทัพอากาศ ควรกระจายผ่านระบบสารสนเทศด้านการ ข่าวกรองของกองบัญชาการกองทัพไทย กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และ ศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ กองทัพอากาศจะต้อง พัฒนาระบบ GEOINT Portal ให้สามารถเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยความมั่นคงหลักข้างต้น ได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

๖. ประเด็น การตอบกลับ

การพัฒนาผลผลิตข่าวกรองให้ตรงความต้องการของหน่วยผู้ใช้ จำเป็นต้องอาศัย คำแนะนำหรือข้อคิดเห็นจากหน่วยผู้ใช้โดยตรง แต่จากวัฒนธรรมการทำงานแบบไทย ที่มีกติกาสื่อ การกล่าวข้อเท็จจริง เนื่องจากกังวลถึงความรู้สึกของผู้ผลิต จึงควรพัฒนาระบบการตอบกลับ ที่ไม่สามารถระบุตัวตนของผู้ให้คำแนะนำหรือข้อคิดเห็น โดยดำเนินการในสองลักษณะคือ ระบบการตอบ กลับของผู้ใช้งานที่อยู่ในระบบ GEOINT Portal และ ระบบการตอบกลับของผู้ใช้งานทั่วไป

สำหรับแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ที่ผู้วิจัยกำหนด ผ่านมุมมอง ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย จำนวน ๕ เป้าหมาย ร่วมกับ แนวทางการดำเนินงาน ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทย่อย จำนวน ๑๘ แนวทาง (บทที่ ๓ หน้า ๕๘ - ๕๙) สรุปได้ดังนี้

๑. เป้าหมาย ๐๑๐๓๐๑ หน่วยงานด้านการข่าวและประชาคมข่าวกรองทำงานอย่าง มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีแนวทางการพัฒนาประกอบด้วย

๑.๑ การดำเนินการข่าวกรองอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๑.๑ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร

๑.๑.๑.๑ ปลุกจิตสำนึกด้านการข่าวกรอง

๑.๑.๑.๒ เสริมสร้างวัฒนธรรม Need to Share

๑.๑.๑.๓ ปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมให้ทันต่อสถานการณ์

๑.๑.๑.๔ เพิ่มหลักสูตรเฉพาะทางให้ครอบคลุมการรวบรวมข่าวสาร
ทุกประเภท

๑.๑.๑.๕ จัดการฝึกด้านการข่าวกรอง ทอ.และข่าวกรองร่วม

๑.๑.๑.๖ พัฒนากำลังพลให้เชี่ยวชาญด้านภาษา

๑.๑.๑.๗ สรรหากำลังพลด้านภาษาให้ครอบคลุมภัยคุกคาม

๑.๑.๒ รวบรวม แลกเปลี่ยน แจ้งเตือนข้อมูลข่าวสาร

๑.๑.๒.๑ พัฒนาระบบกระจายข่าวสารแจ้งเตือนภัยคุกคาม

๑.๑.๒.๒ พัฒนาระบบงานติดตามและแจ้งเตือนภัยคุกคาม

๑.๑.๒.๓ พัฒนาระบบงานผลิตประมาณการภัยคุกคามทั้ง ๓ ระยะ

- ๑.๑.๒.๔ พัฒนาเครื่องช่วยในการวิเคราะห์ภัยคุกคาม
- ๑.๑.๒.๕ พัฒนาระบบ GEOINT Portal ให้ครอบคลุมภัยคุกคาม และรองรับการบูรณาการฐานข้อมูลกับหน่วยงานอื่น
- ๑.๑.๒.๖ เสริมสร้างความร่วมมือกับประชาคมข่าวกรองทั้งภายใน และภายนอกประเทศ
- ๑.๑.๒.๗ เพิ่มเติมความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทั้ง ภายในและภายนอกประเทศ ให้ครอบคลุมภัยคุกคาม
- ๑.๑.๓ การบริหารจัดการ
 - ๑.๑.๓.๑ พัฒนาระบบวางแผนรวบรวมข่าวสารร่วม
 - ๑.๑.๓.๒ พัฒนาระบบจัดส่งคำสั่ง คำขอข่าวสาร
 - ๑.๑.๓.๓ เสริมสร้างความร่วมมือและระบบงานศูนย์ประสาน ข่าวกรองแห่งชาติ
 - ๑.๑.๓.๔ เสริมสร้างความร่วมมือและระบบงานหน่วยข่าวกรอง มิตรประเทศ
 - ๑.๑.๓.๕ เสริมสร้างความร่วมมือและระบบงานหน่วยข่าวกรอง มิตรประเทศ
 - ๑.๑.๓.๖ พัฒนาระบบกระจายข่าวสาร/ข่าวกรองร่วม
 - ๑.๑.๓.๗ พัฒนาระบบฐานข้อมูลข่าวกรองร่วม
 - ๑.๑.๓.๘ ดำรงความสัมพันธ์เครือข่ายข่าวประชาชนที่มีอยู่เดิม
 - ๑.๑.๓.๙ เสริมสร้างเครือข่ายข่าวประชาชนให้ครอบคลุมประเภท ภัยคุกคาม
 - ๑.๑.๓.๑๐ พัฒนาระบบบริหารจัดการเครือข่ายข่าวประชาชนร่วม
- ๑.๑.๔ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อหน่วยงานด้านการข่าวกรอง และประชาคม ข่าวกรองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
 - ๑.๑.๔.๑ พัฒนาระบบ GEOINT Portal ให้รองรับการบริหาร จัดการด้านการข่าวกรองแบบบูรณาการทั้งภายใน ทอ. รวมถึง ประชาคมข่าวกรองภายในและต่างประเทศ
 - ๑.๑.๔.๒ ปรับปรุงระเบียบ ทอ.ที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข่าวสาร
 - ๑.๑.๔.๓ พัฒนากฎหมายให้ ทอ.สามารถใช้เครื่องมือรวบรวม ข่าวสารสนับสนุนความต้องการของหน่วยงานรัฐ ภายนอก กท. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - ๑.๑.๔.๔ พัฒนาระเบียบและแนวทางการใช้เครื่องมือรวบรวม ข่าวสารร่วมกับหน่วยงานประชาคมข่าวกรองทั้งภายใน และภายนอกประเทศ

๑.๒ การเสริมสร้างความร่วมมืออย่างเป็นเอกภาพในประชาคมข่าวกรอง และ พัฒนาเครือข่ายด้านข้อมูลข่าวสารกับภาคเอกชนและภาคประชาชน

- ๑.๒.๑ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร
 - ๑.๒.๑.๑ เสริมสร้างวัฒนธรรม การทำงานร่วมกันกับประชาคม
ข้าวกรอง
 - ๑.๒.๑.๒ ส่งเสริมให้มีสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการข้าวกรอง
แห่งชาติ
- ๑.๒.๒ รวบรวม แลกเปลี่ยน แจ้างเตือนข้อมูลข่าวสาร
 - ๑.๒.๒.๑ ส่งเสริมให้มีระบบสารสนเทศด้านการข้าวกรองแห่งชาติ
ครอบคลุมวงรอบข้าวกรอง
- ๑.๒.๓ การบริหารจัดการ
 - ๑.๒.๓.๑ ส่งเสริมให้มีระบบสารสนเทศด้านการข้าวกรองแห่งชาติ
ครอบคลุมวงรอบข้าวกรอง
 - ๑.๒.๓.๒ ส่งเสริมให้มีระบบบริหารจัดการเครือข่ายข้าวประชาชน
แห่งชาติ ครอบคลุมภัยคุกคามความมั่นคง
- ๑.๒.๔ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อหน่วยงานด้านการข้าวกรอง และประชาคม
ข้าวกรองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
 - ๑.๒.๔.๑ ส่งเสริมให้มีระบบสารสนเทศด้านการข้าวกรองแห่งชาติ
ครอบคลุมวงรอบข้าวกรอง
 - ๑.๒.๔.๒ ส่งเสริมให้มีกฎหมายที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานด้านการข้าว
กรอง โดยเฉพาะการรวบรวมข่าวสารทางไซเบอร์
- ๑.๓ การพัฒนาขีดความสามารถของระบบงานข้าวกรอง
 - ๑.๓.๑ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร
 - ๑.๓.๑.๑ เสริมสร้างวัฒนธรรม การทำงานร่วมกันกับประชาคม
ข้าวกรอง
 - ๑.๓.๑.๒ ส่งเสริมให้มีสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการข้าวกรอง
แห่งชาติ
 - ๑.๓.๒ รวบรวม แลกเปลี่ยน แจ้างเตือนข้อมูลข่าวสาร
 - ๑.๓.๒.๑ ส่งเสริมให้มีระบบสารสนเทศด้านการข้าวกรองแห่งชาติ
ครอบคลุมวงรอบข้าวกรอง
 - ๑.๓.๓ การบริหารจัดการ
 - ๑.๓.๓.๑ ส่งเสริมให้มีระบบสารสนเทศด้านการข้าวกรองแห่งชาติ
ครอบคลุมวงรอบข้าวกรอง
 - ๑.๓.๓.๒ ส่งเสริมให้มีระบบบริหารจัดการเครือข่ายข้าวประชาชน
แห่งชาติ ครอบคลุมภัยคุกคามความมั่นคง
 - ๑.๓.๔ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อหน่วยงานด้านการข้าวกรอง และประชาคม
ข้าวกรองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

- ๑.๓.๔.๑ ส่งเสริมให้มีระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรองแห่งชาติ
ครอบคลุมวงรอบข่าวกรอง
- ๑.๓.๔.๒ ส่งเสริมให้มีกฎหมายที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานด้านการข่าว
กรอง โดยเฉพาะการรวบรวมข่าวสารทางไซเบอร์
- ๑.๔ เสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานข่าวกรอง
 - ๑.๔.๑ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อหน่วยงานด้านการข่าวกรอง และประชาคม
ข่าวกรองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
 - ๑.๔.๑.๑ ส่งเสริมให้มีระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรองแห่งชาติ
ครอบคลุมวงรอบข่าวกรอง
 - ๑.๔.๑.๒ ส่งเสริมให้มีกฎหมายที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานด้านการข่าว
กรอง โดยเฉพาะการรวบรวมข่าวสารทางไซเบอร์
 - ๑.๔.๑.๓ ส่งเสริมให้มีเงินประจำตำแหน่งด้านการข่าวกรอง
- ๑.๕ พัฒนาเครื่องมือการประเมินสถานการณ์ในระดับยุทธศาสตร์
 - ๑.๕.๑ รวบรวม แลกเปลี่ยน แจกแจงข้อมูลข่าวสาร
 - ๑.๕.๑.๑ พัฒนาเครื่องช่วยในการวิเคราะห์ภัยคุกคาม
- ๑.๖ พัฒนาปฏิบัติการไซเบอร์เพื่อความมั่นคง และพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ
เพื่อการใช้งานดาวเทียมสื่อสาร ดาวเทียมถ่ายภาพด้านความมั่นคง และการสังเกตการณ์ทางอวกาศ
ด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
 - ๑.๖.๑ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร
 - ๑.๖.๑.๑ เสริมสร้างวัฒนธรรม การทำงานร่วมกันกับประชาคม
ข่าวกรองด้าน CYBINT และ SSA
 - ๑.๖.๑.๒ พัฒนากำลังพล CYBINT ร่วมกับ สกมช./ดศ. และ SSA
ร่วมกับ Gistda / NARIT /ทสอ.กท.
 - ๑.๖.๑.๓ เสริมสร้างความร่วมมือการพัฒนากำลังพลด้าน CYBINT
และ SSA กับ มิตรประเทศทางทหาร โดยเฉพาะ สหรัฐฯ
อิสราเอล จีน และ รัสเซีย
 - ๑.๖.๒ รวบรวม แลกเปลี่ยน แจกแจงข้อมูลข่าวสาร
 - ๑.๖.๒.๑ พัฒนาระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรอง CYBINT
ร่วมกับ สกมช. และ ดศ.ครอบคลุมวงรอบข่าวกรอง
 - ๑.๖.๒.๒ พัฒนาระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรอง SSA ร่วมกับ
Gistda และ NARIT ครอบคลุมวงรอบข่าวกรอง
 - ๑.๖.๒.๓ เสริมสร้างความร่วมมือกับประชาคมข่าวกรอง CYBINT
ร่วมกับ สกมช./ดศ. และ SSA ร่วมกับ Gistda / NARIT
/ทสอ.กท.

๑.๖.๒.๔ เสริมสร้างความร่วมมือด้าน CYBINT และ SSA กับ มิตรประเทศทางทหาร โดยเฉพาะ สหรัฐฯ อิสราเอล จีน และรัสเซีย

๑.๗ พัฒนาระบบข่าวกรองเพื่อการแจ้งเตือนภัยคุกคามทางทหาร โดยจัดให้มีระบบฐานข้อมูลข่าวกรองร่วม ด้วยความร่วมมืออย่างเป็นทางการในประชาคมข่าวกรอง หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานข่าวกรองต่างประเทศ และพัฒนาระบบข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ในทั้งในระดับนโยบาย ระดับอำนาจการข่าว และระดับปฏิบัติการข่าว

๑.๗.๑ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร

๑.๗.๑.๑ เสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานข่าวกรองร่วม ระหว่างเหล่าทัพ

๑.๗.๑.๒ ส่งเสริมให้มีสำนักพัฒนาข่าวกรองทางทหาร

๑.๗.๒ รวบรวม แลกเปลี่ยน แจ้งเตือนข้อมูลข่าวสาร

๑.๗.๒.๑ พัฒนาระบบ GEOINT Portal ให้สามารถแจ้งเตือนภัยคุกคามการปฏิบัติการทางทหาร ทั้งมิติทางอากาศไซเบอร์ และอวกาศ

๑.๗.๒.๒ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรองทางทหาร ศบท.บก.ทท.

๑.๗.๒.๓ พัฒนาระบบงานผลิตประมาณการภัยคุกคามการปฏิบัติการทางทหาร ทั้ง ๓ ระยะ ครอบคลุม ๓ มิติ

๑.๗.๒.๔ พัฒนาเครื่องช่วยในการวิเคราะห์ภัยคุกคามทางทหาร ทั้งมิติทางอากาศ ไซเบอร์ และอวกาศ

๑.๗.๒.๕ พัฒนาระบบ GEOINT Portal ให้ครอบคลุมภัยคุกคามการปฏิบัติการทางทหาร ทั้ง ๓ มิติ รองรับการบูรณาการฐานข้อมูลกับ ศบท.บก.ทท.

๑.๗.๒.๖ เสริมสร้างความร่วมมือกับประชาคมข่าวกรองทางทหารภายในประเทศและมิตรประเทศ

๑.๗.๓ การบริหารจัดการ

๑.๗.๓.๑ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรองทางทหาร ศบท.บก.ทท. ครอบคลุมวงรอบข่าวกรอง

๑.๗.๔ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อหน่วยงานด้านการข่าวกรอง และประชาคมข่าวกรองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๗.๔.๑ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรองทางทหาร ศบท.บก.ทท. ครอบคลุมวงรอบข่าวกรอง

๑.๗.๔.๒ พัฒนาระเบียบและแนวทางการใช้เครื่องมือรวบรวมข่าวสารร่วมกับหน่วยงานประชาคมข่าวกรองทางทหาร

๑.๘ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ มาตรฐานทางทหาร กิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร เพื่อสร้างหลักประกันให้แก่กองทัพบนพื้นฐานการพึ่งพาตนเอง โดยบูรณาการขีดความสามารถของทุกภาคส่วน มุ่งเน้นการสนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถทำการผลิตเพื่อใช้ในราชการและเพื่อการพาณิชย์ในเชิงอุตสาหกรรม โดยการร่วมทุน

๑.๘.๑ รวบรวม แลกเปลี่ยน แฉ่งเตือนข้อมูลข่าวสาร

๑.๘.๑.๑ พัฒนาเครื่องช่วยในการวิเคราะห์ภัยคุกคามการปฏิบัติการทางทหาร ทั้งมิติทางอากาศ ไชเบอร์ และอวกาศ โดยภาคเอกชนในประเทศ

๑.๘.๒ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อหน่วยงานด้านการข่าวกรอง และประชาคมข่าวกรองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๘.๒.๑ ส่งเสริมให้มีการวิจัย พัฒนา เทคโนโลยีเกี่ยวกับระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรองแห่งชาติ ครอบคลุมวงรอบข่าวกรอง โดยภาคเอกชนในประเทศ

๑.๙ พัฒนาเสริมสร้างกำลังประชาชน ทหารกองหนุน ทหารนอกประจำการ ทหารผ่านศึกทุกประเภท เพื่อมุ่งไปสู่การอ้อมกำลังและชดเชยอำนาจกำลังรบของกองทัพที่มีอยู่อย่างจำกัด ในยามสงคราม รวมทั้ง การแจ้งเตือนด้านการข่าว ด้วยการเสริมสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมป้องกันประเทศ รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ

๑.๙.๑ รวบรวม แลกเปลี่ยน แฉ่งเตือนข้อมูลข่าวสาร

๑.๙.๑.๑ จัดทำฐานข้อมูลข่าวสารที่ได้รับแจ้งอย่างเป็นระบบ

๑.๙.๑.๒ สร้างเครือข่ายข่าวจากประชาชน ทหารกองหนุน ทหารนอกประจำการ ทหารผ่านศึกทุกประเภท ให้สามารถแจ้งเตือนด้านการข่าว

๑.๙.๒ การบริหารจัดการ

๑.๙.๒.๑ ดำรงความสัมพันธ์เครือข่ายข่าวประชาชนที่มีอยู่เดิม

๑.๙.๒.๒ เสริมสร้างเครือข่ายข่าวประชาชนให้ครอบคลุมภัยคุกคาม

๑.๙.๒.๓ พัฒนาระบบบริหารจัดการเครือข่ายข่าวประชาชนร่วม

๑.๑๐ การส่งเสริมความสัมพันธ์ ความเข้าใจ ความไว้วางใจระหว่างประเทศผ่านทางความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ

๑.๑๐.๑ รวบรวม แลกเปลี่ยน แฉ่งเตือนข้อมูลข่าวสาร

๑.๑๐.๑.๑ พัฒนากลไกการแลกเปลี่ยนข่าวสารกับ ทอ.มิตรประเทศ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

๑.๑๑ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ดีและยั่งยืนกับประเทศ

มหาอำนาจ

- ๑.๑๑.๑ การบริหารจัดการ
 - ๑.๑๑.๑.๑ เสริมสร้างความร่วมมือและระบบงานหน่วยข่าวกรอง
มิตรประเทศ
 - ๑.๑๒ การแสวงหาและใช้ประโยชน์จากบทบาทและความร่วมมือระหว่างประเทศ
ในการปกป้องอธิปไตยและรักษาผลประโยชน์ของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ
 - ๑.๑๒.๑ รวบรวม แลกเปลี่ยน แจ้งเตือนข้อมูลข่าวสาร
 - ๑.๑๒.๑.๑ พัฒนากลไกการแลกเปลี่ยนข่าวสารกับ ทอ.มิตร
ประเทศ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกับ
สถานการณ์
 - ๑.๑๒.๒ การบริหารจัดการ
 - ๑.๑๒.๒.๑ เสริมสร้างความร่วมมือและระบบงานหน่วยข่าวกรอง
มิตรประเทศ
 - ๑.๑๓ การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงในมิติต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยน
องค์ความรู้และประสบการณ์ ตลอดถึงกระชับความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
 - ๑.๑๓.๑ การบริหารจัดการ
 - ๑.๑๓.๑.๑ ดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง
ในมิติต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์
ระหว่าง ทอ.กับ ทอ.มิตรประเทศ
- ๒. เป้าหมาย ๐๑๐๓๐๒ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคงมีความพร้อมสูงขึ้น ที่จะ
เผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง มีแนวทางการพัฒนาประกอบด้วย**
- ๒.๑ การดำเนินการข่าวกรองอย่างมีประสิทธิภาพ
 - ๒.๑.๑ ความร่วมมือด้านความมั่นคง
 - ๒.๑.๑.๑ การฝึกด้าน ISR กับมิตรประเทศทางทหาร
 - ๒.๑.๒ การใช้กำลัง การเตรียมกำลัง การฝึกกำลัง เพื่อป้องกันประเทศ
 - ๒.๑.๒.๑ สร้างเครือข่ายข่าวจากกำลังพลและกำลังพลสำรอง
 - ๒.๑.๒.๒ พัฒนา Sensor ครอบคลุมการรวบรวมข่าวสารทุก
ประเภท
 - ๒.๑.๒.๓ บูรณาการ Sensor ระหว่างเหล่าทัพ ทั้งการจัดหา
พัฒนา และการใช้งาน
 - ๒.๑.๒.๔ พัฒนากำลังพลด้านการข่าวทั้งความรู้ ทักษะ และ
ทัศนคติ ให้สามารถผลิตข่าวกรองการรบที่มีประสิทธิภาพ
 - ๒.๑.๒.๕ บูรณาการหลักสูตรด้านการข่าวกรองระหว่างเหล่าทัพ
เพื่อนำไปสู่ข่าวกรองทางทหารร่วม
 - ๒.๑.๓ ชีตความสามารถเพื่อรักษาอธิปไตยและผลประโยชน์แห่งชาติ
 - ๒.๑.๓.๑ บูรณาการการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยี Sensor ระหว่าง
เหล่าทัพ เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง

๒.๑.๓.๒ พัฒนากำลังพลด้าน CYBINT แบบบูรณาการระหว่าง
เหล่าทัพ

๒.๒ การเสริมสร้างความร่วมมืออย่างเป็นเอกภาพในประชาคมข่าวกรอง และ
พัฒนาเครือข่ายด้านข้อมูลข่าวสารกับภาคเอกชนและภาคประชาชน

๒.๒.๑ ความร่วมมือด้านความมั่นคง

๒.๒.๑.๑ การแลกเปลี่ยนข่าวสาร/ข่าวกรอง กับมิตรประเทศ

๒.๒.๒ ขีดความสามารถเพื่อรักษาอธิปไตยและผลประโยชน์แห่งชาติ

๒.๒.๒.๑ พัฒนาระบบ GEOINT Portal ให้สามารถเชื่อมโยงกับ
ระบบสารสนเทศข่าวกรองการรบของ ศบท.บก.ทท.
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒.๒.๒ พัฒนาระบบ GEOINT Portal ให้รองรับ CYBINT และ
สามารถเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศข่าวกรองการรบ
ของ ศบท.บก.ทท.ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ เสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานข่าวกรอง

๒.๓.๑ ขีดความสามารถเพื่อรักษาอธิปไตยและผลประโยชน์แห่งชาติ

๒.๓.๑.๑ ส่งเสริมให้มีเงินประจำตำแหน่งด้านการข่าวกรองการรบ

๒.๔ พัฒนาเครื่องมือการประเมินสถานการณ์ในระดับยุทธศาสตร์

๒.๔.๑ ขีดความสามารถเพื่อรักษาอธิปไตยและผลประโยชน์แห่งชาติ

๒.๔.๑.๑ พัฒนาเครื่องช่วยในการวิเคราะห์ภัยคุกคามการปฏิบัติการ
ทางทหาร ทั้งมิติทางอากาศ ไชเบอร์ และอวกาศ

๒.๕ พัฒนาปฏิบัติการไซเบอร์เพื่อความมั่นคง และพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ
เพื่อการใช้งานดาวเทียมสื่อสาร ดาวเทียมถ่ายภาพด้านความมั่นคง และการสังเกตการณ์ทางอวกาศ
ด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๒.๕.๑ ความร่วมมือด้านความมั่นคง

๒.๕.๑.๑ การฝึกด้าน ISR กับมิตรประเทศ โดยเฉพาะมิติ Cyber
และ Space

๒.๕.๑.๒ เสริมสร้างความร่วมมือด้าน Cyber และ Space กับ
องค์กรระหว่างประเทศ ผ่าน สกมช./ดศ./Gistda/ NARIT

๒.๕.๒ ขีดความสามารถเพื่อรักษาอธิปไตยและผลประโยชน์แห่งชาติ

๒.๕.๒.๑ จัดทำระบบบัญชีกำลังพล และกำลังพลสำรอง ที่มี
ขีดความสามารถด้าน CYBINT และ SSA

๒.๕.๒.๒ พัฒนาเครื่องมือรวบรวมข่าวสารด้าน CYBINT และ SSA

๒.๖ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ มาตรฐาน
ทางทหาร กิจกรรมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร เพื่อสร้างหลักประกันให้แก่
กองทัพบนพื้นฐานการพึ่งพาตนเอง โดยบูรณาการขีดความสามารถของทุกภาคส่วน มุ่งเน้นการ

สนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถทำการผลิตเพื่อใช้ในราชการและเพื่อการพาณิชย์ในเชิงอุตสาหกรรม โดยความร่วมมือ

๒.๖.๑ ความร่วมมือด้านความมั่นคง

๒.๖.๑.๑ ส่งเสริมการวิจัยด้านเทคโนโลยี ISR กับมิตรประเทศ

๒.๗ พัฒนาเสริมสร้างกำลังประชาชน ทหารกองหนุน ทหารนอกประจำการ ทหารผ่านศึกทุกประเภท เพื่อมุ่งไปสู่การอ้อมกำลังและชดเชยอำนาจกำลังรบของกองทัพที่มีอยู่อย่างจำกัด ในยามสงคราม รวมทั้ง การแจ้งเตือนด้านการข่าว ด้วยการเสริมสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมป้องกันประเทศ รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ

๒.๗.๑ การใช้กำลัง การเตรียมกำลัง การฝึกกำลัง เพื่อป้องกันประเทศ

๒.๗.๑.๑ สร้างเครือข่ายข่าวจากประชาชน ทหารกองหนุน ทหารนอกประจำการ ทหารผ่านศึกทุกประเภท ให้สามารถแจ้งเตือนด้านการข่าว

๒.๘ การส่งเสริมความสัมพันธ์ ความเข้าใจ ความไว้วางใจระหว่างประเทศ ผ่านทางความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ

๒.๘.๑ ความร่วมมือด้านความมั่นคง

๒.๘.๑.๑ ดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ ความเข้าใจ ความไว้วางใจระหว่าง ทอ.กับ ทอ.มิตรประเทศ

๒.๙ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ดีและยั่งยืนกับประเทศมหาอำนาจ

๒.๙.๑ ความร่วมมือด้านความมั่นคง

๒.๙.๑.๑ ดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่าง ทอ.กับ ทอ.มิตรประเทศ

๒.๑๐ การแสวงหาและใช้ประโยชน์จากบทบาทและความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการปกป้องอธิปไตยและรักษาผลประโยชน์ของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑๐.๑ ความร่วมมือด้านความมั่นคง

๒.๑๐.๑.๑ แสวงประโยชน์จากการฝึกร่วมผสม ระหว่าง ทอ.กับ ทอ.มิตรประเทศ

๒.๑๑ การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงในมิติต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ ตลอดถึงกระชับความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

๒.๑๑.๑ ความร่วมมือด้านความมั่นคง

๒.๑๑.๑.๑ ดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงในมิติต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ระหว่าง ทอ.กับ ทอ.มิตรประเทศ

๓. เป้าหมาย ๐๑๐๔๐๑ ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความท้าทายจากภายนอกในทุกรูปแบบได้สูงขึ้น มีแนวทางการพัฒนาประกอบด้วย

๓.๑ สร้างเสริมความร่วมมือที่สมดุลกับนานาชาติ เพื่อส่งเสริมสถานะแวดล้อมระหว่างประเทศที่เหมาะสมสำหรับการรักษาอำนาจอธิปไตยของประเทศไทย และเสริมสร้างความมั่นคงภายใน

๓.๑.๑ ความพร้อมของไทยด้านการต่างประเทศ

๓.๑.๑.๑ กำหนดแนวทางท่าทีและความร่วมมือ ของ ทอ. กับ ทอ. มิตรประเทศ ให้สามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศได้อย่างทันท่วงที

๓.๑.๑.๒ พัฒนากลไกการทำงานของ AWG ทอ. ให้สามารถดำเนินการตามนโยบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๑.๑.๓ กำหนดแนวทางการให้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์การเมืองภายในประเทศ กับ ทอ. มิตรประเทศ ที่สอดคล้องกับ กต.

๓.๑.๑.๔ พัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะ ทางการทูตและการข่าวกรองให้กับผู้ปฏิบัติงานใน สน.ผชท.ทอ.

๓.๑.๒ ความพร้อมของหน่วยงานทั้งภายใน/ภายนอก ในการนำข้อตกลงระหว่างประเทศไปปฏิบัติ

๓.๑.๒.๑ พัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะ ทางการทูตและการข่าวกรองให้กับผู้ปฏิบัติงานใน สน.ผชท.ทอ. เพื่อสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๑.๒.๒ กำหนดแนวทางปฏิบัติงานของ สน.ผชท.ทอ. ให้สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศ

๓.๒ ส่งเสริมด้านความมั่นคง/ข่าวกรองกับประเทศเพื่อนบ้าน

๓.๒.๑ ความพร้อมของไทยด้านการต่างประเทศ

๓.๒.๑.๑ พัฒนาระบบแลกเปลี่ยนข่าวสารกับ ทอ. มิตรประเทศ ให้สามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๑.๒ พัฒนากลไกการแลกเปลี่ยนข่าวสารกับ ทอ. มิตรประเทศ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

๓.๒.๑.๓ พัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะ ทางการทูตและการข่าวกรองให้กับผู้ปฏิบัติงานใน สน.ผชท.ทอ.

๓.๒.๑.๔ ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ให้เอื้อต่อการปฏิบัติการรวบรวมข่าวสารในต่างประเทศอย่างเหมาะสม

- ๓.๒.๒ ช่องทางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
 - ๓.๒.๒.๑ พัฒนากลไกการแลกเปลี่ยนข่าวสารกับ ทอ.มิตรประเทศ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์
 - ๓.๒.๒.๒ พัฒนาระบบแลกเปลี่ยนข่าวสารกับ ทอ.มิตรประเทศ ให้สามารถรักษาคุณภาพระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - ๓.๒.๒.๓ พัฒนาระบบการติดต่อสื่อสารกับ สน.พชท.ทอ.ให้มีความมีประสิทธิภาพและปลอดภัยสูงสุด
 - ๓.๒.๓ แนวทางการตกลงร่วมกัน
 - ๓.๒.๓.๑ พัฒนากลไกการแลกเปลี่ยนข่าวสารกับ ทอ.มิตรประเทศ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์
 - ๓.๓ ป้องกันการแพร่ขยายของแนวคิดสุดโต่งที่นิยมใช้ความรุนแรงทั้งภายในประเทศ และภูมิภาคอาเซียนในเชิงรุก โดยการแลกเปลี่ยนข่าวกรองและกรณีศึกษากับต่างประเทศ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นกลางเกี่ยวกับความเชื่อต่าง ๆ
 - ๓.๓.๑ ความพร้อมของไทยด้านการต่างประเทศ
 - ๓.๓.๑.๑ พัฒนากลไกการแลกเปลี่ยนข่าวสารกับ ทอ.มิตรประเทศ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการก่อการร้ายสากล โดยเฉพาะการจับ/ปล้นอากาศยาน
- ๔. เป้าหมาย ๐๑๐๔๐๒ ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน มีแนวทางการพัฒนาประกอบด้วย**
- ๔.๑ สร้างเสริมความร่วมมือที่สมดุลกับนานาประเทศ เพื่อส่งเสริมสถานะแวดล้อมระหว่างประเทศที่เหมาะสมสำหรับการรักษาอำนาจอธิปไตยของประเทศไทย และเสริมสร้างความมั่นคงภายใน
 - ๔.๑.๑ การดำเนินการภายในประเทศ
 - ๔.๑.๑.๑ เสริมสร้างความร่วมมือและระบบงานศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ
 - ๔.๑.๒ ความร่วมมือระหว่างประเทศ/มิติต่างประเทศ
 - ๔.๑.๒.๑ พัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะ ทางการทูตให้กับผู้ปฏิบัติงานใน สน.พชท.ทอ.เพื่อสามารถสร้างความไว้วางใจทางทหารระหว่างไทยกับต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - ๔.๑.๒.๒ กำหนดแนวทางท่าทีและความร่วมมือ ของ ทอ.กับ ทอ.มิตรประเทศให้สามารถรักษาคุณภาพระหว่างประเทศได้อย่างทันที่

๔.๒ ส่งเสริมด้านความมั่นคง/ข่าวกรองกับประเทศเพื่อนบ้าน

๔.๒.๑ ความสามารถรับมือภัยคุกคาม

๔.๒.๑.๑ พัฒนาระบบแลกเปลี่ยนข่าวสารกับ ทอ.มิตรประเทศ ให้สามารถรักษาคุณภาพระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒.๑.๒ พัฒนาเครื่องช่วยในการติดตาม แจ้งเตือน และวิเคราะห์ภัยคุกคาม

๕. เป้าหมาย ๐๑๐๕๐๑ กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงมีประสิทธิภาพสูงขึ้น มีแนวทางการพัฒนาประกอบด้วย

๕.๑ การพัฒนาปรับปรุงกลไก โครงสร้าง บทบาทและอำนาจหน้าที่ ของ กอ.รมน. ศรชล. และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๕.๑.๑ การพัฒนาสมรรถนะบุคลากร

๕.๑.๑.๑ พัฒนากำลังพลด้านการข่าวกรอง ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๕.๑.๑.๒ พัฒนาระบบงานการข่าวกรองระหว่าง ปรมน.ทอ.กับ กอ.รมน. /ศรชล.

๕.๑.๒ โครงสร้างหน่วยงาน

๕.๑.๒.๑ พัฒนาระบบงานการข่าวกรองระหว่าง ปรมน.ทอ.กับ ขว.ทอ.

๕.๒ การบริหารจัดการข้อมูลด้านความมั่นคงแบบบูรณาการร่วมกัน เพื่อให้มีข้อมูลที่ทันสมัย ถูกต้อง และสมบูรณ์เพียงพอที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๒.๑ การบูรณาการข้อมูล

๕.๒.๑.๑ พัฒนาระบบ GEOINT Portal ให้สามารถเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศข่าวกรองของ กอ.รมน. /ศรชล. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๒.๑.๒ พัฒนากำลังพลด้านการข่าวกรอง ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๕.๒.๒ ประสิทธิภาพการบริหารขับเคลื่อนจากภาคเอกชน

๕.๒.๒.๑ จัดตั้ง หรือสนับสนุน CSOs ที่สามารถเป็นเครือข่ายข่าวให้กับ ทอ. อาทิต โตรน อวกาศ และไซเบอร์ เป็นต้น

๕.๒.๒.๑ พัฒนาการดำเนินงานเครือข่ายข่าวประชาชน ของ ทอ. ให้สามารถสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความมั่นคงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ๕.๒.๒.๑ พัฒนาบัญชี และประสานงานกับภาคเอกชนที่สามารถ
สนับสนุนข้อมูลด้านความมั่นคง อาทิ สายการบิน DJI
บริษัท ปรภ.ทำอากาศยาน และสนามบินเอกชน เป็นต้น
- ๕.๒.๒.๑ วิจัย หรือพัฒนาองค์ความรู้ด้านความมั่นคงร่วมกับ
ภาคเอกชน อาทิ อากาศยานไร้คนขับ CYBINT และSSA

(รายละเอียดการจัดทำแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ
สามารถดูได้จากลิงค์https://docs.google.com/spreadsheets/d/1Rl7U620OO3lBmhTY5jjS-fGm-3XsHE4J/edit?usp=drive_link)

สรุป

จากแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์
หลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล และห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย เมื่อพิจารณาบริบทงานด้านการ
ข่าวกรองของกองทัพอากาศจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ร่วมกับ ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย จำนวน
๕ เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทย่อย จำนวน ๑๘ แนวทาง สามารถ
กำหนดแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ได้ดังนี้

๑. การพัฒนาศักยภาพกำลังพลด้านการข่าวกรอง

๑.๑ การปลูกจิตสำนึกด้านการข่าวกรอง และการรักษาความปลอดภัย ให้กับ
กำลังพลทุกคนของกองทัพอากาศ

๑.๒ การเสริมสร้างวัฒนธรรมการแบ่งปันข่าวสารการข่าวกรอง และการทำงาน
ร่วมกัน ระหว่างประชาคมข่าวกรองภายในกองทัพอากาศ ประชาคมข่าวกรองกลาโหม และประชาคม
ข่าวกรองภายในประเทศ

๑.๓ การพัฒนาระบบสรรหากำลังพลด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ

๑.๔ การพัฒนาระบบพัฒนากำลังพลด้านการข่าวกรอง ทั้ง ความรู้ ทักษะ และ
ทัศนคติ ครอบคลุมวงรอบข่าวกรอง มุ่งเน้นให้สามารถผลิตข่าวกรองการรบที่มีประสิทธิภาพ และ
สามารถประยุกต์ใช้ขีดสมรรถนะสำหรับผลิตข่าวกรองเพื่อความมั่นคงสนับสนุนการบริหารจัดการ
“ความมั่นคงแบบองค์รวม” ของประเทศ รวมถึง ส่งเสริมให้มีหน่วยงานพัฒนาข่าวกรองทางทหารร่วม
และหน่วยงานพัฒนาบุคลากรด้านการข่าวกรองแห่งชาติ

๑.๕ การพัฒนากำลังพลด้านข่าวกรองทางไซเบอร์ ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการ
การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และด้าน
ข่าวกรองทางอวกาศ ร่วมกับ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) และกรมเทคโนโลยีสารสนเทศและอวกาศกลาโหม

๑.๖ การเสริมสร้างความร่วมมือการพัฒนากำลังพลด้านข่าวกรองทางไซเบอร์ และ
ข่าวกรองทางอวกาศ กับมิตรประเทศทางทหาร โดยเฉพาะ สหรัฐฯ อิสราเอล จีน และ รัสเซีย

๑.๗ การฝึกด้านการข่าวกรองการเฝ้าตรวจและการลาดตระเวน (Intelligence
Surveillance and Reconnaissance: ISR) ทั้ง ระหว่างประชาคมข่าวกรองภายในกองทัพอากาศ

ประชาคมข้าวกรองกลาโหม ประชาคมข้าวกรองภายในประเทศ และประชาคมข้าวกรองมิตรประเทศ ทางทหาร โดยมุ่งเน้นข้าวกรองทางอากาศ ข้าวกรองทางไซเบอร์ และข้าวกรองทางอวกาศ

๑.๘ การพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะ ทางการผลิตและการข้าวกรองให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานผู้ช่วยทูตทหารอากาศ ประจำประเทศต่าง ๆ เพื่อสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกองทัพอากาศ และการปฏิบัติการกิจของสถานเอกอัครราชทูต

๑.๙ การพัฒนากำลังพลด้านการข้าวกรองของกองทัพอากาศให้มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๒. การพัฒนาการบริหารจัดการตามวงรอบข้าวกรอง

๒.๑ การพัฒนาระบบงานวางแผนรวบรวมข้าวสาร การรวบรวมข้าวสาร การดำเนินกรรมวิธีข้าวกรอง การกระจายข้าวกรอง และการตอบกลับ ให้สามารถติดตามและแจ้งเตือนภัยคุกคามได้ทันต่อสถานการณ์ รวมถึงรองรับการบูรณาการวงรอบข้าวกรองกับประชาคมข้าวกรองทั้งในระดับเหล่าทัพ กลาโหม และประเทศ

๒.๒ การเสริมสร้างความร่วมมือกับประชาคมข้าวกรองในทุกระดับ ทั้งภายในกองทัพอากาศ เหล่าทัพ กลาโหม หน่วยงานความมั่นคงภายในประเทศ และมิตรประเทศ รวมถึงภาคเอกชน ให้ครอบคลุมภัยคุกคามความมั่นคงที่กองทัพอากาศมีส่วนร่วม

๒.๓ การพัฒนาระบบบริหารจัดการและขีดความสามารถเครือข่ายข้าวประชาชน ให้ครอบคลุมประเภทภัยคุกคามความมั่นคงที่กองทัพอากาศมีส่วนร่วม รวมถึง รองรับการบูรณาการเครือข่ายข้าวประชาชนร่วม และมุ่งเน้นเครือข่ายข้าวจากกำลังพลสำรอง

๒.๔ การปรับปรุงพัฒนาระเบียบกองทัพอากาศที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้าวสาร ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถสนับสนุนความต้องการของประชาคมข้าวกรองในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะประชาคมข้าวกรองทางทหาร

๒.๕ การส่งเสริมให้มีกฎหมายที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานด้านการข้าวกรอง โดยเฉพาะการรวบรวมข้าวสารทางไซเบอร์

๒.๖ การส่งเสริมให้มีเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งของผู้ปฏิบัติงานข้าวกรอง ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะพิเศษ โดยเฉพาะด้านการรวบรวมข้าวสาร อาทิจข้าวกรองทางบุคคล และข้าวกรองทางไซเบอร์

๒.๗ การพัฒนาระบบและกลไกการแลกเปลี่ยนข้าวสารการข้าวกรอง และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีด้าน ISR กับกองทัพอากาศมิตรประเทศ ให้สามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์

๒.๘ การส่งเสริมให้มีการบูรณาการระบบตรวจจับ (Sensor) ระหว่างเหล่าทัพ ทั้งการจัดหา การพัฒนา และการใช้งาน

๒.๙ การพัฒนาระบบงานข้าวกรองระหว่างกรมข้าวทหารอากาศ และสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กองทัพอากาศ (ปรมน.ทอ.) กับ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และ ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.)

๒.๑๐ การจัดตั้งหรือสนับสนุนองค์กรภาคประชาสังคม (CSOs) ที่สามารถเป็นเครือข่ายข่าวให้กับกองทัพอากาศในประเด็นที่เกี่ยวข้อง อาทิ โดรน อวกาศ และไซเบอร์ เป็นต้น

๒.๑๑ การพัฒนาความร่วมมือกับภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ที่สามารถสนับสนุนข้อมูลด้านความมั่นคงให้กับกองทัพอากาศ อาทิ กรมท่าอากาศยาน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด สนามบินเอกชน และสายการบินต่าง ๆ เป็นต้น

๓. การพัฒนาเทคโนโลยีตามวงรอบข่าวกรอง

๓.๑ พัฒนาระบบบูรณาการข่าวกรองภูมิสารสนเทศแบบรวมการ (GEOINT Portal) ให้ครอบคลุมการปฏิบัติงานตามวงรอบข่าวกรอง สามารถแจ้งเตือนภัยคุกคามการปฏิบัติการทางทหาร ทั้งมิติทางอากาศ ไซเบอร์ และอวกาศ และรองรับภัยคุกคามความมั่นคงที่กองทัพอากาศมีส่วนร่วม รวมถึงรองรับการบูรณาการกับระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรองของ ศูนย์ปฏิบัติการเหล่าทัพ ศูนย์บัญชาการทางทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ และหน่วยงานความมั่นคงภายในประเทศอื่น ๆ

๓.๒ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรองทางทหาร และการข่าวกรองแห่งชาติ ครอบคลุมทั้งวงรอบข่าวกรอง และรองรับการบริหารจัดการเครือข่ายข่าวประชาชนในภาพรวมของชาติ มุ่งเน้นการพัฒนาโดยภาคเอกชนภายในประเทศ

๓.๓ การพัฒนาเครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์ภัยคุกคามความมั่นคงที่กองทัพอากาศมีส่วนร่วม โดยเฉพาะภัยคุกคามการปฏิบัติการทางทหาร ทั้งมิติทางอากาศ ไซเบอร์ และอวกาศ รวมถึงมุ่งเน้นการพัฒนาโดยภาคเอกชนภายในประเทศ

๓.๔ การส่งเสริมให้มีการวิจัย พัฒนา เทคโนโลยีเกี่ยวกับระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรอง และเครื่องมือรวบรวมข่าวสาร รวมถึงระบบตรวจจับ (Sensor) มุ่งเน้นการพัฒนาโดยภาคเอกชนภายในประเทศ

๓.๕ การพัฒนาระบบการติดต่อสื่อสารกับสำนักงานผู้ช่วยทูตทหารอากาศ ให้มีประสิทธิภาพและปลอดภัยสูงสุด

๔. การพัฒนาด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

๔.๑ การกำหนดแนวทางท่าทีและความร่วมมือของกองทัพอากาศกับกองทัพอากาศมิตรประเทศ ให้สามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศได้อย่างทันที่ สอดคล้องกับนโยบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของรัฐบาล

๔.๒ การพัฒนากลไกการทำงานของคณะทำงานร่วมกองทัพอากาศกับกองทัพอากาศมิตรประเทศ (Air Working Group : AWG) ให้สามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศตามแนวทางท่าทีและความร่วมมือที่กำหนด

๔.๓ การพัฒนาแนวทางปฏิบัติงานของสำนักงานผู้ช่วยทูตทหารอากาศ ประจำประเทศต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศ และนโยบายของสถานเอกอัครราชทูต

แนวทางการพัฒนาด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นได้รับการตรวจสอบความเชื่อถือได้ (รายละเอียดตามผนวก ข) จากผู้เชี่ยวชาญ ๓ ท่าน คือ

๑. พลอากาศเอก พันธุ์ภักดี พัฒนกุล ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ (สายงานยุทธบริการ)
๒. พลอากาศเอก พงษ์สวัสดิ์ จันทร์สาร ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ (สายงานกิจการพิเศษ)
๓. พลอากาศโท พิบูลย์ วรรณรณปรีชา ตำแหน่ง รองเสนาธิการทหารอากาศ (สายงานการข่าว)

บทที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

ตามที่มีการประกาศใช้ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็น ความมั่นคง ซึ่งเป็นแผนระดับที่ ๒ และเป็นสิ่งที่หน่วยงานของรัฐต้องให้ความสำคัญในการพิจารณาดำเนินการต่าง ๆ ร่วมกันอย่างบูรณาการ เพื่อ “พุ่งเป้า” สู่การบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติร่วมกัน ผ่านแผนระดับที่ ๓ หรือแผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) รวมถึงสังเคราะห์ข้อมูลภายใต้ หลักวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ หลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationships : XYZ) และห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (Final Value Chain Thailand : FVCT) เพื่อกำหนดแนวทาง “การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)” ให้สามารถใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง แผนปฏิบัติราชการกองทัพอากาศ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยมีข้อสรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะการวิจัย ดังนี้

สรุป

๑. ความเชื่อมโยงทางยุทธศาสตร์งานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ กับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

ความเชื่อมโยงทางยุทธศาสตร์ด้านการข่าวกรอง ประกอบด้วย แผนระดับที่ ๑ : ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนระดับที่ ๒ : แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และแผนระดับที่ ๓ : แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบงานข่าวกรองแบบบูรณาการ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนปฏิบัติราชการกองทัพอากาศ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณารายละเอียดของแผนแต่ละระดับ พบว่า มีการกล่าวถึงการพัฒนาด้านการข่าวกรองอย่างสอดคล้องกัน แต่แผนระดับที่ ๓ ยังเป็นภาพรวมที่อยากต่อการนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดการบูรณาการ ตามกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม ได้อย่างเป็นรูปธรรม

การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ต้องมีความเชื่อมโยงหลักจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง แผนย่อย การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ (กระทรวงกลาโหม เป็นเจ้าภาพการดำเนินการในภาพรวม) แนวทางการพัฒนา พัฒนาระบบงานข่าวกรองแบบบูรณาการ พัฒนา

ศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง และเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการทหารกับ ประเทศเพื่อนบ้าน มิตรประเทศ และองค์กรนานาชาติ และต้องมีความเชื่อมโยงรองจาก **แผนย่อย** การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติรวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ ภาครัฐ (กระทรวงการต่างประเทศ เป็นเจ้าภาพการดำเนินการในภาพรวม) **แนวทางการพัฒนา** การ เสริมสร้างและรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการเสริมสร้างและอ้างไว้ซึ่ง สันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค **แผนย่อย** การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบ องค์กรรวม (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รับผิดชอบในการอำนวยการ ประสานงาน ดำเนินการ และกำกับดูแล) **แนวทางการพัฒนา** บูรณาการกลไกการบริหารจัดการความมั่นคง และ บูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ **ควรมีความเชื่อมโยงกับ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ** นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้อง อธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ นโยบายและแผน ความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนา ศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ นโยบายและแผน ความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ และนโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การ บูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง และ**ควรมีความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ** หมายเหตุที่ ๖ ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรม ดิจิทัลของอาเซียน หมายเหตุที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และหมายเหตุที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และ ตอบโจทย์ประชาชน รวมถึง **ควรมีความเชื่อมโยงกับ แผนการปฏิรูปประเทศ** ด้านการบริหาร ราชการแผ่นดิน กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ ระบบดิจิทัล กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ จัดโครงสร้างองค์กร และระบบงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ ปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคล ภาครัฐสู่ระบบเปิด เพื่อให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งคนเก่ง ดี และมีความสามารถอย่างคล่องตัว ตามหลัก คุณธรรม และกิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ จัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิกจ่ายเงินเพื่อให้ เกิดความรวดเร็ว คุ่มค่า โปร่งใส ปราศจากการทุจริต

การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ หากพิจารณาตามหลัก ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล และห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย จะต้องสามารถบรรลุเป้าหมายแผน แม่บทย่อย จำนวน ๕ เป้าหมาย คือ

๑.๑ เป้าหมาย ๐๑๐๓๐๑ หน่วยงานด้านการข่าวและประชาคมข่าวกรองทำงาน อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

๑.๒ เป้าหมาย ๐๑๐๓๐๒ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคงมีความพร้อมสูงขึ้น ที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง

๑.๓ เป้าหมาย ๐๑๐๔๐๑ ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความ ทำทายจากภายนอกในทุกรูปแบบได้สูงขึ้น

๑.๔ เป้าหมาย ๐๑๐๔๐๒ ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน

๑.๕ เป้าหมาย ๐๑๐๕๐๑ กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

รวมถึง จะต้องครอบคลุมภารกิจ การข่าวกรอง การต่อต้านการข่าวกรอง การรักษาความปลอดภัย และกิจการต่างประเทศ แนวทางความสัมพันธ์ทางทหารระหว่างประเทศ ทั้งนี้ อาจพิจารณาผ่านมุมมอง “วงรอบข่าวกรอง” ซึ่งเป็นเครื่องมือหลักในการดำเนินงานด้านการข่าวกรองร่วมกับ องค์ประกอบ (V) และ ปัจจัย (F) ที่ระบุในห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย

สำหรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนพื้นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ในส่วนของฐานข้อมูลเปิดภาครัฐ เพื่อสนับสนุนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (Open-D) (<https://opendata.nesdc.go.th/group/group001>) สืบค้นเมื่อ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๖ พบ ๗๖ ชุดข้อมูล แต่ไม่พบข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ประกอบการจัดทำแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง

๒. แนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

ผู้วิจัยกำหนดแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ โดยการใช้วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) รวมถึง สังเคราะห์ข้อมูลภายใต้ หลักวงจรบริหารงานคุณภาพ แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ หลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล และห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย รวมถึง ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่มีประสบการณ์และมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ จำนวน ๗ ท่าน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

๒.๑ การพัฒนาศักยภาพกำลังพลด้านการข่าวกรอง

๒.๑.๑ การปลูกจิตสำนึกด้านการข่าวกรอง และการรักษาความปลอดภัยให้กับกำลังพลทุกคนของกองทัพอากาศ

๒.๑.๒ การเสริมสร้างวัฒนธรรมการแบ่งปันข่าวสารการข่าวกรอง และการทำงานร่วมกันระหว่างประชาคมข่าวกรองภายในกองทัพอากาศ ประชาคมข่าวกรองกลาโหม และประชาคมข่าวกรองภายในประเทศ

๒.๑.๓ การพัฒนาระบบสรรหากำลังพลด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ

๒.๑.๔ การพัฒนาระบบพัฒนากำลังพลด้านการข่าวกรอง ทั้ง ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ครอบคลุมวงรอบข่าวกรอง มุ่งเน้นให้สามารถผลิตข่าวกรองการรบที่มีประสิทธิภาพ และสามารถประยุกต์ใช้ขีดสมรรถนะสำหรับผลิตข่าวกรองเพื่อความมั่นคงสนับสนุนการบริหารจัดการ “ความมั่นคงแบบองค์รวม” ของประเทศ รวมถึง ส่งเสริมให้มีหน่วยงานพัฒนาข่าวกรองทางทหารร่วม และหน่วยงานพัฒนาบุคลากรด้านการข่าวกรองแห่งชาติ

๒.๑.๕ การพัฒนากำลังพลด้านข่าวกรองทางไซเบอร์ ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและ

สังคม ส่วนด้านข่าวกรองทางอวกาศ พัฒนาร่วมกับ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและ
ภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) และกรม
เทคโนโลยีสารสนเทศและอวกาศกลาโหม

๒.๑.๖ การเสริมสร้างความร่วมมือการพัฒนากำลังพลด้านข่าวกรองทาง
ไซเบอร์ และข่าวกรองทางอวกาศ กับมิตรประเทศทางทหาร โดยเฉพาะ สหรัฐฯ อิสราเอล จีน และ
รัสเซีย

๒.๑.๗ การฝึกด้านการข่าวกรองการเฝ้าตรวจและการลาดตระเวน
(Intelligence Surveillance and Reconnaissance: ISR) ทั้ง ระหว่างประชาคมข่าวกรองภายใน
กองทัพอากาศ ประชาคมข่าวกรองกลาโหม ประชาคมข่าวกรองภายในประเทศ และประชาคม
ข่าวกรองมิตรประเทศทางทหาร โดยมุ่งเน้นข่าวกรองทางอากาศ ข่าวกรองทางไซเบอร์ และข่าวกรอง
ทางอวกาศ

๒.๑.๘ การพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะ ทางการทูตและการ
ข่าวกรอง ให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานผู้ช่วยทูตทหารอากาศ ประจำประเทศต่าง ๆ เพื่อสามารถ
ปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกองทัพอากาศ และ
การปฏิบัติภารกิจของสถานเอกอัครราชทูต

๒.๑.๙ การพัฒนากำลังพลด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศให้มีความรู้
ความเข้าใจ และตระหนักรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๒.๒ การพัฒนาการบริหารจัดการตามวงรอบข่าวกรอง

๒.๒.๑ การพัฒนาระบบงานวางแผนรวบรวมข่าวสาร การรวบรวมข่าวสาร
การดำเนินการวิธีข่าวกรอง การกระจายข่าวกรอง และการตอบกลับ ให้สามารถติดตามและ
แจ้งเตือนภัยคุกคามได้ทันต่อสถานการณ์ รวมถึงรองรับการบูรณาการวงรอบข่าวกรองกับประชาคม
ข่าวกรองทั้งในระดับเหล่าทัพ กลาโหม และประเทศ

๒.๒.๒ การเสริมสร้างความร่วมมือกับประชาคมข่าวกรองในทุกระดับ
ทั้งภายในกองทัพอากาศ เหล่าทัพ กลาโหม หน่วยงานความมั่นคงภายในประเทศ และมิตรประเทศ
รวมถึง ภาคเอกชน ให้ครอบคลุมภัยคุกคามความมั่นคงที่กองทัพอากาศมีส่วนร่วม

๒.๒.๓ การพัฒนาระบบบริหารจัดการและขีดความสามารถเครือข่ายข่าว
ประชาชนให้ครอบคลุมประเภทภัยคุกคามความมั่นคงที่กองทัพอากาศมีส่วนร่วม รวมถึง รองรับ
การบูรณาการเครือข่ายข่าวประชาชนร่วม และมุ่งเน้นเครือข่ายข่าวจากกำลังพลสำรอง

๒.๒.๔ การปรับปรุงพัฒนาระเบียบกองทัพอากาศที่เกี่ยวข้องกับการ
รวบรวมข่าวสาร ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถสนับสนุนความต้องการ
ของประชาคมข่าวกรองในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะประชาคมข่าวกรองทางทหาร

๒.๒.๕ การส่งเสริมให้มีกฎหมายที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานด้านการข่าวกรอง
โดยเฉพาะการรวบรวมข่าวสารทางไซเบอร์

๒.๒.๖ การส่งเสริมให้มีเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งของผู้ปฏิบัติงานข่าวกรอง
ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะพิเศษ โดยเฉพาะด้านการรวบรวมข่าวสาร อาทิ ข่าวกรองทางบุคคล และ
ข่าวกรองทางไซเบอร์

๒.๒.๗ การพัฒนาระบบและกลไกการแลกเปลี่ยนข่าวสารการข่าวกรอง และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีด้าน ISR กับกองทัพอากาศมิตรประเทศ ให้สามารถรักษา คุลยภาพระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์

๒.๒.๘ การส่งเสริมให้มีการบูรณาการระบบตรวจจับ (Sensor) ระหว่าง เหล่าทัพ ทั้งการจัดหา การพัฒนา และการใช้งาน

๒.๒.๙ การพัฒนาระบบงานข่าวกรองระหว่างกรมข่าวทหารอากาศ และ สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กองทัพอากาศ (ปรมน.ทอ.) กับ กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และ ศูนย์อำนาจการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.)

๒.๒.๑๐ การจัดตั้งหรือสนับสนุนองค์กรภาคประชาสังคม (CSOs) ที่สามารถเป็นเครือข่ายข่าวให้กับกองทัพอากาศในประเด็นที่เกี่ยวข้อง อาทิ โดรน อวกาศ และไซเบอร์ เป็นต้น

๒.๒.๑๑ การพัฒนาความร่วมมือกับภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ที่สามารถสนับสนุนข้อมูลด้านความมั่นคงให้กับกองทัพอากาศ อาทิ กรมท่าอากาศยาน สำนักงาน ตรวจคนเข้าเมือง การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด สนามบินเอกชน และสายการบินต่าง ๆ เป็นต้น

๒.๓ การพัฒนาเทคโนโลยีตามวงรอบข่าวกรอง

๒.๓.๑ พัฒนาระบบบูรณาการข่าวกรองภูมิสารสนเทศแบบรวมการ (GEOINT Portal) ให้ครอบคลุมการปฏิบัติงานตามวงรอบข่าวกรอง สามารถแจ้งเตือนภัยคุกคาม การปฏิบัติการทางทหาร ทั้งมิติทางอากาศ ไซเบอร์ และอวกาศ และรองรับภัยคุกคามความมั่นคง ที่กองทัพอากาศมีส่วนร่วม รวมถึงรองรับการบูรณาการกับระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรองของ ศูนย์ปฏิบัติการเหล่าทัพ ศูนย์บัญชาการทางทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย กองอำนาจรักษา ความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์อำนาจการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ศูนย์ประสาน ข่าวกรองแห่งชาติ และหน่วยงานความมั่นคงภายในประเทศอื่น ๆ

๒.๓.๒ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรองทาง ทหาร และการข่าวกรองแห่งชาติ ครอบคลุมทั้งวงรอบข่าวกรอง และรองรับการบริหารจัดการ เครือข่ายข่าวประชาชนในภาพรวมของชาติ มุ่งเน้นการพัฒนาโดยภาคเอกชนภายในประเทศ

๒.๓.๓ การพัฒนาเครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์ภัยคุกคามความมั่นคง ที่กองทัพอากาศมีส่วนร่วม โดยเฉพาะภัยคุกคามการปฏิบัติการทางทหาร ทั้งมิติทางอากาศ ไซเบอร์ และอวกาศ รวมถึงมุ่งเน้นการพัฒนาโดยภาคเอกชนภายในประเทศ

๒.๓.๔ การส่งเสริมให้มีการวิจัย พัฒนา เทคโนโลยีเกี่ยวกับระบบ สารสนเทศด้านการข่าวกรอง และเครื่องมือรวบรวมข่าวสาร รวมถึงระบบตรวจจับ (Sensor) มุ่งเน้น การพัฒนาโดยภาคเอกชนภายในประเทศ

๒.๓.๕ การพัฒนาระบบการติดต่อสื่อสารกับสำนักงานผู้ช่วยทูตทหาร อากาศ ให้มีประสิทธิภาพและปลอดภัยสูงสุด

๒.๔ การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

๒.๔.๑ การกำหนดแนวทางท่าทีและความร่วมมือของกองทัพอากาศกับ กองทัพอากาศมิตรประเทศ ให้สามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศได้อย่างทันท่วงที สอดคล้องกับ นโยบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของรัฐบาล

๒.๔.๒ การพัฒนากลไกการทำงานของคณะทำงานร่วมกองทัพอากาศกับ กองทัพอากาศมิตรประเทศ (Air Working Group : AWG) ให้สามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศ ตามแนวทางท่าทีและความร่วมมือที่กำหนด

๒.๔.๓ การพัฒนาแนวทางปฏิบัติงานของสำนักงานผู้ช่วยทูตทหารอากาศ ประจำประเทศต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศ และนโยบายของสถานเอกอัครราชทูต

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑.๑ ควรปรับปรุงแผนปฏิบัติการกองทัพอากาศ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ในประเด็น การพัฒนาข่าวกรอง ให้สอดคล้องกับ แนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรอง ของกองทัพอากาศ ให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ที่เสนอไว้ในวิจัยฉบับนี้

๑.๒ ควรปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ทั้งโครงสร้างเตรียมกำลัง และใช้กำลัง ให้สอดคล้องกับ แนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของ กองทัพอากาศ ให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ที่เสนอไว้ในวิจัยฉบับนี้

๑.๓ ควรปรับปรุงระบบงานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ให้สอดคล้องกับ แนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ที่เสนอไว้ในวิจัยฉบับนี้

๒. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

๒.๑ ควรจัดตั้งคณะทำงานปรับปรุงระบบงานด้านการข่าวกรอง เพื่อให้สามารถ สนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำผลผลิตไปใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานด้าน การข่าวกรองของกองทัพอากาศต่อไป

๒.๒ ควรจัดทำโครงการพัฒนาขีดความสามารถด้านการข่าวกรอง กองทัพอากาศ ระยะ ๑๒ ปี (พ.ศ.๒๕๖๙ - ๒๕๘๐) โดยแบ่งเป็น ๔ ระยะ ๆ ละ ๓ ปี ให้ครอบคลุมทั้งมิติทางอากาศ ทางไซเบอร์ และทางอวกาศ รวมถึง ให้สอดคล้องกับ แนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของ กองทัพอากาศ ให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความ มั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ที่เสนอไว้ในวิจัยฉบับนี้ ทั้งนี้ การแบ่งเป็นระยะ ควรดำเนินการดังนี้

๒.๒.๑ ด้านการพัฒนาศักยภาพกำลังพล อาทิ การเสริมสร้างวัฒนธรรม การแบ่งปันข่าวสารการข่าวกรอง ระยะที่ ๑ (๒๕๖๙ - ๒๕๗๑) ควรดำเนินการให้สมบูรณ์ภายใน

เหล่าทัพและกองทัพไทย ระยะที่ ๒ (๒๕๗๒ - ๒๕๗๔) ควรดำเนินการให้สมบูรณ์ภายในประชาคม
 ข้าราชการภายในประเทศ ส่วนระยะที่ ๓ (๒๕๗๕ - ๒๕๗๗) และระยะที่ ๔ (๒๕๗๘ - ๒๕๘๐) เป็นการ
 ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพสู่วัฒนธรรมแกร่งที่ตอบสนองแนวคิด “การบริหารจัดการความมั่นคง
 แบบองค์รวม” อย่างยั่งยืน สำหรับการพัฒนากำลังพลด้านการข่าวกรอง ต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือ
 ปรับปรุงรูปแบบการฝึกทุกระยะ เพื่อให้สอดคล้องกับภัยคุกคามที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

๒.๒.๒ ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการตามวงรอบข่าวกรอง อาทิ การ
 พัฒนาระบบงาน ระยะที่ ๑ ควรมุ่งเน้นเหล่าทัพและกองทัพไทย ระยะที่ ๒ ควรมุ่งเน้นประชาคม
 ข้าราชการภายในประเทศ ส่วนระยะที่ ๓ และระยะที่ ๔ เป็นการขยายสู่มิตรประเทศ และความยั่งยืน
 สำหรับการพัฒนาคือร่วมมือกับภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ระยะที่ ๑ ควรมุ่งเน้นองค์การ
 ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจหลักของแต่ละหน่วยงาน ระยะที่ ๒ ควรมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายข้ามหน่วยงาน
 ระยะที่ ๓ ควรมุ่งเน้นการพัฒนาความร่วมมือแบบองค์รวม และระยะที่ ๔ ควรมุ่งเน้นความยั่งยืน

๒.๒.๓ ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีตามวงรอบข่าวกรอง ในแต่ละระยะ ควร
 มุ่งเน้นการพัฒนาและบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง ให้เพียงพอต่อภัยคุกคาม และพอเพียงต่อข้อจำกัดด้าน
 งบประมาณ โดยระยะที่ ๑ ควรมุ่งเน้นการพัฒนาโดยภาคเอกชนในประเทศที่มีศักยภาพอยู่แล้ว
 ระยะที่ ๒ ควรมุ่งเน้นการพัฒนาโดยภาคเอกชนในประเทศที่เป็น Startup ส่วนระยะที่ ๓ และระยะที่ ๔
 ควรมุ่งเน้นความยั่งยืน และส่งเสริม Startup อย่างต่อเนื่อง

๒.๒.๔ ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ในแต่ละระยะ ควร
 มุ่งเน้นการปรับปรุงแนวทางท่าทีและความร่วมมือ ให้สอดคล้องกับนโยบายความสัมพันธ์ระหว่าง
 ประเทศของรัฐบาลอย่างเท่าทันสถานการณ์

๒.๓ ควรจัดทำสมรรถนะหลัก และสมรรถนะหน้าที่ ด้านการข่าวกรอง
 ให้สอดคล้องกับความต้องการด้านการข่าวกรอง ที่สามารถสนับสนุนการปฏิบัติของกองทัพอากาศ
 ในทุกมิติ และทุกภัยคุกคาม รวมถึง นำผลผลิตไปใช้ประกอบการพิจารณาการปฏิรูประบบบริหาร
 กำลังพลด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ต่อไป

๒.๔ ควรนำเสนอขีดความสามารถด้าน ISR ของกองทัพอากาศ ให้ประชาคม
 ข้าราชการภายในประเทศ และหน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเกิดการบูรณาการ ตามกรอบ
 แนวคิด “การบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม” ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓. ข้อเสนอแนะการวิจัยในครั้งต่อไป

๓.๑ ควรทำการวิจัยปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการนำแนวทางการพัฒนางาน
 ด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศไปสู่การปฏิบัติ

๓.๒ ควรทำการวิจัยประเมินผลการพัฒนาด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ
 ตามแผนปฏิบัติการราชการกองทัพอากาศ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กลางโหม, กระทรวง. “แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)”. ๒๕๖๕.
- กรมข่าวทหารอากาศ, กองทัพอากาศ. “เอกสารประกอบการบรรยายวิชาความรู้เบื้องต้นทางการข่าวกรอง กรมข่าวทหารอากาศ”. ๒๕๕๖.
- กองทัพอากาศ. “ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๓)”. ๒๕๖๓.
- กองทัพอากาศ. “แผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กองทัพอากาศ”. ๒๕๖๕.
- ข่าวกรองแห่งชาติ, สำนัก. “แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบงานข่าวกรองแบบบูรณาการ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)”. ๒๕๖๖.
- “ความมั่นคง”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://opendata.nesdc.go.th/group/group001>, ๒๕๖๖.
- “นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)”, ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๔๐ ตอนที่ ๒๑ ก, ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖, หน้า ๑ - ๑๐๒.
- “แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)”, ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๔ ง, ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔, หน้า ๓ - ๓๖.
- “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)”, ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๒๕๘ ง, ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕, หน้า ๒ - ๑๓๗.
- “แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)”, ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๔๐ ตอนพิเศษ ๕๑ ง, ๗ มีนาคม ๒๕๖๖, หน้า ๑-๑ - ๑-๒๑.
- สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. “หนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/๑๙๙๑ เรื่อง การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนพื้นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์”. ๕ เมษายน ๒๕๖๔.
- สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. “หนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/๕๖๓๐ เรื่อง การขับเคลื่อนการดำเนินการสำคัญเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕”. ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕.
- สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. “คู่มือการจัดทำแผนระดับที่ ๓ (ฉบับปรับปรุง)”. มีนาคม ๒๕๖๕.
- สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. “ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย ๑๔๐ เป้าหมายแผนแม่บทย่อยภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ฉบับแก้ไข ปี ๒๕๖๖)”. ๒๕๖๖.

ภาคผนวก

ผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิการสัมภาษณ์เชิงลึก

๑. นาวาอากาศเอก ประรภ อิมแสง	ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน
สำนักนโยบายและแผน
กรมข่าวทหารอากาศ
๒. นาวาอากาศเอก วัชรพงษ์ นาคสิงห์	ผู้อำนวยการกองรักษาความปลอดภัย
สำนักนโยบายและแผน
กรมข่าวทหารอากาศ
๓. นาวาอากาศเอก กัญญ มโนธรรม	ผู้อำนวยการกองการต่างประเทศ
สำนักนโยบายและแผน
กรมข่าวทหารอากาศ
๔. นาวาอากาศเอก ปฎิยุทธ์ พุ่มเกาะ	ผู้อำนวยการกองข่าวกรองยุทธศาสตร์
สำนักข่าวกรอง กรมข่าวทหารอากาศ
๕. นาวาอากาศเอก ณรงค์ คำเนตร	ผู้อำนวยการกองข่าวกรองยุทธวิธี
สำนักข่าวกรอง กรมข่าวทหารอากาศ
๖. นาวาอากาศเอก ศิริชัย ศิริสมบัติ	ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการข่าว
สำนักข่าวกรอง กรมข่าวทหารอากาศ
๗. นาวาอากาศเอก นเรศ เขี่ยมสถาน	ผู้อำนวยการกองข่าวกรองการเฝ้าตรวจ
และลาดตระเวน สำนักข่าวกรอง
กรมข่าวทหารอากาศ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเชื่อถือได้ของกลยุทธ์

๑. พลอากาศเอก พันธุ์ภักดี พัฒนกุล	ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ
(สายงานยุทธบริการ)
๒. พลอากาศเอก พงษ์สวัสดิ์ จันทสาร	ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ
(สายงานกิจการพิเศษ)
๓. พลอากาศโท พิบูลย์ วรธรรมปรีชา	รองเสนาธิการทหารอากาศ
(สายงานการข่าว)

ผนวก ข

**แบบประเมินการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของ
แนวทางการพัฒนางานด้านการข้าวกรองของกองทัพอากาศ
เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)**

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิ			เฉลี่ย	เกณฑ์
		ท่านที่ ๑	ท่านที่ ๒	ท่านที่ ๓		
๑	<p>การพัฒนาศักยภาพกำลังพลด้านการข้าวกรอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การปลูกจิตสำนึกด้านการข้าวกรอง และการรักษาความปลอดภัย ให้กับกำลังพลทุกคนของกองทัพอากาศ - การเสริมสร้างวัฒนธรรมการแบ่งปันข่าวสาร การข้าวกรอง และการทำงานร่วมกัน ระหว่างประชาคมข้าวกรองภายในกองทัพอากาศ ประชาคมข้าวกรองกลาโหม และประชาคมข้าวกรองภายในประเทศ - การพัฒนาระบบสรรหากำลังพลด้านการข้าวกรองของกองทัพอากาศ - การพัฒนาระบบพัฒนากำลังพลด้านการข้าวกรอง ทั้ง ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ <p>ครอบคลุมวงรอบข้าวกรอง มุ่งเน้นให้สามารถผลิตข้าวกรองการรบที่มีประสิทธิภาพ และสามารถประยุกต์ใช้ขีดสมรรถนะสำหรับผลิตข้าวกรองเพื่อความมั่นคงสนับสนุนการบริหารจัดการ “ความมั่นคงแบบองค์รวม” ของประเทศ รวมถึง ส่งเสริมให้มีหน่วยงานพัฒนาข้าวกรองทางทหารร่วม และหน่วยงานพัฒนาบุคลากรด้านการข้าวกรองแห่งชาติ</p>	๑	๑	๑	๑.๐๐	เชื่อถือได้

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิ			เฉลี่ย	เกณฑ์
		ท่านที่ ๑	ท่านที่ ๒	ท่านที่ ๓		
	<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนากำลังพลด้านข่าวกรองทางไซเบอร์ ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และด้านข่าวกรองทางอวกาศ ร่วมกับ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) และกรมเทคโนโลยีสารสนเทศและอวกาศกลาโหม - การเสริมสร้างความร่วมมือการพัฒนากำลังพลด้านข่าวกรองทางไซเบอร์ และข่าวกรองทางอวกาศ กับมิตรประเทศทางทหาร โดยเฉพาะ สหรัฐฯ อิสราเอล จีน และ รัสเซีย - การฝึกด้านการข่าวกรองการเฝ้าตรวจและการลาดตระเวน (ISR) ทั้ง ระหว่างประชาคมข่าวกรองภายในกองทัพอากาศ ประชาคมข่าวกรองกลาโหม ประชาคมข่าวกรองภายในประเทศ และประชาคมข่าวกรองมิตรประเทศทางทหาร โดยมุ่งเน้นข่าวกรองทางอากาศ ข่าวกรองทางไซเบอร์ และข่าวกรองทางอวกาศ - การพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะทางการทูตและการข่าวกรอง ให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานผู้ช่วยทูตทหารอากาศ ประจำประเทศต่าง ๆ เพื่อสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกองทัพอากาศ และการปฏิบัติการกิจของสถานเอกอัครราชทูต - การพัฒนากำลังพลด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศให้มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม 					

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิ			เฉลี่ย	เกณฑ์
		ท่านที่ ๑	ท่านที่ ๒	ท่านที่ ๓		
๒	<p>การพัฒนาการบริหารจัดการตามวงรอบข้าวกรอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาระบบงานวางแผนรวบรวมข้าวสาร การรวบรวมข้าวสาร การดำเนินกรรมวิธีข้าวกรอง การกระจายข้าวกรอง และการตอบกลับ ให้สามารถติดตามและแจ้งเตือนภัยคุกคามได้ทันต่อสถานการณ์ รวมถึงรองรับการบูรณาการวงรอบข้าวกรองกับประชาคมข้าวกรอง ทั้งในระดับเหล่าทัพ กลาโหม และประเทศ - การเสริมสร้างความร่วมมือกับประชาคมข้าวกรองในทุกกระดับ ทั้งภายในกองทัพอากาศเหล่าทัพ กลาโหม หน่วยงานความมั่นคงภายในประเทศ และมิตรประเทศ รวมถึงภาคเอกชน ให้ครอบคลุมภัยคุกคามความมั่นคงที่กองทัพอากาศมีส่วนร่วม - การพัฒนาระบบบริหารจัดการและขีดความสามารถเครือข่ายข้าวประชาชน ให้ครอบคลุมประเภทภัยคุกคามความมั่นคงที่กองทัพอากาศมีส่วนร่วม รวมถึง รองรับการบูรณาการเครือข่ายข้าวประชาชนร่วม และมุ่งเน้นเครือข่ายข้าวจากกำลังพลสำรอง - การปรับปรุงพัฒนาระเบียบกองทัพอากาศที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้าวสาร ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถสนับสนุนความต้องการของประชาคมข้าวกรองในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะประชาคมข้าวกรองทางทหาร - การส่งเสริมให้มีกฎหมายที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานด้านการข้าวกรอง โดยเฉพาะการรวบรวมข้าวสารทางไซเบอร์ - การส่งเสริมให้มีเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งของผู้ปฏิบัติงานข้าวกรอง ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะพิเศษ โดยเฉพาะด้านการรวบรวมข้าวสาร อาทิจากข้าวกรองทางบุคคล และข้าวกรองทางไซเบอร์ 	๑	๑	๑	๑.๐๐	เชื่อถือได้

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิ			เฉลี่ย	เกณฑ์
		ท่านที่ ๑	ท่านที่ ๒	ท่านที่ ๓		
	<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาระบบและกลไกการแลกเปลี่ยนข่าวสารการข่าวกรอง และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีด้าน ISR กับกองทัพอากาศมิตรประเทศ ให้สามารถรักษาคุณภาพระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ - การส่งเสริมให้มีการบูรณาการระบบตรวจจับ (Sensor) ระหว่างเหล่าทัพ ทั้งการจัดการพัฒนา และการใช้งาน - การพัฒนาระบบงานข่าวกรองระหว่างกรมข่าวทหารอากาศ และสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กองทัพอากาศ (ปรมน.ทอ.) กับ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) - การจัดตั้งหรือสนับสนุนองค์กรภาคประชาสังคม (CSOs) ที่สามารถเป็นเครือข่ายข่าวให้กับกองทัพอากาศในประเด็นที่เกี่ยวข้อง อาทิ โดรน อวกาศ และไซเบอร์ เป็นต้น - การพัฒนาความร่วมมือกับภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ที่สามารถสนับสนุนข้อมูลด้านความมั่นคงให้กับกองทัพอากาศ อาทิ กรมท่าอากาศยาน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด สนามบินเอกชน และสายการบินต่าง ๆ เป็นต้น 					

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิ			เฉลี่ย	เกณฑ์
		ท่านที่ ๑	ท่านที่ ๒	ท่านที่ ๓		
๓	<p>การพัฒนาเทคโนโลยีตามวงรอบข่าวกรอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาระบบบูรณาการข่าวกรองภูมิสารสนเทศแบบรวมการ (GEOINT Portal) ให้ครอบคลุมการปฏิบัติงานตามวงรอบข่าวกรอง สามารถแจ้งเตือนภัยคุกคามการปฏิบัติการทางทหาร ทั้งมิติทางอากาศ ไชเบอร์ และอวกาศ และรองรับภัยคุกคามความมั่นคงที่กองทัพอากาศมีส่วนร่วม รวมถึงรองรับการบูรณาการกับระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรองของ ศูนย์ปฏิบัติการเหล่าทัพ ศูนย์บัญชาการทางทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ และหน่วยงานความมั่นคงภายในประเทศอื่น ๆ - การส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรองทางทหาร และการข่าวกรองแห่งชาติ ครอบคลุมทั้งวงรอบข่าวกรอง และรองรับการบริหารจัดการเครือข่ายข่าวประชาชน ในภาพรวมของชาติ มุ่งเน้นการพัฒนาโดยภาคเอกชนภายในประเทศ - การพัฒนาเครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์ภัยคุกคามความมั่นคงที่กองทัพอากาศมีส่วนร่วม โดยเฉพาะภัยคุกคามการปฏิบัติการทางทหาร ทั้งมิติทางอากาศ ไชเบอร์ และอวกาศ รวมถึงมุ่งเน้นการพัฒนาโดยภาคเอกชนภายในประเทศ - การส่งเสริมให้มีการวิจัย พัฒนา เทคโนโลยีเกี่ยวกับระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรอง และเครื่องมือรวบรวมข่าวสาร รวมถึงระบบตรวจจับ (Sensor) มุ่งเน้นการพัฒนาโดยภาคเอกชนภายในประเทศ - การพัฒนาระบบการติดต่อสื่อสารกับสำนักงานผู้ช่วยทูตทหารอากาศ ให้มีประสิทธิภาพและปลอดภัยสูงสุด 	๑	๑	๑	๑.๐๐	เชื่อถือได้

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิ			เฉลี่ย	เกณฑ์
		ท่านที่ ๑	ท่านที่ ๒	ท่านที่ ๓		
๔	<p>การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดแนวทางท่าทีและความร่วมมือของกองทัพอากาศกับกองทัพอากาศมิตรประเทศให้สามารถรักษาคุณภาพระหว่างประเทศได้อย่างทันท่วงที สอดคล้องกับนโยบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของรัฐบาล - การพัฒนากลไกการทำงานของคณะทำงานร่วมกองทัพอากาศกับกองทัพอากาศมิตรประเทศ (Air Working Group : AWG) ให้สามารถรักษาคุณภาพระหว่างประเทศตามแนวทางท่าทีและความร่วมมือที่กำหนด - การพัฒนาแนวทางปฏิบัติงานของสำนักงานผู้ช่วยทูตทหารอากาศ ประจำประเทศต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศ และนโยบายของสถานเอกอัครราชทูต 	๑	๑	๑	๑.๐๐	เชื่อถือได้

หมายเหตุ ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ ๑ คือ พลอากาศเอก พันธุ์ภักดี พัฒนกุล
ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ (สายงานยุทธบริการ)
ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ ๒ คือ พลอากาศเอก พงษ์สวัสดิ์ จันทสาร
ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ (สายงานกิจการพิเศษ)
ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ ๓ คือ พลอากาศโท พิบูลย์ วรวรรณปรีชา
รองเสนาธิการทหารอากาศ (สายงานการข่าว)
เกณฑ์การให้คะแนน +๑ หมายถึง เชื่อถือได้
๐ หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเชื่อถือได้
- ๑ หมายถึง เชื่อถือไม่ได้
คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินในแต่ละข้อ มากกว่า ๐.๕ หมายถึง เป็นแนวทางการพัฒนา ที่เชื่อถือได้

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	พลอากาศโท กฤษณา สุพิชญ์
วันเดือนปีเกิด	๒๔ พฤษภาคม ๒๕๑๐
การศึกษา	<ul style="list-style-type: none">- โรงเรียนนายเรืออากาศ รุ่นที่ ๓๒ (ตท.๒๕)- โรงเรียนนายเรืออากาศสหรัฐอเมริกา รุ่นที่ ๙๐ จาก United Stated Air Force Academy รัฐ Colorado ณ สหรัฐอเมริกา- หลักสูตรศิษย์การบิน Williams Air Force Base รัฐ Arizona- International Test Pilot School (ITPS) สหราชอาณาจักร
ประวัติการทำงานโดยย่อ	<ul style="list-style-type: none">- นักบินประจำ หมวดบินที่ ๑ ฝ่ายยุทธการ ฝูงบิน ๔๐๓ กองบิน ๔ กองพลบินที่ ๓- ครูการบินประจำ หมวดบินที่ ๔ ฝูงฝึกชั้นปลาย กองฝึกการบิน โรงเรียนการบิน- นักบินประจำ หมวดบินที่ ๓ ฝ่ายยุทธการ ฝูงบิน ๑๐๓ กองบิน ๑ กองพลบินที่ ๒- ผู้บังคับการ กองบิน ๔- ผู้บังคับการ กองบิน ๑- ผู้ช่วยทูตทหารอากาศ สำนักผู้ช่วยทูตทหารอากาศ ไทย/วอชิงตัน- รองผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช
ตำแหน่งปัจจุบัน	เจ้ากรมข่าวทหารอากาศ

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การทหาร

เรื่อง การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

ผู้วิจัย พลอากาศโท กฤษณา สุพิชญ์

หลักสูตร วปอ.

รุ่นที่ ๖๕

ตำแหน่ง เจ้ากรมข่าวทหารอากาศ กองทัพอากาศ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามที่ได้มีการปรับปรุงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง ทำให้ทุกกองคาพยพจะต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แนวทางการพัฒนาหน่วยงาน ให้มีความสอดคล้องสามารถบรรลุเป้าหมายที่ถูกกำหนดไว้ ทั้งนี้ กองทัพอากาศ ซึ่งเป็นหนึ่งในหน่วยงานด้านความมั่นคง ได้กำหนดให้ “การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการข่าวและความร่วมมือด้านความมั่นคง” เป็นหนึ่งในกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ โดยขีดความสามารถด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ มีความจำเป็นต่อการป้องกันอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และสามารถสนับสนุนการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวมของประเทศ ดังนั้น เพื่อให้ขีดความสามารถด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ สามารถเป็นเครื่องมือช่วยให้กองทัพอากาศบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ และบรรลุเป้าหมาย ตามแผนปฏิบัติการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) รวมถึงส่งผลต่อการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ทั้งการรักษาความสงบภายในประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ และการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม จึงจำเป็นต้องกำหนดแนวทาง “การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)” ให้สามารถแปลงแนวทางการพัฒนาด้านการข่าวกรอง ตามที่กำหนดไว้ในแผนย่อย การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาถึงความเชื่อมโยงทางยุทธศาสตร์งานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

๒. ได้แนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

ขอบเขตการวิจัย

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา

๑.๑ การวิจัยนี้เน้นการศึกษาและวิเคราะห์ ยุทธศาสตร์หรือนโยบายที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการข่าวกรอง

๑.๒ การวิจัยนี้เป็นการกำหนดแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ไม่ลงลึกไปในแผนงานโครงการ

๒. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารหน่วยงานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ร่วมกับการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ดังนี้

๑. การรวบรวมข้อมูล

๑.๑ ข้อมูลทุติยภูมิ ดำเนินการโดยการศึกษาจากตำราและเอกสารต่าง ๆ

๑.๒ ข้อมูลปฐมภูมิ ดำเนินการโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิด้านยุทธศาสตร์และด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการกองต่าง ๆ ของกรมข่าวทหารอากาศ และผู้บริหารระดับสูงด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ นำมาสังเคราะห์เป็นแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ

๒. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลภายใต้กรอบแนวคิดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา

๓. การนำเสนอข้อมูล

นำเสนอข้อมูลแบบรายงานวิจัยเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ นำเสนอแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ที่ได้จากการวิจัย

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความเชื่อมโยงทางยุทธศาสตร์งานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ กับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) และได้แนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยและหาคำตอบได้ดังนี้

๑. ความเชื่อมโยงทางยุทธศาสตร์งานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ กับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

ขีดความสามารถด้านการข่าวกรอง หรือขีดความสามารถด้าน ISR ของกองทัพอากาศ ทั้งการข่าวกรอง การต่อต้านการข่าวกรอง การรักษาความปลอดภัย และกิจการต่างประเทศ แนวทางความสัมพันธ์ทางทหารระหว่างประเทศ เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาระบบงานข่าวกรองแบบบูรณาการ ตามที่กำหนดไว้ในแผนย่อย การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

ทั้งนี้ การพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ **ต้องมีความเชื่อมโยงกับ** แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง แผนย่อย การพัฒนาศักยภาพของประเทศ ให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติรวมทั้งองค์กรภาครัฐและมีใช้ภาครัฐ และการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม **ควรเชื่อมโยงกับ** นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ในประเด็น การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ การพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ การบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ และการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง **ควรเชื่อมโยงกับ** แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในประเด็น ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ประชาชน รวมถึง **ควรเชื่อมโยงกับ** แผนการปฏิรูปประเทศ ในประเด็น ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล จัดโครงสร้างองค์กร และระบบงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ ปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสู่ระบบเปิด เพื่อให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งคนเก่ง ดี และมีความสามารถอย่างคล่องตัว ตามหลักคุณธรรม ขจัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิกจ่ายเงินเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว คุ่มค่า โปร่งใส ปราศจากการทุจริต

๒. แนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

ผู้วิจัยกำหนดแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) รวมถึง สังเคราะห์ข้อมูลภายใต้ หลักวงจรบริหารงานคุณภาพ แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ หลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล และห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

๒.๑ การพัฒนาศักยภาพกำลังพลด้านการข่าวกรอง

๒.๑.๑ การปลูกจิตสำนึกด้านการข่าวกรอง และการรักษาความปลอดภัยให้กับกำลังพลทุกคนของกองทัพอากาศ

๒.๑.๒ การเสริมสร้างวัฒนธรรมการแบ่งปันข่าวสารการข่าวกรอง และการทำงานร่วมกันระหว่างประชาคมข่าวกรองภายในกองทัพอากาศ ประชาคมข่าวกรองกลาโหม และประชาคมข่าวกรองภายในประเทศ

๒.๑.๓ การพัฒนาระบบสรรหากำลังพลด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ

๒.๑.๔ การพัฒนาระบบพัฒนากำลังพลด้านการข่าวกรอง ทั้งความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ครอบคลุมวงรอบข่าวกรอง มุ่งเน้นให้สามารถผลิตข่าวกรองการรบที่มีประสิทธิภาพ และสามารถประยุกต์ใช้ขีดสมรรถนะสำหรับผลิตข่าวกรองเพื่อความมั่นคงสนับสนุนการบริหารจัดการ “ความมั่นคงแบบองค์รวม” ของประเทศ รวมถึง ส่งเสริมให้มีหน่วยงานพัฒนาข่าวกรองทางทหารร่วม และหน่วยงานพัฒนาบุคลากรด้านการข่าวกรองแห่งชาติ

๒.๑.๕ การพัฒนากำลังพลด้านข่าวกรองทางไซเบอร์ ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ส่วนด้านข่าวกรองทางอวกาศ พัฒนาร่วมกับ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) และกรมเทคโนโลยีสารสนเทศและอวกาศกลาโหม

๒.๑.๖ การเสริมสร้างความร่วมมือการพัฒนาข่าวกรองทางไซเบอร์ และข่าวกรองทางอวกาศ กับมิตรประเทศทางทหาร โดยเฉพาะ สหรัฐฯ อิสราเอล จีน และรัสเซีย

๒.๑.๗ การฝึกด้านการข่าวกรองการเฝ้าตรวจและการลาดตระเวน (Intelligence Surveillance and Reconnaissance: ISR) ทั้ง ระหว่างประชาคมข่าวกรองภายในกองทัพอากาศ ประชาคมข่าวกรองกลาโหม ประชาคมข่าวกรองภายในประเทศ และประชาคมข่าวกรองมิตรประเทศทางทหาร โดยมุ่งเน้นข่าวกรองทางอากาศ ข่าวกรองทางไซเบอร์ และข่าวกรองทางอวกาศ

๒.๑.๘ การพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะ ทางการทูตและการข่าวกรอง ให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานผู้ช่วยทูตทหารอากาศ ประจำประเทศต่าง ๆ เพื่อสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกองทัพอากาศ และการปฏิบัติภารกิจของสถานเอกอัครราชทูต

๒.๑.๙ การพัฒนากำลังพลด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศให้มีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๒.๒ การพัฒนาการบริหารจัดการตามวงรอบข่าวกรอง

๒.๒.๑ การพัฒนาระบบงานวางแผนรวบรวมข่าวสาร การรวบรวมข่าวสาร การดำเนินการวิธีข่าวกรอง การกระจายข่าวกรอง และการตอบกลับ ให้สามารถติดตามและแจ้งเตือนภัยคุกคามได้ทันต่อสถานการณ์ รวมถึงรองรับการบูรณาการวงรอบข่าวกรองกับประชาคมข่าวกรองทั้งในระดับเหล่าทัพ กลาโหม และประเทศ

๒.๒.๒ การเสริมสร้างความร่วมมือกับประชาคมชาวกรองในทุกระดับ ทั้งภายในกองทัพอากาศ เหล่าทัพ กลาโหม หน่วยงานความมั่นคงภายในประเทศ และมิตรประเทศ รวมถึง ภาคเอกชน ให้ครอบคลุมภัยคุกคามความมั่นคงที่กองทัพอากาศมีส่วนร่วม

๒.๒.๓ การพัฒนาระบบบริหารจัดการและขีดความสามารถเครือข่ายข่าว ประชาชนให้ครอบคลุมประเภทภัยคุกคามความมั่นคงที่กองทัพอากาศมีส่วนร่วม รวมถึง รองรับ การบูรณาการเครือข่ายข่าวประชาชนร่วม และมุ่งเน้นเครือข่ายข่าวจากกำลังพลสำรอง

๒.๒.๔ การปรับปรุงพัฒนาระเบียบกองทัพอากาศที่เกี่ยวข้องกับการ รวบรวมข่าวสาร ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถสนับสนุนความต้องการ ของประชาคมชาวกรองในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะประชาคมชาวกรองทางทหาร

๒.๒.๕ การส่งเสริมให้มีกฎหมายที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานด้านการข่าวกรอง โดยเฉพาะการรวบรวมข่าวสารทางไซเบอร์

๒.๒.๖ การส่งเสริมให้มีเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งของผู้ปฏิบัติงานข่าวกรอง ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะพิเศษ โดยเฉพาะด้านการรวบรวมข่าวสาร อาทิ ข่าวกรองทางบุคคล และ ข่าวกรองทางไซเบอร์

๒.๒.๗ การพัฒนาระบบและกลไกการแลกเปลี่ยนข่าวสารการข่าวกรอง และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีด้าน ISR กับกองทัพอากาศมิตรประเทศ ให้สามารถรักษา คุณภาพระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์

๒.๒.๘ การส่งเสริมให้มีการบูรณาการระบบตรวจจับ (Sensor) ระหว่าง เหล่าทัพ ทั้งการจัดหา การพัฒนา และการใช้งาน

๒.๒.๙ การพัฒนาระบบงานข่าวกรองระหว่างกรมข่าวทหารอากาศ และ สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กองทัพอากาศ (ปรมน.ทอ.) กับ กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และ ศูนย์อำนาจการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.)

๒.๒.๑๐ การจัดตั้งหรือสนับสนุนองค์กรภาคประชาสังคม (CSOs) ที่สามารถเป็นเครือข่ายข่าวให้กับกองทัพอากาศในประเด็นที่เกี่ยวข้อง อาทิ โดรน อวกาศ และ ไซเบอร์ เป็นต้น

๒.๒.๑๑ การพัฒนาความร่วมมือกับภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ที่สามารถสนับสนุนข้อมูลด้านความมั่นคงให้กับกองทัพอากาศ อาทิ กรมท่าอากาศยาน สำนักงาน ตรวจคนเข้าเมือง การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด สนามบินเอกชน และสายการบินต่าง ๆ เป็นต้น

๒.๓ การพัฒนาเทคโนโลยีตามวงรอบข่าวกรอง

๒.๓.๑ พัฒนาระบบบูรณาการข่าวกรองภูมิสารสนเทศแบบรวมการ (GEOINT Portal) ให้ครอบคลุมการปฏิบัติงานตามวงรอบข่าวกรอง สามารถแจ้งเตือนภัยคุกคาม การปฏิบัติการทางทหาร ทั้งมิติทางอากาศ ไซเบอร์ และอวกาศ และรองรับภัยคุกคามความมั่นคง ที่กองทัพอากาศมีส่วนร่วม รวมถึงรองรับการบูรณาการกับระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรอง ของศูนย์ปฏิบัติการเหล่าทัพ ศูนย์บัญชาการทางทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย กองอำนาจการรักษา

ความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ และหน่วยงานความมั่นคงภายในประเทศอื่น ๆ

๒.๓.๒ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรองทางทหาร และการข่าวกรองแห่งชาติ ครอบคลุมทั้งวงรอบข่าวกรอง และรองรับการบริหารจัดการเครือข่ายข่าวประชาชนในภาพรวมของชาติ มุ่งเน้นการพัฒนาโดยภาคเอกชนภายในประเทศ

๒.๓.๓ การพัฒนาเครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์ภัยคุกคามความมั่นคงที่กองทัพอากาศมีส่วนร่วม โดยเฉพาะภัยคุกคามการปฏิบัติการทางทหาร ทั้งมิติทางอากาศ ไชเบอร์ และอวกาศ รวมถึงมุ่งเน้นการพัฒนาโดยภาคเอกชนภายในประเทศ

๒.๓.๔ การส่งเสริมให้มีการวิจัย พัฒนา เทคโนโลยีเกี่ยวกับระบบสารสนเทศด้านการข่าวกรอง และเครื่องมือรวบรวมข่าวสาร รวมถึงระบบตรวจจับ (Sensor) มุ่งเน้นการพัฒนาโดยภาคเอกชนภายในประเทศ

๒.๓.๕ การพัฒนาระบบการติดต่อสื่อสารกับสำนักงานผู้ช่วยทูตทหารอากาศ ให้มีประสิทธิภาพและปลอดภัยสูงสุด

๒.๔ การพัฒนาด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

๒.๔.๑ การกำหนดแนวทางทำที่และความร่วมมือของกองทัพอากาศกับกองทัพอากาศมิตรประเทศ ให้สามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศได้อย่างทันที่วงที่สอดคล้องกับนโยบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของรัฐบาล

๒.๔.๒ การพัฒนากลไกการทำงานของคณะทำงานร่วมกองทัพอากาศกับกองทัพอากาศมิตรประเทศ (Air Working Group : AWG) ให้สามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศตามแนวทางทำที่และความร่วมมือที่กำหนด

๒.๔.๓ การพัฒนาแนวทางปฏิบัติงานของสำนักงานผู้ช่วยทูตทหารอากาศประจำประเทศต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศ และนโยบายของสถานเอกอัครราชทูต

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑.๑ ควรปรับปรุงแผนปฏิบัติการราชการกองทัพอากาศ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ในประเด็น การพัฒนาข่าวกรอง ให้สอดคล้องกับ แนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ที่เสนอไว้ในวิจัยฉบับนี้

๑.๒ ควรปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ทั้งโครงสร้างเตรียมกำลัง และใช้กำลัง ให้สอดคล้องกับ แนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ที่เสนอไว้ในวิจัยฉบับนี้

๑.๓ ควรปรับปรุงระบบงานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ที่เสนอไว้ในวิจัยฉบับนี้

๒. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

๒.๑ ควรจัดตั้งคณะทำงานปรับปรุงระบบงานด้านการข่าวกรอง เพื่อให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำผลผลิตไปใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศต่อไป

๒.๒ ควรจัดทำโครงการพัฒนาขีดความสามารถด้านการข่าวกรอง กองทัพอากาศ ระยะ ๑๒ ปี (พ.ศ.๒๕๖๙ - ๒๕๘๐) ให้ครอบคลุมทั้งมิติทางอากาศ ทางไซเบอร์ และทางอวกาศ รวมถึง ให้สอดคล้องกับ แนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ที่เสนอไว้ในวิจัยฉบับนี้

๒.๓ ควรจัดทำสมรรถนะหลัก และสมรรถนะหน้าที่ ด้านการข่าวกรอง ให้สอดคล้องกับความต้องการด้านการข่าวกรอง ที่สามารถสนับสนุนการปฏิบัติของกองทัพอากาศ ในทุกมิติ และทุกภัยคุกคาม รวมถึง นำผลผลิตไปใช้ประกอบการพิจารณาการปฏิรูประบบบริหาร กำลังพลด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ต่อไป

๒.๔ ควรนำเสนอขีดความสามารถด้าน ISR ของกองทัพอากาศ ให้ประชาคมข่าวกรองภายในประเทศ และหน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเกิดการบูรณาการ ตามกรอบแนวคิด “การบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม” ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓. ข้อเสนอแนะการวิจัยในครั้งต่อไป

๓.๑ ควรทำการวิจัยปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการนำแนวทางการพัฒนางานด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศไปสู่การปฏิบัติ

๓.๒ ควรทำการวิจัยประเมินผลการพัฒนาด้านการข่าวกรองของกองทัพอากาศ ตามแผนปฏิบัติราชการกองทัพอากาศ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)